

Installation Manual for Base Units of the FX3S Series

Art. no.: 272691 ENG, Version B, 05052014

Safety Information

For qualified staff only

This manual is only intended for use by properly trained and qualified electrical technicians who are fully acquainted with automation technology safety standards. All work with the hardware described, including system design, installation, setup, maintenance, service and testing, may only be performed by trained electrical technicians with approved qualifications who are fully acquainted with the applicable automation technology safety standards and regulations.

Proper use of equipment

The programmable controllers (PLC) of the MELSEC FX3S series are only intended for the specific applications explicitly described in this manual or the manuals listed below. Please take care to observe all the installation and operating parameters specified in the manual. All products are designed, manufactured, tested and documented in agreement with the safety regulations. Any modification of the hardware or software or disregarding of the safety warnings given in this manual or printed on the product can cause injury to persons or damage to equipment or other property. Only accessories and peripherals specifically approved by MITSUBISHI ELECTRIC may be used. Any other use or application of the products is deemed to be improper.

Relevant safety regulations

All safety and accident prevention regulations relevant to your specific application must be observed in the system design, installation, setup, maintenance, servicing and testing of these products.

In this manual special warnings that are important for the proper and safe use of the products are clearly identified as follows:

DANGER:
*Personnel health and injury warnings.
Failure to observe the precautions described here can result in serious health and injury hazards.*

CAUTION:
*Equipment and property damage warnings.
Failure to observe the precautions described here can result in serious damage to the equipment or other property.*

Further Information

The following manuals contain further information about the modules:

- FX3S Series User's Manual – Hardware Edition
- User's Manuals for the various modules of the MELSEC FX3G/FX3U Series
- FX3s/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC Series Programming Manual
- FX3s/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC Series User's Manual – Analog Control Edition

These manuals are available free of charge through the internet (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

If you have any questions concerning the installation, configuration or operation of the equipment described in this manual, please contact your relevant sales office or department.

Specifications

General specifications

Item	Specification
Ambient temperature when operating	0 to 55 °C
Ambient temperature when stored	-25 to 75 °C
Ambient humidity when operating	5 to 95 % (no condensation)
Working atmosphere	Free from corrosive or flammable gas and excessive conductive dusts

Further general specifications can be found in the Hardware Manual for the MELSEC FX3S series.

Power supply specifications of the base units

AC powered base units

Item	Specification
Supply voltage	100 to 240 V AC, 50/60 Hz
Allowable supply voltage range	85 to 264 V AC, 50/60 Hz
Allowable instantaneous power failure time ①	10 ms
Power fuse	250 V / 1 A
Rush current	max. 15 A ≤ 5 ms at 100 V AC max. 28 A ≤ 5 ms at 200 V AC
Power consumption ②	FX3s-10M□/E□ 19 W FX3s-14M□/E□ 19 W FX3s-20M□/E□ 20 W FX3s-30M□/E□ 21 W
Service power supply ③	24 V DC/400 mA

① When the duration of the power failure is longer than 10 ms, the PLC stops operation.

② This item shows values when all 24 V DC service power supplies are used in the maximum configuration connectable to the main unit, and includes the input current (5 or 7 mA per point).

③ The service power is supplied from the terminals "24V" and "0V" and can be used as the power supply for switches and sensors connected to the input terminals of the PLC.

DC powered base units

Item	Specification
Supply voltage	24 V DC
Allowable supply voltage range	20.4–26.4 V DC
Allowable instantaneous power failure time ①	5 ms
Power fuse	250 V / 1.6 A
Rush current	max. 20 A ≤ 1 ms at 24 V DC
Power consumption ②	FX3s-10M□/D□ 6 W FX3s-14M□/D□ 6.5 W FX3s-20M□/D□ 7 W FX3s-30M□/D□ 8.5 W
Service power supply	—

① When the duration of the power failure is longer than 5 ms, the PLC stops operation.

② These power consumption values are maximum values which include consumption of all expansion equipment and input current (5 or 7 mA per point).

Input specifications

Item	Specification
Number of input points	FX3s-10MD□/□□ 6
	FX3s-14MD□/□□ 8
	FX3s-20MD□/□□ 12
	FX3s-30MD□/□□ 16
Input circuit insulation	
Input form	
Input signal voltage	
Input impedance	
X000 to X007	3.3 kΩ
X010 or more ①	4.3 kΩ
Input signal current	
X000 to X007	7 mA (at 24 V DC)
X010 or more ①	5 mA (at 24 V DC)
ON input sensitivity current	
X000 to X007	≥ 4.5 mA
X010 or more ①	≥ 3.5 mA
OFF input sensitivity current	
Input response time	
Input signal form	
Input operation display	
Input connecting type	

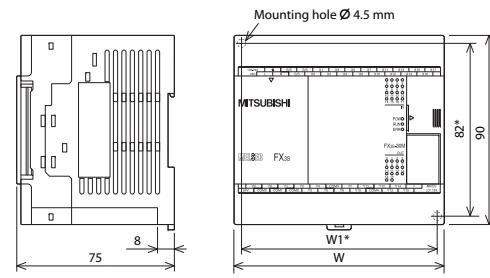
① not for FX3s-10MD□/□□ and FX3s-14MD□/□□

Base units with transistor outputs

Item	Specification
Number of output points	FX3s-10MT/□□ 4
	FX3s-14MT/□□ 6
	FX3s-20MT/□□ 8
	FX3s-30MT/□□ 14
Circuit insulation	
Output form	FX3s-□MT/□□ Transistor (sink)
	FX3s-□MT/□SS Transistor (source)
	External power supply 5 to 30 V DC
Max. load	Resistance load 0.5 A per output 0.8 A per group with 4 outputs
	Inductive load 12 W (24 V DC) per output 19.2 W per group with 4 outputs
Response time	OFF → ON Y000 and Y001: ≤ 5 µs with 10 mA or more (5 to 24 V DC)
	Y002 or more: ≤ 0.2 ms with 200 mA or more (at 24 V DC)
Output operation display LED lights when output is driven	
Output connecting type Fixed terminal block (M3 screws)	
Number of output groups and output points per common terminal	FX3s-10MT/□□ 4 groups with one output each
	FX3s-14MT/□□ 2 groups with one output each 1 group with 4 outputs
	FX3s-20MT/□□ 4 groups with one output each 1 group with 4 outputs
	FX3s-30MT/□□ 2 groups with one output each 3 groups with 4 outputs each

① The transistor OFF time is longer under lighter loads. For example, with a load of 40 mA at 24 V DC, the response time is approx. 0.3 ms. When response performance is required under lighter loads, install a resistor in parallel with the load to increase the load current of the output.

External dimensions and weight

* Mounting hole pitches

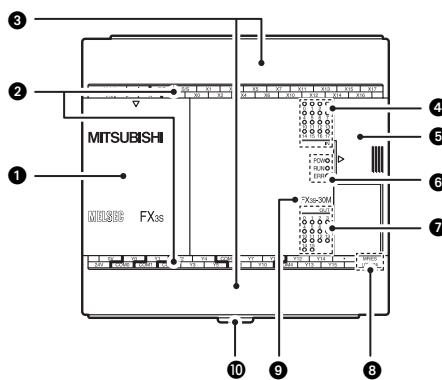
Model name	Width (W)	Distance (W1)	Weight
FX3s-10M□/□□	60 mm	52 mm	0.30 kg
FX3s-14M□/□□	75 mm	67 mm	0.40 kg
FX3s-20M□/□□	100 mm	92 mm	0.45 kg
FX3s-30M□/□□			

Applicable Standard

The modules of the MELSEC FX3S series comply with the EC Directive (EMC Directive) and UL standards (UL, cUL).

① Max. 250 V AC when the unit does not comply with CE, UL or cUL standards.

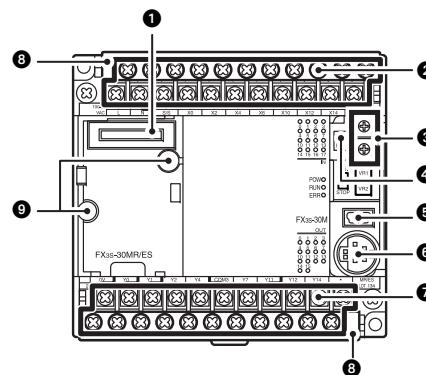
Names and Functions of Parts

No.	Description
①	Cover for optional equipment connector
②	Terminal names
③	Terminal block cover
④	Input indicators
⑤	Cover for connector for peripheral devices, analog potentiometers and RUN/STOP switch
⑥	Status LEDs POW: Power is ON. Power is OFF. RUN: PLC is running. PLC is stopped. ERR: CPU error Program error No error
⑦	Output indicators
⑧	Year and month of production
⑨	Model name (abbreviation)
⑩	DIN rail mounting hook

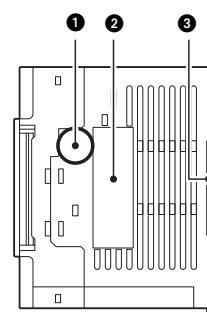
●: LED is ON, ◆: LED is flashing, ○: LED is OFF

View with covers removed

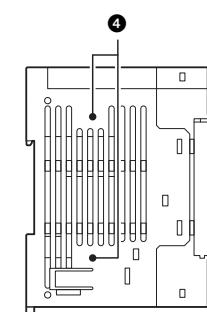

Sides

Right side

Left side

No. Description

①	Original product label A base unit without the original product label is not covered by the warranty.
②	Name plate
③	DIN rail mounting groove (DIN rail: DIN 46277)
④	Screw holes for connector conversion adapter FX3s-CNV-ADP

Installation and Wiring

DANGER

Cut off all phases of the power source externally before starting the installation or wiring work, thus avoiding electric shock or damages to the product.

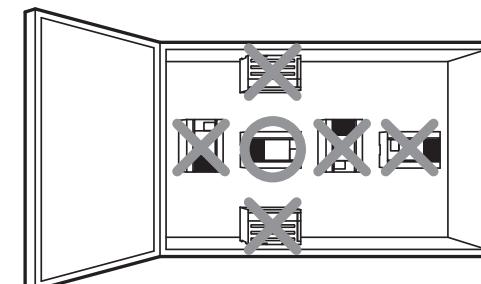

CAUTION

- Use the product in the environment within the general specifications described in the Hardware manual or the MELSEC FX3s series. Never use the product in areas with dust, oily smoke, conductive dusts, corrosive or flammable gas, vibrations or impacts, or expose it to high temperature, condensation, or wind and rain. If the product is used in such a place described above, electrical shock, fire, malfunction, damage, or deterioration may be caused.
- When drilling screw holes or wiring, cutting chips or wire chips should not enter ventilation slits. Such an accident may cause fire, failure or malfunction.
- Be sure to remove the dust proof sheet from the PLC's ventilation port when the installation work is completed. Failure to do so could cause fires, equipment failure, and malfunctions.
- Do not touch the conductive parts of the product directly.
- Install the product securely using the DIN rail or screws.
- Install the product on a flat surface to prevent twisting.
- Connect the memory cassette and expansion board securely to their designated connectors. Loose connections may cause malfunctions.
- Turn off the power to the PLC before attaching or detaching the following devices. Failure to do so may cause device failures or malfunctions.
– Peripheral devices, expansion boards, special adapters, memory cassette

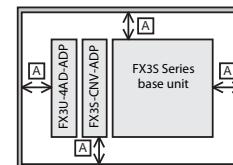
Installation location

Choose in accordance with the requirements a cabinet with a closed front panel, to provide the base unit from direct contact. The cabinet must be selected and installed in correspondence with local and national regulations. To prevent temperature rise, do not install the PLC on a floor or a ceiling or in the vertical direction. Install it horizontally on a wall as shown below.

Space in enclosure

Extension devices can be connected on the left side of the base unit of the PLC. If you intend to add extension devices in the future, keep necessary space on the left side. To prevent temperature rise, keep a space of 50 mm away between the unit main body and other devices and structure.

A ≥50 mm

Mounting the base unit

A PLC of the MELSEC FX family can be mounted on a DIN rail or directly on a flat surface (e.g. cabinet back panel).

Procedures for installing to DIN rail

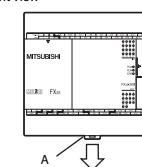
The base unit has a DIN rail mounting groove on the back side of the module. So the base unit can be safely installed on a DIN 46277 rail (35 mm wide).

- ① Connect the connector conversion adapter FX3s-CNV-ADP and special adapters to the base unit.

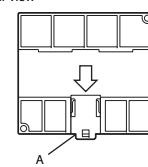
Expansion boards and the memory cassette can be fitted to the base unit after it is installed.

- ② Push out the DIN rail mounting hook ("A" in the following figure).

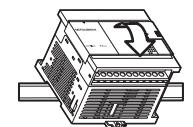
Front view

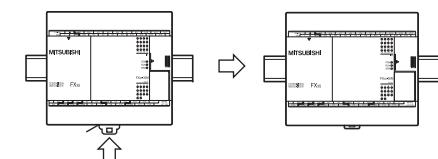
Rear view

- ③ Fit the upper edge of the DIN rail mounting groove onto the DIN rail.

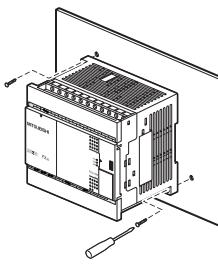
- ④ Lock the DIN rail mounting hooks while pressing the PLC against the DIN rail.

Installing Directly

① Make mounting holes in the mounting surface. The product mounting hole pitches for the base units are given above. For the product mounting hole pitches of other units see the corresponding manual. If you want to install further products of the FX series, position the holes so that there is a gap of 1 to 2 mm between the products.

② Fit the base unit based on the holes, and secure it with M4 screws.

Wiring

DANGER

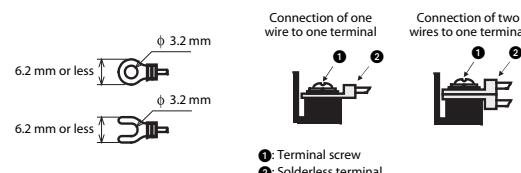
- When an error occurs in a relay or transistor output device an output may not be set correctly. Design external circuits and mechanisms to ensure safe operations of the machine in such a case.
- An external power supply failure or a malfunction of the PLC may result in undefined conditions. Provide a safety circuit on the outside of the PLC (i. e. emergency stop circuit, a protection circuit, interlock circuit etc.) to ensure safety.

Cautions for preventing influences caused by main supply circuits and other noise sources:

- Do not bundle AC supply lines together with DC supply lines.
- Do not lay signal cables close to the main circuit, high-voltage power lines, or load lines. Otherwise effects of noise or surge induction are likely to take place. Keep a safe distance of more than 100 mm from the above when wiring.
- Use shielded cable for transmitting analog signals.
- Fix the electric wires so that the terminal block and connected parts of electric wires are not directly stressed.

Connection to the terminals

For connection of the power supply and the inputs/outputs use commercially available terminal ends for M3 screws.

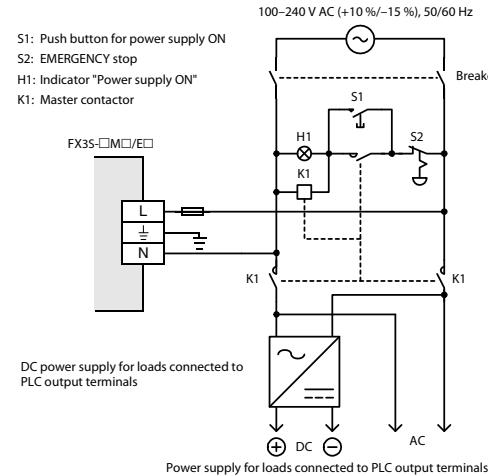
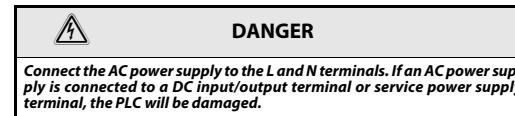
Tighten the screws of the terminals to a torque of 0.5 to 0.8 Nm.

NOTE

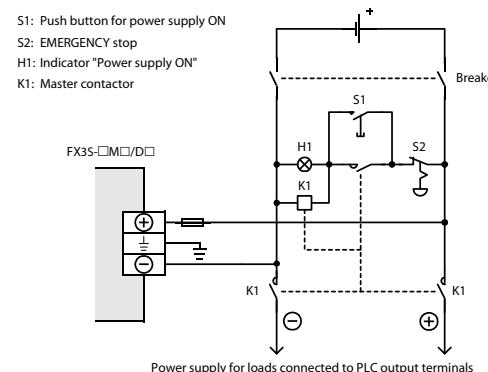
Leave the "•" terminals unconnected.

Power Supply Wiring

Connection of AC powered base units

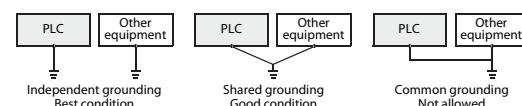

Connection of DC powered base units

Grounding

- The grounding resistance should be 100 Ω or less.
- Position the grounding point as close to the PLC as possible to decrease the length of the ground wire.
- The grounding cable should have a cross-sectional area of at least 2 mm².
- Ground the PLC independently if possible. If it cannot be grounded independently, ground it jointly as shown below.

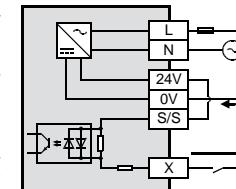
Input wiring

Connecting sink or source devices

The base units of the FX3S series can be used with sink or source switching devices. The decision is made by the different connections of the "S/S" terminal.

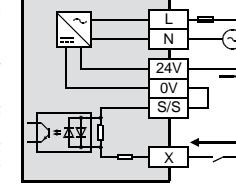
In the case of the sink input type, the S/S terminal is connected to the 24 V terminal of the service power supply or, when a DC powered base unit is used, to the positive pole of the power supply.

Sink input means that a contact wired to the input (X) or a sensor with NPN open collector transistor output connects the input of the PLC with the negative pole of the power supply.

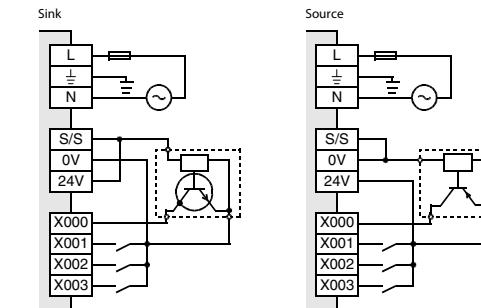
In the case of the source input type, the S/S terminal is connected to the 0V terminal of the service power supply or, when a DC powered base unit is used, to the negative pole of the power supply.

Source input means that a contact wired to the input (X) or a sensor with PNP open collector transistor output connects the input of the PLC with the positive pole of the power supply.

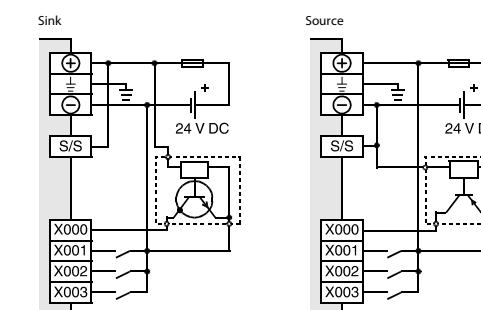

Examples for input types

- AC powered base units

- DC powered base units

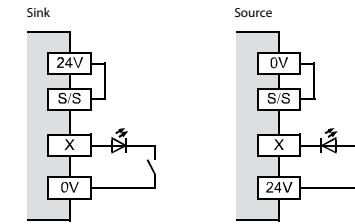
Notes for connecting input devices

- Selection of contacts

The input current of this PLC is 5 to 7 mA for 24 V DC. Use input devices applicable to this minute current. If no-voltage contacts (switches) for large current are used, contact failure may occur.

- Connection of input devices with built-in series diode

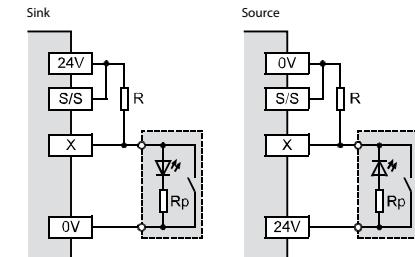
The voltage drop of the series diode should be approx. 4 V or less. When lead switches with a series LED are used, up to two switches can be connected in series. Also make sure that the input current is over the input-sensing level while the switches are ON.

- Connection of input devices with built-in parallel resistance

Use a device having a parallel resistance, Rp, of 15 kΩ or more. If the resistance is less than 15 kΩ, connect a bleeder resistance R, obtained by the following formula:

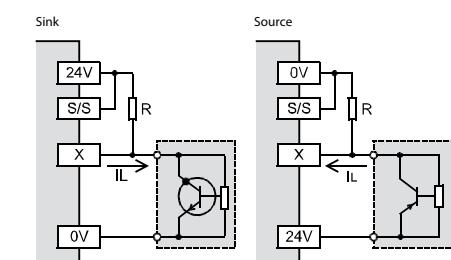
$$R \leq \frac{4Rp}{15-Rp} [\text{k}\Omega]$$

- Connection of 2-wire proximity switches

Use a two-wire proximity switch whose leakage current, IL, is 1.5 mA or less when the switch is off. When the current is 1.5 mA or more, connect a bleeder resistance R, determined by the following formula:

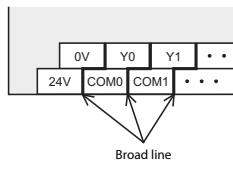
$$R \leq \frac{6}{IL - 1.5} [\text{k}\Omega]$$

Output wiring

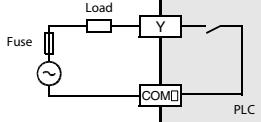
The outputs of the base units of the FX3S series are pooled into groups consisting of 1 output or 4 outputs. Each group has a common contact for the load voltage. These terminals are marked "COM□" for base units with relay outputs or transistor outputs of the sink type and "+V□" for base units with source transistor outputs. "□" stands for the number of the output group e. g. "COM1".

At the base unit the groups are separated by a broad line. The partition of the output terminals indicates the range of the outputs connected to the same common terminal (COM or +V).

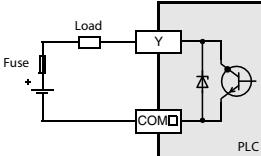

Examples of output wiring

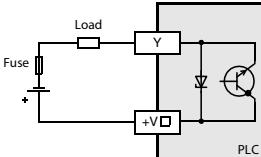
Relay output

Transistor output (sink)

Transistor output (source)

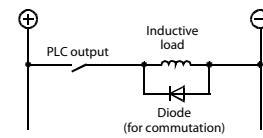

Notes for output wiring

- External power supply
  - Relay outputs
Use an external power supply of 30 V DC or less or 240 V AC or less for loads.
  - Transistor outputs
For driving the load, use a power supply of 5 to 30 V DC that can output current two or more times the rated current of the fuse connected to the load circuit.
- Voltage drop
The voltage drop at ON of the output transistor is approx. 1.5 V. When driving a semiconductor element, carefully check the input voltage characteristics of the applied element.

Protection of the outputs

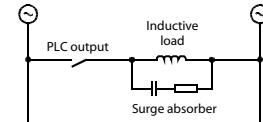
- Protection circuit for load short-circuiting
When a load connected to the output terminal short-circuits, the printed circuit board may be burn out.
Fit a protective fuse on the output circuit.
- Protection circuit of contact when inductive load is used
When an inductive (for example a relay or a solenoid) load is connected to a DC voltage, connect a diode in parallel with the load.

Use a diode (for commutation) having the following specifications:

- Reverse dielectric strength: 5 to 10 times the load voltage
- Forward current: Load current or more

When an inductive load is switched by a relay output to an AC voltage, connect a surge absorbing element (CR composite part, i.e. surge killer and spark killer) in parallel with the load.

Use a surge absorber having the following specifications:

- Rated voltage: 240 V AC
- Resistance value: 100 to 200 Ω
- Electrostatic capacity: approx. 0.1 μF

Build in Analog Inputs

The main units FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD and FX3S-30MT/ESS-2AD have two built-in analog voltage inputs. The automatically converted digital values are written to special data registers of the PLC.

Performance specifications

Item	Specification	
Analog input range	0 to 10 V DC	
Input resistance	115.7 kΩ	
Minimum input	−0.5 V DC	
Maximum input	15 V DC	
Digital output	10 Bit, binary	
Storage of converted digital values	CH1: D8270 CH2: D8271	
Resolution	10 mV (10 V/1000)	
Accuracy	Ambient temperature 25 °C ±5 °C	±1.0 % (±100 mV) for 10 V full scale
	Ambient temperature 0 °C to 55 °C	±2.0 % (±200 mV) for 10 V full scale
A/D conversion time	180 µs (The data will be updated at every scan time of the PLC.)	
Input characteristics		
Insulation method	No insulation between each channel or the PLC.	
Occupied points	0	

Wiring

CAUTION

- Do not lay signal cables close to the main circuit, high-voltage power lines, or load lines. Otherwise effects of noise or surge induction are likely to take place. Keep a safe distance of more than 100 mm from the above when wiring.
- Ground the shield of the analog input/output cable at one point on the signal receiving side. However, do not use common grounding with heavy electrical systems.
- Observe the following items for wiring.
Ignorance of the this items may cause electric shock, short circuit, disconnection, or damage of the product.
  - The disposal size of the cable end should follow the dimensions described in this manual.
  - Twist the end of stranded wires and make sure there are no loose wires.
  - Do not solder-plate the electric wire ends.
  - Connect only the electric wires of regulation size.
  - Tightening of terminal block screws should follow the torque described below.
  - Fix the electric wires so that the terminal block and connected parts of electric wires are not directly stressed.

Applicable wires and terminal torque

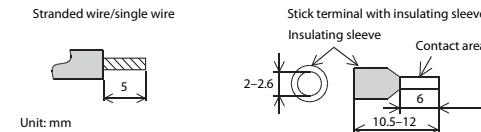
Use only wires with a cross section given in the following table.

No. of wire per terminal	Cross section [mm ²]		
	Solid wire	Stranded wire	Ferrules with plastic sleeve
1	0.14 to 1.5	0.14 to 1.0	0.25 to 0.5
2	0.14 to 0.5	0.14 to 0.2	—

The tightening torque must be 0.22 to 0.25 Nm.

Termination of wire end

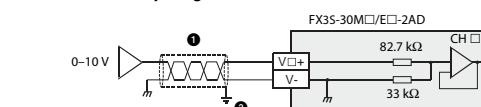
Strip the coating of stranded wire and twist the cable core before connecting it, or strip the coating of single wire before connecting it. When using a stick terminal with insulating sleeve, the outside dimensions must correspond to the measurements given in the following figure.

Terminal layout

V1+	Channel 1 analog input
V2+	Channel 2 analog input
V-	Common terminal for Channel 1 and Channel 2

Connection of the input signals

Notes

- "V□+" in the above figure represents the terminals of one channel e. g. V1+.
- Use 2-core shielded twisted pair cable for the analog input lines, and separate the analog input lines from other power lines or inductive lines.
- When a channel is not used for the measurement of analog signals, make sure to connect the "V□+" terminal with the "V-" terminal.

Installationsanleitung für Grundgeräte der FX3s-Serie

Art.-Nr.: 272691 GER, Version B, 05052014

Sicherheitshinweise

Nur für qualifizierte Elektrofachkräfte

Diese Installationsanleitung richtet sich ausschließlich an anerkannt ausgebildete Elektrofachkräfte, die mit den Sicherheitsstandards der Elektro- und Automatisierungstechnik vertraut sind. Projektierung, Installation, Inbetriebnahme, Wartung und Prüfung der Geräte dürfen nur von einer anerkannt ausgebildeten Elektrofachkraft durchgeführt werden. Eingriffe in die Hard- und Software unserer Produkte, soweit sie nicht in dieser Installationsanleitung oder anderen Handbüchern beschrieben sind, dürfen nur durch unser Fachpersonal vorgenommen werden.

Bestimmungsgemäßer Gebrauch

Die speicherprogrammierbaren Steuerungen (SPS) der MELSEC FX3s-Serie sind nur für die Einsatzbereiche vorgesehen, die in der vorliegenden Installationsanleitung oder den unten aufgeführten Handbüchern beschrieben sind. Achten Sie auf die Einhaltung der in den Handbüchern angegebenen allgemeinen Betriebsbedingungen. Die Produkte wurden unter Beachtung der Sicherheitsnormen entwickelt, gefertigt, geprüft und dokumentiert. Unqualifizierte Eingriffe in die Hard- oder Software bzw. Nichtbeachtung der in dieser Installationsanleitung angegebenen oder am Produkt angebrachten Warnhinweise können zu schweren Personen- oder Sachschäden führen. Es dürfen nur von MITSUBISHI ELECTRIC empfohlene Zusatz- bzw. Erweiterungsgeräte in Verbindung mit den speicherprogrammierbaren Steuerungen der MELSEC FX-Familie verwendet werden. Jede andere darüber hinausgehende Verwendung oder Benutzung gilt als nicht bestimmungsgemäß.

Sicherheitsrelevante Vorschriften

Bei der Projektierung, Installation, Inbetriebnahme, Wartung und Prüfung der Geräte müssen die für den spezifischen Einsatzfall gültigen Sicherheits- und Unfallverhütungsvorschriften beachtet werden.

In dieser Installationsanleitung befinden sich Hinweise, die für den sachgerechten und sicheren Umgang mit dem Gerät wichtig sind. Die einzelnen Hinweise haben folgende Bedeutung:

GEFAHR:
Warnung vor einer Gefährdung des Anwenders
Nichtbeachtung der angegebenen Vorsichtsmaßnahmen kann zu einer Gefahr für das Leben oder die Gesundheit des Anwenders führen.

ACHTUNG:
Warnung vor einer Gefährdung von Geräten
Nichtbeachtung der angegebenen Vorsichtsmaßnahmen kann zu schweren Schäden am Gerät oder anderen Sachwerten führen.

Weitere Informationen

Die folgenden Handbücher enthalten weitere Informationen zu den Geräten:

- Hardware-Beschreibung zur MELSEC FX3s-Serie
- Handbücher zu den einzelnen Modulen der MELSEC FX3GE/FX3U-Serie
- Programmieranleitung zur MELSEC FX-Familie
- Bedienungsanleitung zu den Analogmodulen für die FX3G/FX3GC/FX3S/FX3U/FX3UC-Serie

Diese Handbücher stehen Ihnen im Internet (<https://de3a.mitsubishielectric.com>) kostenlos zur Verfügung.

Sollten sich Fragen zur Installation, Programmierung und Betrieb der in dieser Installationsanleitung beschriebenen Geräte ergeben, zögern Sie nicht, Ihr zuständiges Verkaufsbüro oder einen Ihrer Vertriebspartner zu kontaktieren.

Technische Daten

Allgemeine Betriebsbedingungen

Merkmale	Technische Daten
Umgebungs-temperatur	im Betrieb 0 bis 55 °C
	bei Lagerung -25 bis 75 °C
Zulässige relative Luftfeuchtigkeit beim Betrieb	5 bis 95 % (ohne Kondensation)
Umgebungsbedingungen	Keine aggressiven oder entzündlichen Gase, kein übermäßiger Staub

Weitere allgemeine Betriebsbedingungen sind in der Hardware-Beschreibung zur MELSEC FX3s-Serie angegeben.

Spannungsversorgung der Grundgeräte

Grundgeräte mit Wechselspannungsversorgung

Merkmale	Technische Daten
Versorgungsspannung	100 bis 240 V AC, 50/60 Hz
Versorgungsspannungsbereich	85 bis 264 V AC, 50/60 Hz
Zulässige Spannungsausfallzeit ^①	10 ms
Sicherung	250 V / 1 A
Einschaltstrom	max. 15 A ≤ 5 ms bei 100 V AC max. 28 A ≤ 5 ms bei 200 V AC
Leistungs-aufnahme ^②	FX3s-10M□/E□ 19 W
	FX3s-14M□/E□ 19 W
	FX3s-20M□/E□ 20 W
	FX3s-30M□/E□ 21 W
Servicespannungsquelle ^③	24 V DC / 400 mA

① Bei einem längeren Spannungsausfall als 10 ms wird die SPS gestoppt.

② Die angegebenen Werte gelten für den Fall, dass am Grundgerät die maximal mögliche Anzahl von Modulen angeschlossen ist und diese aus der Servicespannungsquelle versorgt werden und beinhaltet auch den Eingangsstrom (5 oder 7 mA pro Eingang).

③ Die Servicespannung steht an den Klemmen „24V“ und „0V“ zur Verfügung und kann zur Versorgung von Schaltern und Sensoren verwendet werden, die an den Eingängen der SPS angeschlossen sind.

Grundgeräte mit Gleichspannungsversorgung

Merkmale	Technische Daten
Versorgungsspannung	24 V DC
Versorgungsspannungsbereich	20,4–26,4 V DC
Zulässige Spannungsausfallzeit ^①	5 ms
Sicherung	250 V / 1,6 A
Einschaltstrom	max. 20 A ≤ 1 ms bei 24 V DC
Leistungs-aufnahme ^②	FX3s-10M□/D□ 6 W
	FX3s-14M□/D□ 6,5 W
	FX3s-20M□/D□ 7 W
	FX3s-30M□/D□ 8,5 W
Servicespannungsquelle	—

① Bei einem längeren Spannungsausfall als 5 ms wird die SPS gestoppt.

② Diese Werte gelten bei maximaler zulässiger Belastung durch zusätzlich angeschlossene Module und beinhaltet auch den Eingangsstrom (5 bis 7 mA pro Eingang).

Daten der Eingänge

Merkmale	Technische Daten
Anzahl der integrierten Eingänge	FX3s-10M□/□□ 6
	FX3s-14M□/□□ 8
	FX3s-20M□/□□ 12
	FX3s-30M□/□□ 16
Isolation	über Optokoppler
Potential der Eingangssignale	minusschaltend (sink) oder plusschaltend (source)
Eingangsnennspannung	24 V DC (+10 % / -10 %)
Eingangs-widerstand	X000 bis X007 3,3 kΩ ab X010 ^① 4,3 kΩ
Eingangs-nennstrom	X000 bis X007 7 mA (bei 24 V DC) ab X010 ^① 5 mA (bei 24 V DC)
Strom für Schaltzustand „EIN“	X000 bis X007 ≥ 4,5 mA ab X010 ^① ≥ 3,5 mA
Strom für Schaltzustand „AUS“	≤ 1,5 mA
Ansprechzeit	ca. 10 ms
Anschließbare Sensoren	Potentialfreie Kontakte
	• Minusschaltend (sink): Sensoren mit NPN-Transistor und offenem Kollektor • Plusschaltend (source): Sensoren mit PNP-Transistor und offenem Kollektor
Zustandsanzeige	Eine LED pro Eingang
Anschluss	Fester Klemmenblock mit M3-Schrauben

① nicht bei FX3s-10M□/□□ und FX3s-14M□/□□

Daten der Ausgänge

Grundgeräte mit Relaisausgängen

Merkmale	Technische Daten
Anzahl der integrierten Ausgänge	FX3s-10MR/□S 4
	FX3s-14MR/□S 6
	FX3s-20MR/□S 8
	FX3s-30MR/□S 14
Isolation	Relais
Ausgangstyp	Relais
Schaltspannung	max. 30 V DC max. 240 V AC ^①
Max. Schaltlast	2 A pro Ausgang 8 A pro Gruppe mit 4 Ausgängen
	Induktive Last 80 VA
Min. Schaltlast	5 V DC, 2 mA
Ansprechzeit	AUS → EIN ca. 10 ms
	EIN → AUS ^①
Zustandsanzeige	Eine LED pro Ausgang
Anschluss	Fester Klemmenblock mit M3-Schrauben
Anzahl der Ausgangsgruppen und Ausgänge pro Gruppe	FX3s-10MR/□S 4 Gruppen mit je einem Ausgang
	FX3s-14MR/□S 2 Gruppen mit je einem Ausgang 1 Gruppe mit 4 Ausgängen
	FX3s-20MR/□S 4 Gruppen mit je einem Ausgang 1 Gruppe mit 4 Ausgängen
	FX3s-30MR/□S 2 Gruppen mit je einem Ausgang 3 Gruppen mit je 4 Ausgängen

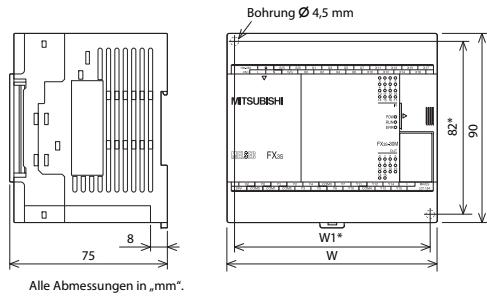
① Max. 250 V AC (Die Geräte entsprechen dann nicht mehr den CE-, UL- oder cUL-Bestimmungen).

Grundgeräte mit Transistorausgängen

Merkmale	Technische Daten
Anzahl der integrierten Ausgänge	FX3s-10MT/□□ 4
	FX3s-14MT/□□ 6
	FX3s-20MT/□□ 8
	FX3s-30MT/□□ 14
Isolation	über Optokoppler
Ausgangstyp	FX3s-□MT/□S FX3s-30MT/ES-2AD
	Transistor (minusschaltend)
Ausgangstyp	FX3s-□MT/□SS FX3s-30MT/ES-2AD
	Transistor (plusschaltend)
Schaltspannung	5 bis 30 V DC
Max. Schaltlast	Ohmsche Last 0,5 A pro Ausgang 0,8 A pro Gruppe mit 4 Ausgängen
	Induktive Last 12 W (24 V DC) pro Ausgang 19,2 W pro Gruppe mit 4 Ausgängen
Ansprechzeit	AUS → EIN Y000 und Y001: ≤ 5 µs bei mindestens 10 mA (5 bis 24 V DC) ab Y002: ≤ 0,2 ms bei mindestens 200 mA (bei 24 V DC)
	EIN → AUS ^①
Zustandsanzeige	Eine LED pro Ausgang
Anschluss	Fester Klemmenblock mit M3-Schrauben
Anzahl der Ausgangsgruppen und Ausgänge pro Gruppe	FX3s-10MT/□□ 4 Gruppen mit je einem Ausgang
	FX3s-14MT/□□ 2 Gruppen mit je einem Ausgang 1 Gruppe mit 4 Ausgängen
	FX3s-20MT/□□ 4 Gruppen mit je einem Ausgang 1 Gruppe mit 4 Ausgängen
	FX3s-30MT/□□ 2 Gruppen mit je einem Ausgang 3 Gruppen mit je 4 Ausgängen

① Die Zeit zum Ausschalten des Transistors ist bei niedriger Belastung länger. Zum Beispiel beträgt die Ansprechzeit bei einem Laststrom von 40mA bei 24 V DC ca. 0,3ms. Wenn bei niedriger Belastung eine kurze Ansprechzeit gefordert ist, sollte der Last ein Widerstand parallel geschaltet werden, um den Ausgangsstrom zu erhöhen.

Abmessungen und Gewichte

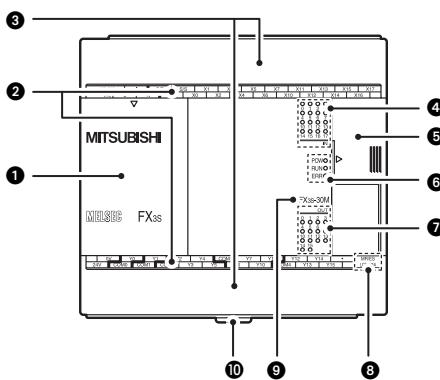
* Abstand der Bohrungen

Gerät	Breite (W)	Abstand (W1)	Gewicht
FX3s-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3s-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3s-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3s-30M□/□□			

Konformität

Die Module der MELSEC FX3s-Serie entsprechen den EU-Richtlinien zur elektromagnetischen Verträglichkeit und den UL-Standards (UL, cUL).

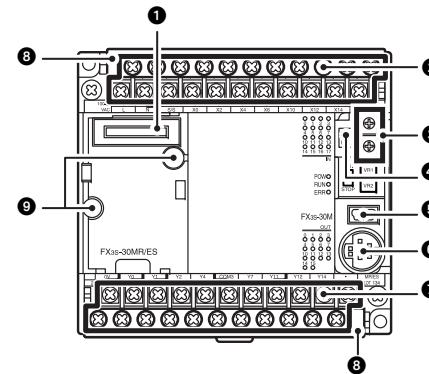
Bedienelemente

Nr.	Beschreibung
1	Abdeckung des Anschlusses für zusätzliche Geräte
2	Bezeichnung der Anschlussklemmen
3	Abdeckung der Klemmenblöcke
4	Zustandsanzeige der Eingänge
5	Abdeckung des Anschlusses für peripherie Geräte, der analogen Sollwertpotentiometer und des RUN/STOP-Schalters
6	LEDs
POW	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Versorgungsspannung ist eingeschaltet. ☐ Versorgungsspannung ist ausgeschaltet.
RUN	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Die SPS befindet sich in der Betriebsart RUN. ☐ Die SPS ist gestoppt.
ERR	<ul style="list-style-type: none"> ☒ CPU-Fehler ☒ Programm-Fehler ☐ Kein Fehler
7	Zustandsanzeige der Ausgänge
8	Jahr und Monat der Herstellung
9	Typenbezeichnung (abgekürzt)
10	Montagelaschen für DIN-Schiene

●: LED leuchtet, ◆: LED blinkt, ○: LED leuchtet nicht

Darstellung mit geöffneten Abdeckungen

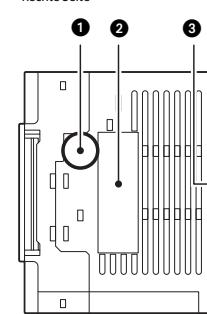
Nr.

Beschreibung

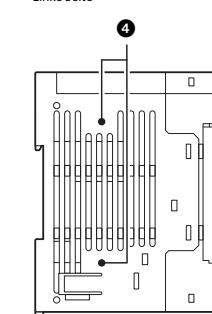
Nr.	Beschreibung
1	Steckplatz für Erweiterungsadapter oder Speicherkassette
2	Anschlüsse für Versorgungsspannung und Eingänge (X)
3	Analoge Sollwertpotentiometer (oben: VR1, unten VR2) (nicht bei FX3s-30M□/E□-2AD)
4	Nur bei FX3s-30M□/E□-2AD: Anschlüsse für analoge Eingänge
5	RUN/STOP-Schalter
6	Anschluss für peripherie Geräte (USB)
7	Anschluss für peripherie Geräte (RS422)
8	Anschlüsse der Servicespannungsquelle und der Ausgänge (Y)
9	Abdeckung der Anschlussklemmen

Seitenansichten

Rechte Seite

Linke Seite

Nr.

Beschreibung

1	Originales Produktetikett Ein Grundgerät ohne dem originalen Produktetikett unterliegt nicht mehr der Gewährleistung.
2	Typenschild
3	Aussparung für DIN-Schiene
4	Bohrungen zur Befestigung des Schnittstellenadapters FX3s-CNV-ADP

Installation und Verdrahtung

GEFAHR

Schalten Sie vor der Installation und der Verdrahtung die Versorgungsspannung der SPS und andere externe Spannungen aus, um elektrische Schläge und Beschädigungen des Produkts zu vermeiden.

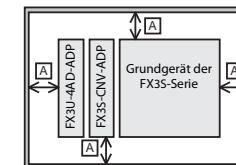

CAUTION

- Betreiben Sie die Module nur unter den Umgebungsbedingungen, die in der Hardware-Beschreibung zur FX3s-Serie aufgeführt sind. Die Module dürfen keinem Staub, Ölnebel, ätzenden oder entzündlichen Gasen, starken Vibrationen oder Schlägen, hohen Temperaturen und keiner Kondensation oder Feuchtigkeit ausgesetzt werden. Wenn dies nicht beachtet wird, können Stromschläge, Brände, Fehlfunktionen oder Defekte der SPS auftreten.
- Achten Sie bei der Montage darauf, dass keine Bohrspäne oder Drahtreste durch die Lüftungsschlitzte in das Modul gelangen. Das kann Brände, Geräteausfälle oder Fehler verursachen.
- Entfernen Sie nach der Installation die Schutzabdeckung von den Lüftungsschlitzten der Module. Wenn dies nicht beachtet wird, können Brände, Geräteausfälle oder Fehler auftreten.
- Berühren Sie keine spannungsführenden Teile der Module, wie z. B. die Anschlussklemmen oder Steckverbindungen.
- Befestigen Sie die Module sicher auf einer DIN-Schiene oder mit Schrauben.
- Installieren Sie die SPS auf einen ebenen Untergrund, um ein Verspannen zu vermeiden.
- Befestigen Sie die Speicherkassette oder einen Erweiterungsadapter sicher am entsprechenden Anschluss. Unzureichende Verbindungen können zu Funktionsstörungen führen.
- Schalten Sie vor dem Anschluss oder dem Entfernen der folgenden Geräte die Versorgungsspannung der SPS aus. Wenn dies nicht beachtet wird, können Geräteausfälle oder Fehler auftreten.
- Peripherie Geräte, Erweiterungsadapter, Adaptermodule, Speicherkassette

Anordnung im Schaltschrank

An der linken Seite des SPS-Grundgeräts können Erweiterungsgeräte angeschlossen werden. Berücksichtigen Sie für den Fall einer späteren Erweiterung des Systems bitte auch genügend Reserven links neben dem Grundgerät. Um eine ausreichende Wärmeableitung zu gewährleisten, muss um die SPS ein Freiraum von mindestens 50 mm vorhanden sein.

A ≥ 50 mm

Montage des Grundgeräts

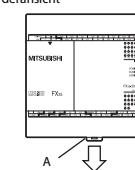
Eine SPS der MELSEC FX-Familie kann entweder auf einer DIN-Schiene oder direkt auf einen ebenen Untergrund (z. B. Schaltschränkerrückwand) montiert werden.

DIN-Schienen-Montage

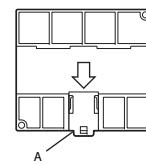
Auf der Geräterückseite befindet sich eine DIN-Schienen-Schnellbefestigung. Die Schnellbefestigung ermöglicht eine einfache und sichere Montage auf einer 35 mm breiten DIN-Schiene (DIN 46277).

- ① Schließen Sie vor der Montage des Grundgeräts den Schnittstellenadapter FX3s-CNV-ADP und Adaptermodul an das Grundgerät an. Erweiterungsadapter und die Speicherkassette können auch nach der Installation des Grundgeräts montiert werden.
- ② Ziehen Sie die Montagelasche („A“ in der folgenden Abbildung) nach unten, bis sie in dieser Position einrastet.

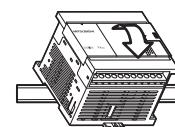
Vorderansicht

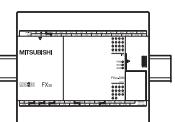
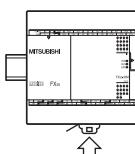
Rückansicht

- ③ Hängen Sie dann das Gerät in die DIN-Schiene ein.

- ④ Halten Sie das Grundgerät gegen die DIN-Schiene und drücken Sie die bei den Montagelaschen nach oben, bis sie einrasten.

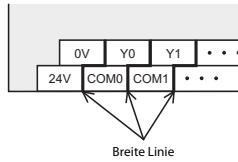

Beschaltung der Ausgänge

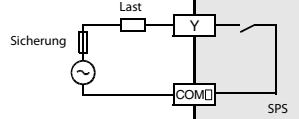
Bei den Grundgeräten der FX3s-Serie sind die Ausgänge in Gruppen zusammengefasst, die einen Ausgang oder vier Ausgänge enthalten. Jede Gruppe hat einen gemeinsamen Anschluss für die zu schaltenden Spannungen. Diese Klemmen sind bei Relaisausgängen und minusschaltenden Transistorausgängen mit „COM0“ und bei plusschaltenden Transistorausgängen mit „+V□“ gekennzeichnet. „□“ steht dabei für die Nummer der Ausgangsgruppe, z. B. „COM1“.

Die einzelnen Gruppen werden auf den Grundgeräten durch eine breite Linie voneinander getrennt. Die Ausgänge innerhalb eines so gekennzeichneten Bereichs gehören zum selben COM- oder +V-Ausschluss.

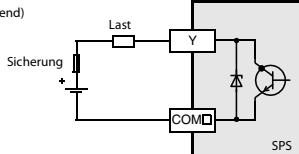

Beispiele zur Beschaltung der Ausgänge:

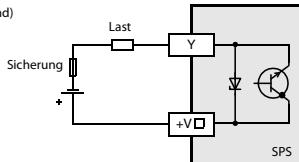
Relaisausgang

Transistorausgang (minusschaltend)

Transistorausgang (plusschaltend)

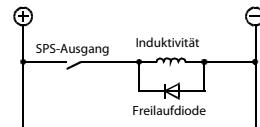

Hinweise zum Anschluss der Ausgänge

- Externe Spannungsversorgung
  - Relaisausgänge
Schließen Sie zum Schalten der Last eine externe Spannung von max. 30 V DC oder max. 240 V AC an.
  - Transistorausgänge
Verwenden Sie für die Versorgung der Last ein Netzteil mit einer Ausgangsspannung von 5 bis 30 V DC, das einen Ausgangstrom liefern kann, der mindestens doppelt so groß ist wie der Nennstrom der im Lastkreis installierten Sicherung.
- Spannungsabfall
Der Spannungsabfall eines Ausgangstransistors im Zustand „EIN“ beträgt ca. 1,5 V. Wollen Sie über den Ausgang ein Halbleiterbauelement ansteuern, prüfen Sie unbedingt dessen minimal zulässige Eingangsspannung.

Hinweise zum Schutz der Ausgänge

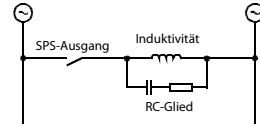
- Schutz bei Kurzschlägen
Die Ausgänge sind intern nicht vor Überstrom geschützt. Bei einem Kurzschluss im Lastkreis besteht die Gefahr von Beschädigungen des Geräts oder von Bränden.
Sichern Sie aus diesem Grund den Lastkreis extern mit einer Sicherung ab.
- Schalten von induktiven Lasten
Bei induktiven Lasten, wie z. B. Schaltern oder Magnetventilen, die mit einer Gleichspannung angesteuert werden, sollten immer Freilaufdioden vorgesehen werden.

Wählen Sie eine Diode mit den folgenden Daten:

- Spannungsfestigkeit: mind. der 5- bis 10-fache Wert der Schaltspannung
- Strom: mindestens so hoch wie der Laststrom

Werden induktive Lasten von Relaisausgängen mit Wechselspannung geschaltet, sollte der Last ein RC-Glied parallel geschaltet werden.

Das RC-Glied sollte die folgenden Daten aufweisen:

- Spannung: 240 V AC
- Widerstand: 100 bis 200 Ω
- Kapazität: 0,1 μF

Integrierte analoge Eingänge

In den Grundgeräten FX3s-30MR/ES-2AD, FX3s-30MT/ES-2AD und FX3s-30MT/ES-32AD sind zwei analoge Eingänge für Spannungen integriert. Die automatisch gewandelten analogen Eingangswerte werden in zwei Sonderregister eingetragen.

Leistungsdaten

Merkmal	Technische Daten	
Analoger Eingangsbereich	0 bis 10 V DC	
Eingangswiderstand	115,7 kΩ	
Minimaler Eingangswert	-0,5 V DC	
Maximaler Eingangswert	15 V DC	
Digitale Auflösung	10 Bit, binär	
Speicherung der gewandelten digitalen Werte	Kanal 1: D8270	Kanal 2: D8271
Auflösung	10 mV (10 V/1000)	
Genauigkeit	Umgebungs-temperatur 25 °C ± 5 °C	± 1,0 % (± 100 mV) über den gesamten Messbereich von 10 V
	Umgebungs-temperatur 0 °C bis 55 °C	± 2,0 % (± 200 mV) über den gesamten Messbereich von 10 V
Analog-/Digital-Wandlungszeit	180 µs (Die Daten werden in jedem SPS-Zyklus aktualisiert.)	
Eingangscharakteristik		
Isolierung	Keine Isolierung zwischen den Analogkanälen und zur SPS	
Anzahl der belegten Ein- und Ausgänge im Grundgerät	0	

Verdrahtung

ACHTUNG

- Verlegen Sie Signalleitungen nicht in der Nähe von Netz- oder Hochspannungsleitungen oder Leitungen, die eine Lastspannung führen. Der Mindestabstand zu diesen Leitungen beträgt 100 mm. Wenn dies nicht beachtet wird, können durch Störungen Fehlfunktionen auftreten.
- Erden Sie die Abschirmung der Signalleitungen an einem Punkt in der Nähe des Empfängers der Signale, aber nicht gemeinsam mit Leitungen, die eine hohe Spannung oder hohe Ströme führen.
- Beachten Sie bei der Verdrahtung die folgenden Hinweise. Nichtbeachtung kann zu elektrischen Schlägen, Kürzschlüssen, lösen Verbindungen oder Schäden am Modul führen.
  - Beachten Sie beim Abisolieren der Drähte das unten angegebene Maß.
  - Verdrillen Sie die Enden von flexiblen Drähten (Litze). Achten Sie auf eine sichere Befestigung der Drähte.
  - Die Enden flexibler Drähte dürfen nicht verzinkt werden.
  - Verwenden Sie nur Drähte mit dem korrekten Querschnitt.
  - Ziehen Sie die Schrauben der Klemmen mit den unten angegebenen Momenten an.
  - Befestigen Sie die Kabel so, dass auf die Klemmen oder Stecker kein Zug ausgeübt wird.

Verwendbare Leitungen und Anzugsmomente der Schrauben

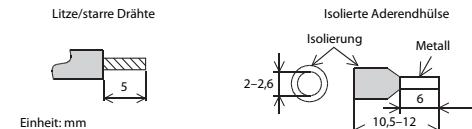
Verwenden Sie nur Leitungen mit den in der folgenden Tabelle angegebenen Querschnitten.

Anzahl der Leitungen pro Klemme	Leitungsquerschnitt [mm ²]		
	Starre Drähte	Flexible Drähte	Isolierte Aderendhülsen
1	0,14 bis 1,5	0,14 bis 1,0	0,25 bis 0,5
2	0,14 bis 0,5	0,14 bis 0,2	—

Das Anzugsmoment der Schrauben beträgt 0,22 bis 0,25 Nm.

Abisolierung und Aderendhülsen

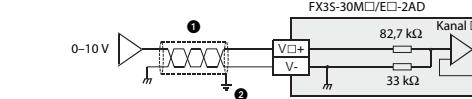
Bei Litzen entfernen Sie die Isolierung und verdrillen die einzelnen Drähte. Starre Drähte werden vor dem Anschluss nur abisoliert. Falls isolierte Aderendhülsen verwendet werden, müssen deren Abmessungen den Maßen in der folgenden Abbildung entsprechen.

Belegung der Anschlussklemmen

V1+	Analoger Eingang Kanal 1
V2+	Analoger Eingang Kanal 2
V-	Gemeinsamer Anschluss für Kanal 1 und Kanal 2

Anschluss der analogen Signale

Nr.

Nr.	Beschreibung
1	2-adrige, abgeschirmte und verdrillte Leitung
2	Erdung (Erdungswiderstand ≤ 100 Ω).

HINWEISE

- „V□+“ in der Abbildung oben gibt die Klemme für einen Kanal an (z. B. V1+).
- Verwenden Sie zum Anschluss der analogen Signale abgeschirmte und verdrillte Leitungen. Verlegen Sie diese Leitungen getrennt von Leitungen, die hohe Spannungen oder z. B. hochfrequente Signale für Servoantriebe führen.
- Verbinden Sie bei einem Kanal, der nicht zur Messung von analogen Signalen verwendet wird, den Anschluss V□+ mit dem Anschluss V-.

Manuel d'installation pour les appareils de base de la série FX3S

N°. art : 272691 FR, Version B, 05/05/2014

Informations de sécurité

Uniquement pour des électriciens qualifiés

Ce manuel s'adresse uniquement à des électriciens qualifiés et ayant reçu une formation reconnue par l'Etat et qui se sont familiarisés avec les standards de sécurité de la technique d'automatisation. La planification, l'installation, la configuration, la maintenance, l'entretien et les tests doivent être réalisés uniquement par des électriciens formés. Les manipulations dans le matériel et le logiciel de nos produits qui ne sont pas mentionnées dans ce manuel d'installation, doivent être réalisées uniquement par notre personnel spécialiste.

Utilisation correcte

Tous les automates programmables (API) de la série MELSEC FX3S sont conçus uniquement pour les applications spécifiques explicitement décrites dans ce manuel ou les manuels mentionnés ci-après. Veuillez prendre soin de respecter tous les paramètres d'installation et de fonctionnement spécifiés dans le manuel. Tous les produits ont été développés, fabriqués, contrôlés et documentés en respectant les normes de sécurité. Toute modification du matériel ou du logiciel ou le non-respect des avertissements de sécurité indiqués dans ce manuel ou placés sur le produit peut induire des dommages importants aux personnes ou au matériel ou à d'autres biens. Seuls les accessoires et appareils périphériques recommandés par MITSUBISHI ELECTRIC en association avec les automates programmables de la gamme MELSEC FX doivent être utilisés. Tout autre emploi ou application des produits sera considéré comme non conforme.

Prescriptions de sécurité importantes

Toutes les prescriptions de sécurité et de prévention d'accident importantes pour votre application spécifique doivent être respectées lors de la planification, l'installation, la configuration, la maintenance, l'entretien et les tests de ces produits.

Dans ce manuel, les avertissements spéciaux importants pour l'utilisation correcte et sûre des produits sont identifiés clairement comme suit :

DANGER :
*Avertissements de dommage corporel.
Le non-respect des précautions décrites ici peut entraîner des dommages corporels et des risques de blessure de l'utilisateur.*

ATTENTION :
*Avertissements d'endommagement du matériel.
Le non-respect des précautions décrites ici peut entraîner de graves endommagements du matériel ou d'autres biens.*

Autres informations

Tous les manuels suivants comportent d'autres informations sur les modules :

- Description du matériel de la série MELSEC FX3S
- Manuels des différents modules de la série MELSEC FX3G/FX3S
- Instructions de programmation de la gamme MELSEC FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- FX3s/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC Manuel d'utilisation - Commande analogique

Ces manuels sont disponibles gratuitement sur Internet ([https://eu3a.mitsubishielectric.com](http://eu3a.mitsubishielectric.com)).

Si vous avez des questions concernant la programmation et le fonctionnement des automates de la série MELSEC FX3S décrite dans ce manuel, contactez votre bureau de vente responsable ou votre distributeur.

Données techniques

Conditions générales de service

Caractéristique	Données techniques
Température ambiante	en service 0 à 55 °C de stockage -25 à 75 °C
Humidité relative admissible en service	5 à 95 % (sans condensation)
Conditions ambiantes	Aucun gaz agressif ou inflammable, aucune poussière excessive

D'autres conditions générales de service sont mentionnées dans la description du matériel de la série MELSEC FX3S.

Alimentation en courant des appareils de base

Châssis de base avec alimentation CA

Caractéristique	Données techniques
Tension d'alimentation	100–240 V CA, 50/60 Hz
Plage de la tension d'alimentation	85–264 V CA, 50/60 Hz
Durée admissible d'absence de courant ①	10 ms
Fusible	250 V / 1 A
Courant à l'enclenchement	max. 15 A ≤ 5 ms à 100 V CA max. 28 A ≤ 5 ms à 200 V CA
Puissance consommée ②	FX3s-10M□/E□ 19 W FX3s-14M□/E□ 19 W FX3s-20M□/E□ 20 W FX3s-30M□/E□ 21 W
Source de tension de service ③	24 V CC/400 mA

① Lorsque la panne d'alimentation est supérieure à 10 ms, l'automate programmable arrête de fonctionner.

② Indiquez les valeurs lorsque toutes les alimentations auxiliaires 24 V CC sont utilisées dans la configuration maximale connectable au châssis de base et comprend le courant d'entrée (5 ou 7 mA par point).

③ La tension de service est disponible sur les bornes « 24 V » et « 0 V » et peut être utilisée pour l'alimentation des commutateurs et des capteurs qui sont raccordés sur les entrées de l'API.

Châssis de base avec alimentation CC

Caractéristique	Données techniques
Tension d'alimentation	24 V CC
Plage de la tension d'alimentation	20,4–26,4 V CC
Durée admissible d'absence de courant ①	5 ms
Fusible	250 V/1,6 A
Courant à l'enclenchement	max. 20 A ≤ 1 ms à 24 V CC
Puissance consommée ②	FX3s-10M□/D□ 6 W FX3s-14M□/D□ 6,5 W FX3s-20M□/D□ 7 W FX3s-30M□/D□ 8,5 W
Source de tension de service	—

① Lorsque la panne d'alimentation est supérieure à 5 ms, l'automate programmable arrête de fonctionner.

② Ces valeurs de consommation d'énergie sont maximales : elles comprennent la consommation de toutes les extensions et le courant d'entrée (5 ou 7 mA par point).

Données des entrées

Caractéristique	Données techniques
Nombre d'entrées intégrées	FX3s-10M□/□□ 6
	FX3s-14M□/□□ 8
	FX3s-20M□/□□ 12
	FX3s-30M□/□□ 16
Isolement	Par coupleur optoélectronique
Potentiel des signaux d'entrée	À commutation négative (sink) ou à commutation positive (source)
Tension nominale à l'entrée	24 V CC (+10 %/-10 %)
Résistance sur l'entrée	X000–X007 3,3 kΩ X010 ou plus ^① 4,3 kΩ
Courant nominal d'entrée	X000–X007 7 mA (pour 24 V CC) X010 ou plus ^① 5 mA (pour 24 V CC)
Courant pour l'état de commutation « ON »	X000–X007 ≥ 4,5 mA X010 ou plus ^① ≥ 3,5 mA
Courant pour l'état de commutation « OFF »	≤ 1,5 mA
Temps de réponse	env. 10 ms
Capteurs raccordables	Contacts sans potentiel
	• À commutation négative (sink) : capteurs avec transistor NPN et collecteur ouvert
Affichage de l'état	• À commutation positive (source) : capteurs avec transistor PNP et collecteur ouvert
	Une DEL par entrée
Raccordement	Bloc de jonction fixe (vis M3)

① pas pour FX3s-10M□/□□ et FX3s-14M□/□□

Données des sorties

Châssis de base avec sorties relais

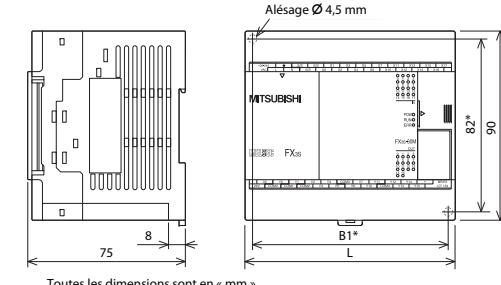
Caractéristique	Données techniques
Nombre de sorties intégrées	FX3s-10MR/□S 4
	FX3s-14MR/□S 6
	FX3s-20MR/□S 8
	FX3s-30MR/□S 14
Isolement	Par relais
Type de sortie	Relais
Tension de commutation	max. 30 V CC max. 240 V CA ^①
Courant de commutation	2 A par sortie 8 A par groupe avec 4 sorties
	Charge inductive 80 VA
Charge de commutation minimale	5 V CC, 2 mA
Temps de réponse	ca. 10 ms
	OFF → ON ON → OFF
Affichage de l'état	Une DEL par sortie
Raccordement	Bloc de jonction fixe (vis M3)
Nombre de groupes et de points de sortie par borne commune	FX3s-10MR/□S 4 groupes avec chacun une sortie
	FX3s-14MR/□S 1 groupe avec chacun 4 sorties
	FX3s-20MR/□S 4 groupes avec chacun une sortie
	FX3s-30MR/□S 1 groupe avec chacun 4 sorties

Châssis de base avec sorties transistor

Caractéristique	Données techniques
Nombre de sorties intégrées	FX3s-10MT/□□ 4
	FX3s-14MT/□□ 6
	FX3s-20MT/□□ 8
	FX3s-30MT/□□ 14
Isolement	Par coupleur optoélectronique
Type de sortie	FX3s-□MT/□S FX3s-30MT/ES-2AD
	Transistor, à commutation négative
Alimentation externe	FX3s-□MT/□SS FX3s-30MT/ES-2AD
	Transistor, à commutation positive
Affichage de l'état	Une DEL par sortie
Raccordement	Bloc de jonction fixe (vis M3)
Nombre de groupes et de points de sortie par borne commune	FX3s-10MT/□□ 4 groupes avec chacun une sortie
	FX3s-14MT/□□ 2 groupes avec chacun une sortie
	FX3s-20MT/□□ 1 groupe avec chacun 4 sorties
	FX3s-30MT/□□ 2 groupes avec chacun une sortie

① Le temps de coupure du transistor (OFF) est supérieur avec des charges plus faibles. Exemple : avec une charge de 40 mA sous 24 V CC, le temps de réponse est approximativement égal à 0,3 ms. Lorsque la réactivité est nécessaire sous de faibles charges, montez une résistance en parallèle avec la charge pour augmenter le courant de la sortie.

Dimensions et poids

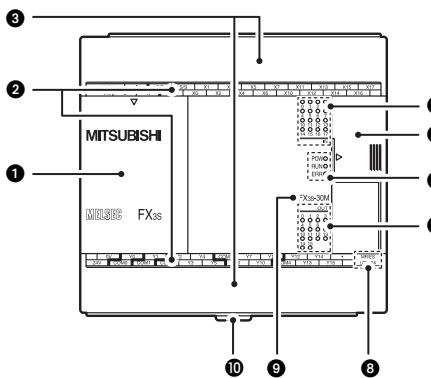
Appareil	LARGEUR (L)	DISTANCE (W1)	Poids
FX3s-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3s-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3s-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3s-30M□/□□			

Conformité

Tous les modules de la série MELSEC FX3S sont conformes aux directives européennes de compatibilité électromagnétique et aux normes UL (UL, cUL).

① Maxi 250 V CA lorsque l'appareil n'est pas conforme aux normes CE, UL ou cUL.

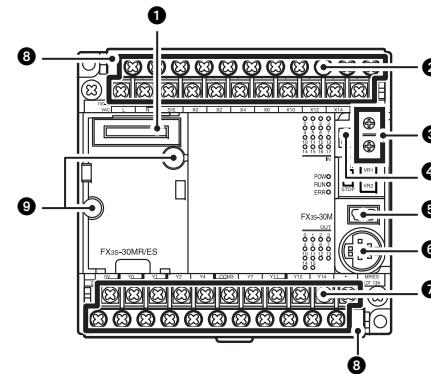
Éléments de commande

N°	Description
①	Cache pour connecteur de matériel en option
②	Noms des bornes
③	Cache des bornes de raccordement
④	Affichage de l'état des entrées
⑤	Cache pour la connexion de périphériques, de potentiomètres analogiques et pour l'interrupteur Marche/Arrêt (Run/Stop)
⑥	Affichage DEL
POW	<ul style="list-style-type: none"> ● L'appareil est allumé. ○ L'alimentation est coupée.
RUN	<ul style="list-style-type: none"> ● PLC est en marche. ○ PLC est arrêté.
ERR	<ul style="list-style-type: none"> ● Erreur CPU ◆ Erreur du programme ○ Aucune erreur
⑦	Affichage de l'état des sorties
⑧	Année et mois de production
⑨	Nom du modèle (abréviation)
⑩	Colliers de montage pour rail DIN

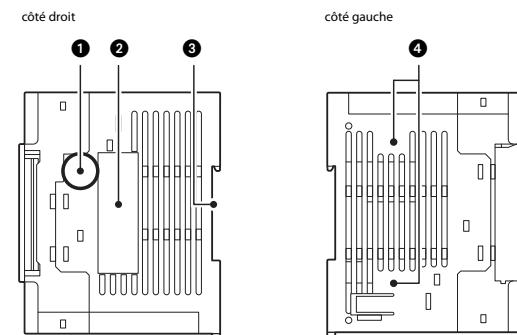
● : DEL est allumée, ◆ : DEL clignote, ○ : DEL éteinte

Vue avec les capots déposés

N°	Description
①	Connecteur de la carte d'extension ou de la cassette mémoire
②	Bornes de l'alimentation et des entrées (X)
③	<ul style="list-style-type: none"> Potentiomètres analogiques (supérieur : VR1, inférieur : VR2) (sauf le modèle FX3S-30M□/E□-2AD) FX3S-30M□/E□-2AD uniquement : bloc de jonction de l'entrée analogique
④	Commutateur RUN/STOP
⑤	Connecteur pour modules périphériques (USB)
⑥	Connecteur pour modules périphériques (RS422)
⑦	Bornes de l'alimentation de service et des sorties (Y)
⑧	Cache de protection des bornes
⑨	Trous de fixation pour le montage de matériel en option

Vues de côté

N°	Description
①	Étiquette du produit d'origine Un châssis de base sans étiquette de produit d'origine n'est pas couvert par la garantie.
②	Plaque signalétique
③	Rainure pour le montage sur rail DIN (rail DIN : DIN 46277)
④	Trous de fixation d'un adaptateur de conversion FX3S-CNV-ADP

Installation et câblage

DANGER

Déconnectez avant l'installation ou le câblage, toutes les phases de la tension d'alimentation de l'API et autres tensions externes.

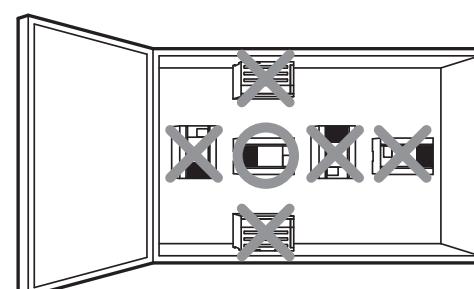
ATTENTION

- Utilisez le produit dans un environnement conforme aux spécifications indiquées dans le Manuel d'utilisation du matériel MELSEC FX3S. Les modules ne doivent pas être exposés à des poussières conductrices, vapeurs d'huile, gaz corrosifs ou inflammables, de fortes vibrations ou secousses, des températures élevées, de la condensation ou de l'humidité.
- Faites attention lors du montage à ce qu'aucun copeau de forage ou reste de câble ne pénètre dans les fentes d'aération, cela pourrait sinon provoquer un court-circuit.
- N'oubliez pas d'enlever le cache anti-poussières des ouïes de ventilation de l'automate programmable lorsque l'installation est terminée, faute de quoi il existe un risque d'incendie et/ou de pannes/dysfonctionnements du matériel.
- Ne pas toucher les parties du module sous tension comme par ex. les bornes ou les fiches de raccordement.
- Montez solidement le produit en utilisant un profilé DIN ou des vis.
- Montez le produit sur une surface plane pour éviter les déformations.
- Connectez solidement la cassette mémoire et la carte d'extension expansion sur leurs connecteurs respectifs. Des connexions mal serrées peuvent entraîner des dysfonctionnements.
- Coupez l'alimentation de l'automate programmable avant de placer ou d'enlever les appareils et composants suivants, faute de quoi il existe un risque de panne/dysfonctionnement du matériel.
  - Périphériques, cartes d'extension, adaptateurs spéciaux, cassette mémoire

Sollicitations du lieu de montage

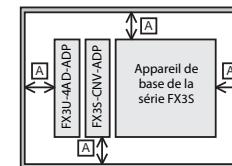
Choisissez comme lieu de montage pour l'appareil, un boîtier protégé contre les contacts accidentels avec un recouvrement correct (par ex. armoire de distribution électrique). L'armoire électrique doit être choisie et installée en accord avec les prescriptions locales et nationales.

Pour éviter une élévation de température, n'installez pas l'automate programmable sur un plancher, au plafond ou verticalement. Installez-le horizontalement sur un mur ou une cloison (voir ci-dessous).

Espace à l'intérieur de l'armoire

Les modules d'extension peuvent se connecter à gauche du châssis de base de l'automate programmable. Si vous envisagez d'ajouter des modules d'extension par la suite, réservez de l'espace à gauche. Afin de garantir une dissipation suffisante de la chaleur, un espace libre d'au minimum 50 mm doit être présent autour de l'API.

A ≥50 mm

Montage de l'appareil de base

Un API de la gamme MELSEC FX peut monté sur un rail DIN ou directement sur un support plat (par ex. paroi arrière d'une armoire électrique).

Montage sur rail DIN

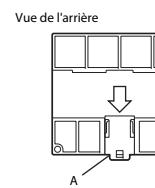
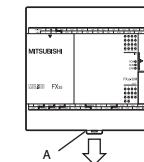
Un dispositif d'assemblage rapide sur rail DIN est placé sur la face arrière de l'appareil. Le dispositif d'assemblage rapide permet un montage simple et fiable sur un rail DIN (DIN 46277) d'une largeur de 35 mm.

- ① Connectez l'adaptateur de connexion FX3g-CNV-ADP et les adaptateurs spéciaux au châssis de base.

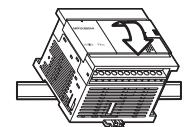
Les cartes d'extension et la cassette mémoire peuvent se monter sur le châssis de base après son installation.

- ② Appuyez vers l'extérieur sur le crochet de montage du profilé DIN (« A » dans la figure ci-dessous).

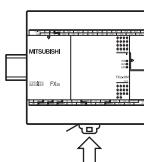
Vue de devant

- ③ Accrochez ensuite l'appareil sur le rail DIN.

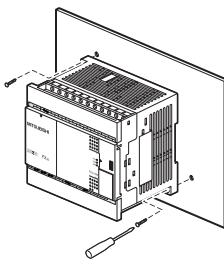
- ④ Tenez l'appareil de base contre le rail DIN et poussez les deux colliers de montage vers le haut jusqu'à ce qu'ils s'enclenchent.

Montage mural direct

- ① Percez les trous de fixation. Les écarts des trous de fixation sont pour les appareils de base ci-dessus et pour les autres appareils, ils sont indiqués dans les manuels des modules. Si en plus de l'appareil de base, d'autres appareils de la gamme FX seront installés, laissez un espace libre de 1 à 2 mm entre les différents appareils.

- ② Fixez l'appareil avec des vis avec filetage M4 ou des vis à tête.

Câblage

DANGER

- En cas d'erreur dans un registre de sortie relais ou transistor, une sortie n'est peut-être pas configurée correctement. Prévoyez donc pour les sorties pour lesquelles cela pourrait entraîner un état dangereux, des dispositifs de surveillance.

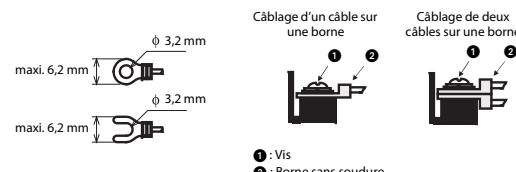
- En cas de panne de l'alimentation ou d'une panne de l'API, des état indéfinis peuvent apparaître. Prenez donc des mesures préventives en dehors de l'API (par ex. circuits de commutation d'arrêt d'urgence, verrouillages avec contacteurs-interrupteurs, interrupteurs de fin de course etc.) pour éviter les états opérationnels dangereux et les endommagements.

Afin d'éviter les influences des blocs d'alimentation ou autres sources de parasites, veuillez tenir compte des remarques suivantes :

- Les câbles parcourus par un courant continu ne doivent pas être posés à proximité immédiate des câbles parcourus par un courant alternatif.
- Les câbles parcourus par une haute tension doivent être posés séparés des lignes de commande et de données. L'écartement minimal avec ces lignes est de 100 mm.
- Utilisez pour la transmission des signaux analogiques des lignes blindées.
- Les lignes raccordées aux bornes doivent être fixées de telle sorte qu'aucune sollicitation mécanique excessive ne soit exercée sur les borniers.

Raccordement aux bornes à vis

Pour connecter l'alimentation et les entrées/sorties, utilisez des embouts pour vis M3.

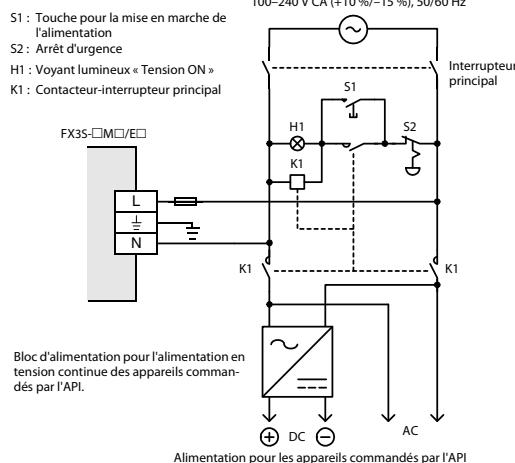
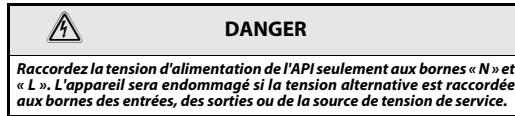
Serrez les vis des bornes avec un moment de 0,5 à 0,8 Nm.

REMARQUE

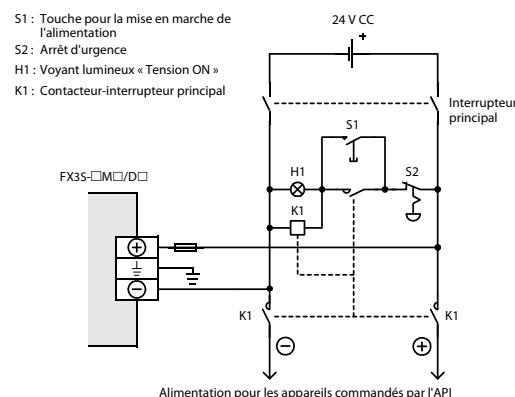
Laissez les bornes "●" non connectées.

Raccordement de la tension d'alimentation

Connexion des châssis de base avec alimentation CA

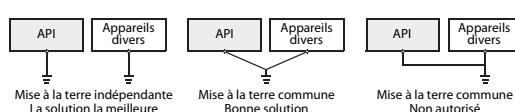

Connexion des châssis de base avec alimentation CC

Mise à la terre

- La résistance de mise à la terre doit être de maximum 100 Ω.
- Le point de raccordement doit être aussi proche que possible de l'API. Les conducteurs pour la mise à la terre doivent être aussi courts que possible.
- La section minimale du câble de raccordement à la terre est égale à 2 mm².
- L'API doit si possible être mis à la terre indépendamment des autres appareils. Si une mise à la terre indépendante n'est pas possible, une mise à la terre commune doit être réalisée selon l'exemple du milieu de la figure suivante.

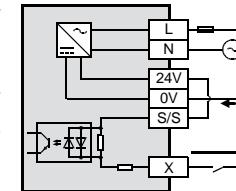
Raccordement des entrées

Raccordement de capteurs à commutation négative ou positive

Sur un appareil de base de la série FX3, des capteurs à commutation négative ou positive peuvent être raccordés. La définition est réalisée par le câblage de la borne S/S.

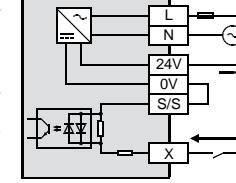
Pour l'entrée en logique négative, la borne S/S est connectée à la borne 24 V de l'alimentation de service ou, lorsqu'un châssis de base CC est utilisé, à la borne positive de l'alimentation.

Le contact d'interrupteur raccordé sur l'entrée ou capteur avec collecteur NPN ouvert relie l'entrée de l'API avec le pôle négatif de la source de tension.

Pour l'entrée en logique positive, la borne S/S est connectée à la borne 0 V de l'alimentation de service ou, lorsqu'un châssis de base CC est utilisé, à la borne négative de l'alimentation.

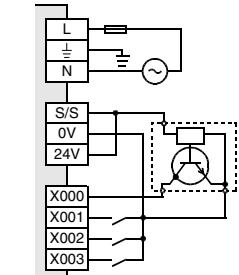
Le contact d'interrupteur raccordé sur l'entrée ou capteur avec collecteur PNP ouvert relie l'entrée de l'API avec le pôle positif de la source de tension.

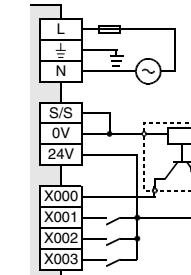
Exemples pour le câblage des entrées

● Châssis de base avec alimentation CA

Capteurs à commutation négative

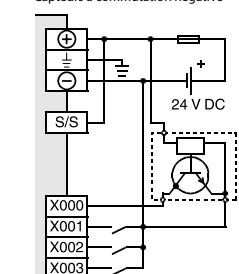

Capteur à commutation positive

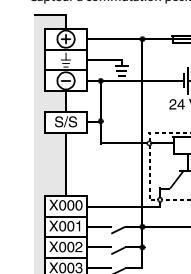

● Châssis de base avec alimentation CC

Capteurs à commutation négative

Capteur à commutation positive

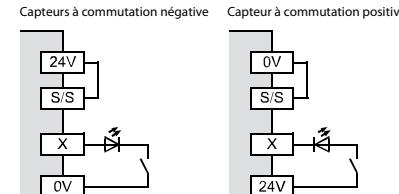
Remarques pour le raccordement de capteurs

● Choix du commutateur

Lorsque l'entrée est activée, un courant de 5 à 7 mA circule pour une tension commutée de 24 V. Si une entrée est commandée par un contact d'interrupteur, veillez à faire attention que le commutateur utilisé soit dimensionné pour ce faible courant. Avec des commutateurs pour courants élevés, des difficultés de contact peuvent apparaître si seulement des courants faibles sont commutés.

● Raccordement de capteurs avec DEL montée en série

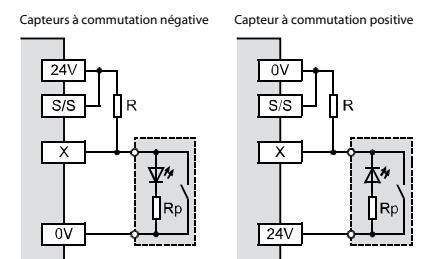
La chute de tension sur un capteur doit être de maximum 4 V. Jusqu'à deux commutateurs avec diode électroluminescente intégrée peuvent être raccordés en série sur une sortie. Vérifiez également que le courant d'entrée est supérieur au courant de détection en entrée lorsque les contacteurs sont sous tension (ON)

● Raccordement de capteurs avec résistance parallèle intégrée

Utilisez uniquement des capteurs avec une résistance parallèle d'au minimum 15 kΩ. En cas de valeurs inférieures, une résistance supplémentaire R dont la valeur peut être calculée avec la formule suivante, doit être raccordée :

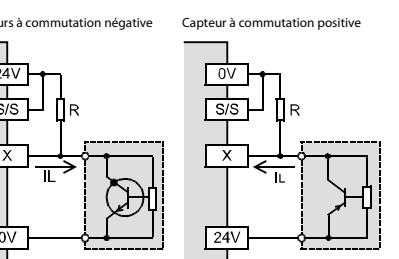
$$R \leq \frac{4Rp}{15 - Rp} [\text{k}\Omega]$$

● Raccordement de capteurs à 2 fils

Lorsque le capteur est désactivé, un courant de fuite IL de maximum 1,5 mA doit circuler. En cas de courant plus élevé, une résistance supplémentaire (« R » dans la figure suivante) doit être raccordée. La formule pour le calcul de cette résistance est :

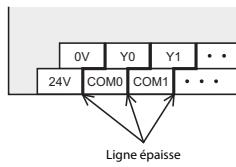
$$R \leq \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Câblage des sorties

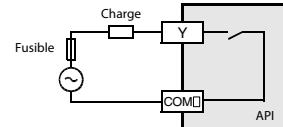
Les sorties des châssis de base FX3S sont regroupées par 1 ou 4 sorties. Chaque groupe a une connexion COM commune. Ces bornes sont marquées pour les sorties à relais et les sorties à transistor à commutation négative avec « COM□ » et pour les sorties à transistor à commutation positive avec « +V□ ». □ représente le numéro du groupe de sortie, par ex. « COM1 ».

Sur le châssis de base, les groupes sont séparés par une ligne épaisse. La répartition des bornes de sortie indique la plage des sorties connectées à la même borne commune (COM ou +V).

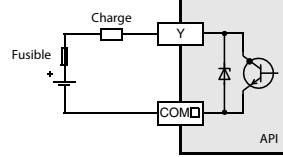

Exemples de câblage des sorties :

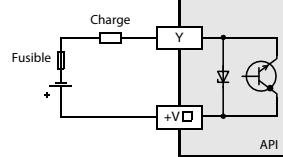
Sortie à relais

Sortie à transistor (à commutation négative)

Sortie à transistor (à commutation positive)

Remarques pour le raccordement des sorties

● Alimentation externe

- Sorties à relais
Utilisez une alimentation externe 30 V CC maxi ou 240 V CA maxi pour les charges.

- Sorties à transistor

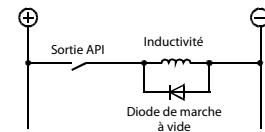
- Pour la commande de la charge, utilisez une alimentation CC comprise entre 5 et 30 V CC qui fournit un courant deux fois supérieur au courant nominal (ou plus) du fusible connecté au circuit de charge.

● Chute de tension

- La chute de tension sur le transistor de sortie est égale à 1,5 V environ. Pour commander un composant à semi-conducteur, vérifiez minutieusement les caractéristiques de la tension d'entrée de ce composant.

Remarques pour la protection des sorties

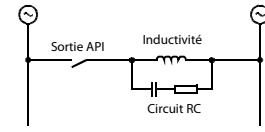
- Protection contre des courts-circuits
Les sorties sont protégées en interne contre une surintensité. Lors d'un court-circuit dans le circuit de charge, il y a risque d'endommagement de l'appareil et d'incendie. Protégez pour cette raison le circuit de charge en externe avec un fusible.
- Commutation de charges inductives
Lorsqu'une charge inductive (ex. relais ou solénoïde) est connectée à une tension CC, connectez une diode en parallèle avec la charge.

Choisissez une diode avec les données suivantes :

- Rigidité diélectrique inverse : 5 à 10 la tension en charge
- Courant : au moins aussi élevé que le courant de charge

Lorsqu'une charge inductive est commutée par une sortie relais à une tension alternative, connectez un amortisseur de surtensions (composant CR : parafoudre ou condensateur d'antiparasitage) en parallèle avec la charge.

Le circuit RC doit présenter les caractéristiques suivantes :

- Tension : 240 V CA
- Résistance : 100 à 200 Ω
- Capacité : 0,1 μF

Entrées analogiques intégrées

Les châssis de base FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD et FX3S-30MT/ESS-2AD comportent deux entrées intégrées de tension analogiques. Les valeurs numériques automatiquement converties sont écrites dans des registres de données spéciaux de l'automate programmable.

Spécifications fonctionnelles

Caractéristique	Données techniques	
Plage d'entrée analogique	0 à 10 V CC	
Résistance d'entrée	115,7 kΩ	
Entrée minimale	-0,5 V CC	
Entrée maximale	15 V CC	
Sortie numérique	10 bits, binaire	
Storage of converted digital values	CH1 : D8270 CH2 : D8271	
Résolution	10 mV (10 V/1000)	
Précision	Température ambiante 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) pour 10 V à plaine échelle
	Température ambiante 0 °C à 55 °C	±2,0 % (±200 mV) pour 10 V à plaine échelle
Temps de conversion A/N	180 µs (Les données sont actualisées à chaque cycle d'analyse de l'automate programmable).	
Caractéristiques d'entrée		
	1023	
Méthode d'isolement	Aucun isolement entre chaque canal ou l'automate programmable.	
Points occupés	0	

Câblage

ATTENTION

- Ne pas poser des câbles de signaux à proximité de câbles du secteur et de câbles à haute tension ou de câbles parcourus par une tension en décharge. L'écart minimal avec ces câbles est de 100 mm. Des défauts dues à des perturbations peuvent apparaître si cet écart n'est pas respecté. Si cela n'est pas respecté, des dysfonctionnements dus à des défauts peuvent apparaître.
- Raccordez à la terre le blindage du câble d'entrée/sortie analogique à un point du côté réception du signal. Cependant, n'utilisez pas la terre commune pour les circuits électriques de forte puissance.
- Respectez les points suivants pour le câblage.
Si vous ne respectez pas ces consignes, il existe un risque d'électrocution, de court-circuit, de déconnexion ou de détérioration du produit.
  - La taille de l'extrémité du câble doit être conforme aux cotes fournies dans ce manuel.
  - Torsadez l'extrémité des fils pour faire disparaître les fils à nu.
  - N'étirez pas les extrémités des fils.
  - Connectez uniquement des fils de taille normale.
  - Serrez les vis de la barrette de connexion au couple indiqué ci-dessous.
  - Montez les fils électriques de façon que le bloc de jonction et les parties connectées des fils ne soient pas directement soumises à des contraintes mécaniques.

Section des fils – Couple de serrage des bornes

Utilisez uniquement des fils de section indiquée dans le tableau suivant.

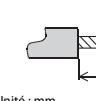
Nombre de fils par borne	Section [mm ²]		
	Câble plein	Fil toronné	Embouts avec manchon en plastique
1	0,14 à 1,5	0,14 à 1,0	0,25 à 0,5
2	0,14 à 0,5	0,14 à 0,2	—

Le couple de serrage doit être compris entre 0,22 et 0,25 N.m.

Terminaison des fils

Dénudez le fil toronné et torsadez l'âme du fil avant de le connecter, ou dénudez la gaine d'un fil monotoron avant de le connecter. Lorsque vous utilisez une borne avec manchon isolant, les cotes extérieures doivent correspondre aux mesures indiquées dans le tableau suivant.

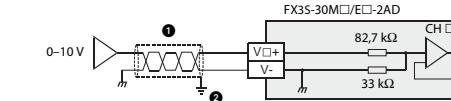
Fil toronné/fil monotoron

Brochage

V1+	Entrée analogique Canal 1
V2+	Entrée analogique Canal 2
V-	Borne commune aux canaux 1 et 2

Connexion des signaux d'entrée

N°

N°	Description
1	Câble torsadé à 2 conducteurs, blindé
2	Mise à la terre (classe D, résistance de mise à la terre maximale de 100 Ω)

REMARQUES

- "V□+" dans la figure ci-dessus représente les bornes d'un canal (ex. V1+).
- Utilisez un câble blindé à 2 paires torsadées pour les lignes d'entrée analogiques et séparez ces lignes des autres lignes d'alimentation ou inductives.
- Lorsqu'un canal n'est pas utilisé pour mesurer des signaux analogiques, n'oubliez pas de connecter la borne "V□+" à la borne "V-".

FX3S

Controllori programmabili

Manuale di installazione per unità base della serie FX3S

Art. no.: 272691 IT, Versione B, 05052014

Avvertenze di sicurezza

Solo per personale elettrico qualificato

Il presente manuale di installazione si rivolge esclusivamente a personale elettrico specializzato e qualificato, avente perfetta conoscenza degli standard di sicurezza elettrotecnica e di automazione. La progettazione, l'installazione, la messa in funzione, la manutenzione e il collaudo degli apparecchi possono essere effettuati solo da personale elettrico specializzato e qualificato. Gli interventi al software e hardware dei nostri prodotti, per quanto non illustrati nel presente manuale d'installazione o in altri manuali, possono essere eseguiti solo dal nostro personale specializzato.

Impiego conforme alla destinazione d'uso

I controllori programmabili (PLC) della serie MELSEC FX3S sono previsti solo per i settori d'impiego descritti nel presente manuale d'installazione o nei manuali indicati nel seguito. Abbiate cura di osservare le condizioni generali di esercizio riportate nei manuali. I prodotti sono stati progettati, realizzati, collaudati e documentati nel rispetto delle norme di sicurezza. Interventi non qualificati al software o hardware ovvero l'inosservanza delle avvertenze riportate nel presente manuale d'installazione o applicate sul prodotto possono causare danni seri a persone o cose. Con i controllori programmabili della famiglia MELSEC FX si possono utilizzare solo unità aggiungitive o di espansione consigliate da MITSUBISHI ELECTRIC. Ogni altro utilizzo o applicazione che vada oltre quanto illustrato è da considerarsi non conforme.

Norme rilevanti per la sicurezza

Nella progettazione, installazione, messa in funzione, manutenzione e collaudo delle apparecchiature si devono osservare le norme di sicurezza e prevenzione valide per il caso d'utilizzo specifico.

Nel presente manuale d'installazione troverete indicazioni importanti per una corretta e sicura gestione dell'apparecchio. Le singole indicazioni hanno il seguente significato:

PERICOLO:
Indica un rischio per l'utilizzatore
L'inosservanza delle misure di prevenzione indicate può mettere a rischio la vita o l'incolumità dell'utilizzatore.

ATTENZIONE:
Indica un rischio per le apparecchiature.
L'inosservanza delle misure di prevenzione indicate può portare a seri danni all'apparecchio o ad altri beni.

Ulteriori informazioni

Ulteriori informazioni relative alle apparecchiature sono reperibili nei seguenti manuali:

- Descrizione hardware per la serie FX3S
- Manuali dei singoli moduli della serie MELSEC FX3G/FX3U
- Guida di programmazione per la famiglia FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- Manuale d'uso dei moduli analogici della serie MELSEC FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC

Questi manuali sono gratuitamente disponibili in Internet ([https://eu3a.mitsubishielectric.com](http://eu3a.mitsubishielectric.com)).

Nel caso di domande in merito ai lavori di installazione, programmazione e funzionamento dei controllori della serie MELSEC FX3S, non esitate a contattare l'Ufficio Vendite di vostra competenza o uno dei partner commerciali abituali.

Specifiche tecniche

Condizioni di funzionamento generali

Caratteristica	Specifiche tecniche
Temperatura ambiente circostante	in fase di esercizio da 0 a 55 °C
	in fase di magazzinaggio da -25 a 75 °C
Umidità aria relativa consentita in fase di esercizio	da 5 a 95 % (senza condensa)
Condizioni ambientali	Senza gas corrosivi o infiammabili o polvere eccessiva

Ulteriori indicazioni sulle condizioni di funzionamento generali sono riportate nelle istruzioni sull'hardware della serie MELSEC FX3S.

Tensione di alimentazione per unità base

Unità base alimentate in tensione alternata

Caratteristica	Specifiche tecniche
Tensione di alimentazione	da 100 a 240 V AC, 50/60 Hz
Tolleranza nella tensione di alimentazione	da 85 a 264 V AC, 50/60 Hz
Durata della caduta di tensione consentita ①	10 ms
Fusibile di protezione	250 V/1 A
Corrente assorbita	max. 15 A ≤ 5 ms con 100 V AC max. 28 A ≤ 5 ms con 200 V AC
Consumo di potenza ②	FX3S-10M□/E□ 19 W
	FX3S-14M□/E□ 19 W
	FX3S-20M□/E□ 20 W
	FX3S-30M□/E□ 21 W
Alimentazione di servizio ③	24 V DC/400 mA

① In caso di mancanza di tensione per oltre 10 ms il PLC viene fermato.

② I valori indicati sono validi nel caso che all'unità base sia collegato il numero massimo possibile di moduli e questi siano alimentati dall'alimentazione di servizio e comprendano anche la corrente di ingresso (5 o 7 mA per ogni ingresso).

③ L'alimentazione di servizio è disponibile presso i morsetti "24 V" e "0 V" e consente l'alimentazione di interruttori e sensori collegati a loro volta agli ingressi del PLC.

Unità base alimentate in tensione continua

Caratteristica	Specifiche tecniche
Tensione di alimentazione	24 V DC
Tolleranza nella tensione di alimentazione	20,4 a 26,4 V DC
Durata della caduta di tensione consentita ①	5 ms
Fusibile di protezione	250 V/1,6 A
Corrente assorbita	max. 20 A ≤ 1 ms con 24 V DC
Consumo di potenza ②	FX3S-10M□/D□ 6 W
	FX3S-14M□/D□ 6,5 W
	FX3S-20M□/D□ 7 W
	FX3S-30M□/D□ 8,5 W
Alimentazione di servizio	—

① In caso di mancanza di tensione per oltre 5 ms il PLC viene fermato.

② Questi valori sono validi al carico massimo ammesso compreso l'assorbimento di moduli supplementari connessi e anche la corrente di ingresso (da 5 a 7 mA per ingresso).

Specifiche sugli ingressi

Caratteristica	Specifiche tecniche
Numero di ingressi integrati	FX3S-10M□/□□ 6
	FX3S-14M□/□□ 8
	FX3S-20M□/□□ 12
	FX3S-30M□/□□ 16
Isolamento	Tramite optoisolatore
Potenziale per segnali d'ingresso	Logica negativa (sink) o logica positiva (source)
Tensione nominale d'ingresso	24 V DC (+10 %/-10 %)
Resistenza d'ingresso	da X000 a X007 3,3 kΩ da X010 in poi ① 4,3 kΩ
Corrente nominale d'ingresso	da X000 a X007 7 mA (con 24 V DC) da X010 in poi ① 5 mA (con 24 V DC)
Corrente per stato di commutazione "ON"	da X000 a X007 ≥ 4,5 mA X010 in poi ① ≥ 3,5 mA
Corrente per stato di commutazione "OFF"	≤ 1,5 mA
Tempo di risposta	ca. 10 ms
Sensori collegabili	Contatti liberi da potenziale • logica negativa (sink): Sensori con transistor NPN e collettore aperto • logica positiva (source): Sensori con transistor PNP e collettore aperto
Segnalazione di stato	Un LED per ciascun ingresso
Collegamento	Morsettiera fissa con viti M3

① non per FX3S-10M□/□□ e FX3S-14M□/□□

Specifiche sulle uscite

Unità base con uscite a relé

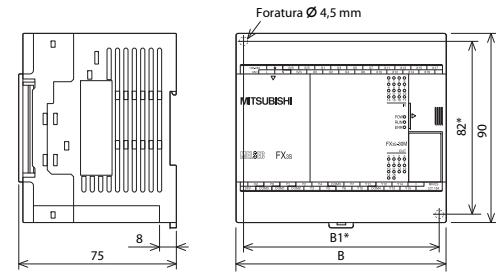
Caratteristica	Specifiche tecniche
Numero di uscite integrate	FX3S-10MR/□S 4
	FX3S-14MR/□S 6
	FX3S-20MR/□S 8
	FX3S-30MR/□S 14
Isolamento	Relè
Tipo uscite	Relè
Tensione di commutazione	max. 30 V DC max. 240 V AC ①
Corrente di commutazione	2 A per uscita 8 A per gruppo con 4 uscite
	80 VA
Carico min. di commutazione	5 V DC, 2 mA
Tempo di commutazione	OFF → ON ca. 10 ms ON → OFF
Segnalazione di stato	Un LED per ciascuna uscita
Collegamento	Morsettiera fissa con viti M3
Numero di gruppi di uscite e uscite per gruppo	FX3S-10MR/□S 4 gruppi con 1 uscita cad
	FX3S-14MR/□S 2 gruppi con 1 uscita cad 1 gruppo con 4 uscite cad
	FX3S-20MR/□S 4 gruppi con 1 uscita cad 1 gruppo con 4 uscite cad
	FX3S-30MR/□S 2 gruppi con 1 uscita cad 3 gruppi con 4 uscite cad

Apparecchi base conosciute a transistor

Caratteristica	Specifiche tecniche
Numero di uscite integrate	FX3S-10MT/□□ 4
	FX3S-14MT/□□ 6
	FX3S-20MT/□□ 8
	FX3S-30MT/□□ 14
Isolamento	Optoisolatore
Tipo uscite	FX3S-□MT/□S FX3S-30MT/ES-2AD
	Transistor (sink)
FX3S-□MT/□SS FX3S-30MT/ES-2AD	Transistor (source)
	Transistor (sink)
Tensione di commutazione	da 5 a 30 V DC
Corrente di commutazione	Carico ohmico 0,5 A per uscita 0,8 A per gruppo con 4 uscite
	Carico induttivo 12 W (24 V DC) per uscita 19,2 W per gruppo con 4 uscite
Tempo di commutazione	OFF → ON Y000 e Y001: ≤ 5 μs con minimo 10 mA (da 5 a 24 V DC)
	Y002 in poi: ≤ 0,2 ms con minimo 200 mA (24 V DC)
Segnalazione di stato	Un LED per ciascuna uscita
Collegamento	Morsettiera fissa con viti M3
Numero di gruppi di uscite e uscite per gruppo	FX3S-10MT/□□ 4 gruppi con 1 uscita cad
	FX3S-14MT/□□ 2 gruppi con 1 uscita cad 1 gruppo con 4 uscite cad
	FX3S-20MT/□□ 4 gruppi con 1 uscita cad 1 gruppo con 4 uscite cad
	FX3S-30MT/□□ 2 gruppi con 1 uscita cad 3 gruppi con 4 uscite cad

① Il tempo per disinserire il transistor è più lungo in caso di carico basso. Ad esempio il tempo di risposta con una corrente di carico di 40 mA a 24 V DC è ca. 0,3 ms. Se ad un carico inferiore si richiede un tempo di risposta breve, collegare una resistenza in serie al carico, per aumentare la resistenza di uscita.

Dimensioni e peso

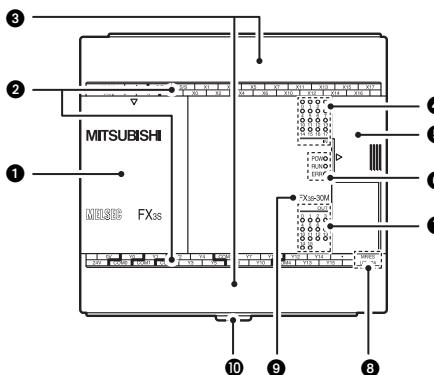
Dispositivo	Larghezza (B)	Distanza (B1)	Peso
FX3S-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3S-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3S-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3S-30M□/□□			

Conformità

I moduli della serie MELSEC FX3S sono conformi alle direttive UE in materia di compatibilità elettromagnetica e alle norme UL (UL, cUL).

① Max. 250 V AC (In tal caso i dispositivi non sono più conformi alle norme CE, UL o cUL).

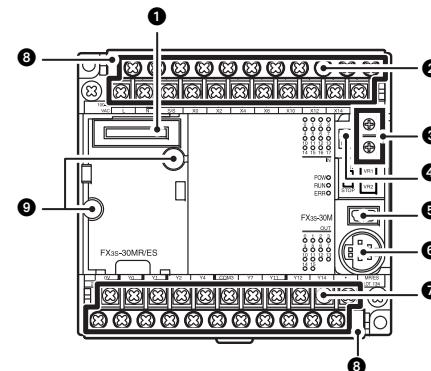
Elementi di comando

Rif.	Descrizione
1	Coperchio del connettore per unità aggiuntive
2	Indicazione dei morsetti di collegamento
3	Coperchio dei morsetti di collegamento
4	Led per l'indicazione dello stato degli ingressi
5	Coperchio del connettore per apparecchi periferici, del potenziometro del valore nominale analogico e dell'interruttore MARCIA/ARRESTO
6	LEDs
POW	<ul style="list-style-type: none"> ● L'alimentazione è ON. ○ L'alimentazione è spenta.
RUN	<ul style="list-style-type: none"> ● PLC è in esecuzione. ○ PLC è fermo.
ERR	<ul style="list-style-type: none"> ● Errore CPU ◆ Errore del programma ○ Nessun errore
7	Segnalazione di stato delle uscite
8	Anno e mese di produzione
9	Indicazione di modello (abbreviata)
10	Lingetta di bloccaggio per il montaggio su guida DIN

●: LED ON, ◆: LED lampeggiante, ○: LED OFF

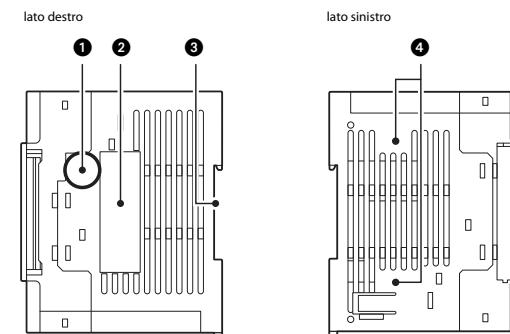
Rappresentazione con coperchi aperti

Rif. Descrizione

Rif.	Descrizione
1	Slot per adattatore di espansione o cassetta di memoria
2	Collegamenti per tensione di alimentazione ed ingressi (X)
3	Potenziometri analogici (sopra: VR1, sotto: VR2) (non per FX3s-30ML/EI-2AD)
4	Solo per FX3s-30M/EI-2AD: Collegamenti per ingressi digitali
5	Interruttore RUN/STOP (marcia/arresto)
6	Collegamento per unità periferiche (USB)
7	Collegamento per unità periferiche (RS422)
8	Collegamenti dell'alimentazione di servizio e delle uscite (Y)
9	Coperchio dei morsetti di collegamento

Vista laterale

Rif. Descrizione

Rif.	Descrizione
1	Etichetta di prodotto originale Una unità base priva dell'etichetta di prodotto originale non è più coperta da garanzia.
2	Targhetta di modello
3	Scanalatura per guida DIN (guida DIN: DIN 46277)
4	Fori per il fissaggio dell'adattatore di interfaccia FX3s-CNV-ADP

Installazione e collegamento

PERICOLO

Prima di procedere all'installazione e al collegamento, disinserire la tensione di alimentazione al PLC e le altre tensioni esterne. Ciò evita eventuali scosse elettriche e danni ai dispositivi.

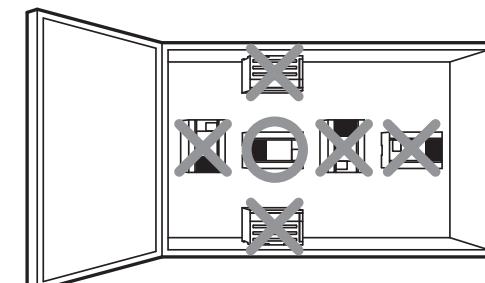

ATTENZIONE

- Durante l'esercizio degli apparecchi osservare le condizioni ambientali indicate nelle istruzioni sull'hardware della serie MELSEC FX3S. Evitare l'esercizio degli apparecchi in un ambiente esposto a polvere, nebbia d'olio, gas corrosivi e infiammabili, forti vibrazioni o scosse, temperature elevate e in presenza di condensa o umidità.
- Fare attenzione all'atto del montaggio affinché trucioli di foratura o residui di cavo non penetrino nel modulo attraverso le fessure di aerazione. Ciò può causare incendi, guasti all'apparecchio o altri inconvenienti.
- Dopo l'installazione rimuovere dalle fessure di aerazione dei moduli la copertura di protezione. In caso di mancata rimozione possono verificarsi incendi, guasti all'unità o errori.
- Non toccare alcun componente conduttivo dei moduli, quali ad esempio i morsetti di collegamento o le spine.
- Fissare saldamente i moduli su una guida DIN oppure con viti.
- Installare il PLC su un sottofondo piano, per evitare deformazioni.
- Fissare saldamente al corrispondente connettore la cassetta di memoria o un adattatore di espansione. I contatti difettosi possono provocare mal-funzionamenti.
- Prima di collegare o rimuovere i seguenti dispositivi disinserire la tensione di alimentazione del PLC. Il mancato disinserimento può causare guasti all'unità o errori.
  - Apparecchi periferici, adattatori di espansione, moduli adattatori, cassetta di memoria

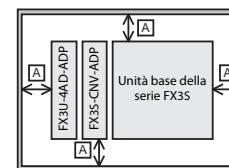
Caratteristiche del luogo di installazione

Prevedere l'installazione dell'apparecchio all'interno di una custodia protetta contro le scariche elettriche e provvista di una copertura in base alla destinazione (per es. in un armadio elettrico). Nella scelta dell'armadio elettrico è necessario verificare che l'installazione sia stata precedentemente eseguita a rispetto delle norme a livello locale e nazionale applicabili in materia. Per prevenire un aumento della temperatura non montare il PLC sul fondo, sotto il tetto oppure in posizione verticale. Installare il PLC sempre orizzontale su una parete verticale (vedi figura seguente).

Disposizione nel quadro elettrico

Sul lato sinistro dell'unità PLC base si possono collegare unità di espansione. Considerare anche sufficienti riserve di spazio a sinistra e dell'unità base, per il caso di una successiva espansione del sistema. Per assicurare una sufficiente dissipazione del calore è indispensabile prevedere per il PLC uno spazio libero di minimo 50 mm.

A ≥ 50 mm

Montaggio dell'unità base

Montare il PLC MELSEC FX su una guida DIN oppure direttamente su un fondo piano (per es. sul pannello posteriore di un armadio elettrico).

Montaggio su guida DIN

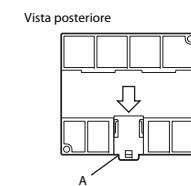
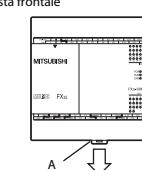
Sul retro dell'apparecchio si trova un dispositivo di fissaggio rapido per il montaggio su una guida DIN. Il dispositivo di fissaggio rapido consente un veloce e semplice montaggio su una guida DIN larga 35 mm (DIN 46277).

- ① Prima del montaggio dell'unità base, collegare all'unità base l'adattatore di interfaccia FX3s-CNV-ADP e il modulo ADP.

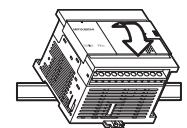
Gli adattatori di espansione e la cassetta di memoria possono essere montati anche dopo l'installazione dell'unità base.

- ② Tirare in basso la linguetta di montaggio ("A" nella figura qui sotto) finché non si innesta in questa posizione.

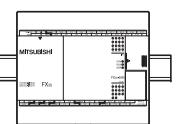
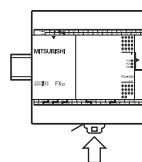
Vista frontale

- ③ Fissare quindi il dispositivo sulla guida DIN.

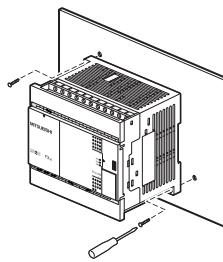
- ④ Spingere il dispositivo verso la guida DIN e premere contemporaneamente le due lingue di montaggio verso l'alto fino a quando esse non scattano in posizione.

Montaggio diretto a parete

- Eseguire i fori di fissaggio. La distanza da osservare in sede di preparazione dei fori di fissaggio sulle unità base è riportata sopra, per tutti gli altri apparecchi si prega di voler consultare i rispettivi manuali. Nel caso si volessero montare, oltre all'unità base, anche altri apparecchi della famiglia FX, prevedere tra i singoli moduli uno spazio libero da 1 a 2 mm.

- Fissare il dispositivo con viti filettate o per lamiera del tipo M4.

Cablaggio

PERICOLO

- Un relè o una uscita a transistor difettosi possono causare la non corretta attivazione o disattivazione di una uscita. Dotare quindi le uscite per le quali è possibile prevedere il verificarsi di una simile situazione, di un dispositivo di sorveglianza.**

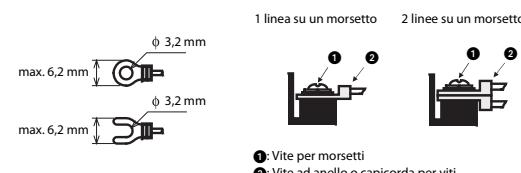
- In caso di caduta della tensione di alimentazione esterna o in presenza di un errore del PLC possono subentrare degli stati indefiniti. Si consiglia di dotare pertanto il sistema di dispositivi preventivi al di là del PLC (per es. circuiti di ARRESTO DI EMERGENZA, interdizioni mediante contattori, finecorsa, ecc.) al fine di evitare il subentro di stati di esercizio pericolosi e conseguenti danni.**

Al fine di limitare le influenze derivanti da adattatori di rete o altre fonti di interferenza, osservare le seguenti indicazioni:

- Evitare la posa di linee a corrente continua nelle immediate vicinanze di linee a corrente alternata.
- Predire la posa separata di linee di potenza da linee di controllo e di trasmissione dati. Mantenere una distanza minima tra queste linee di 100 mm.
- Fare ricorso, per la trasmissione di segnali analogici, di linee schermate.
- Le linee presso i morsetti devono essere collegate in modo da non esporre la morsettiera ad un eccessivo carico meccanico.

Collegamento ai morsetti a vite

Ricorrere per il collegamento della tensione di alimentazione e dei segnali di ingresso e uscita a comuni capicorda per cavi fissati con viti M3.

Stringere le viti nei morsetti applicando una coppia di serraggio compresa tra 0,5 e 0,8 Nm.

NOTE

Nessun collegamento deve essere effettuato ai morsetti contrassegnati con "•".

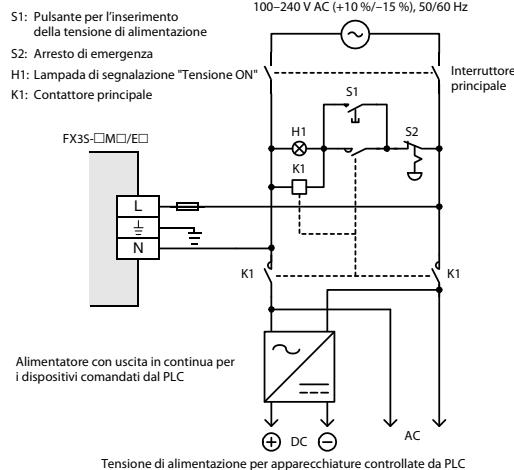
Collegamento alla tensione di alimentazione

Collegamento di unità base alimentate in tensione alternata

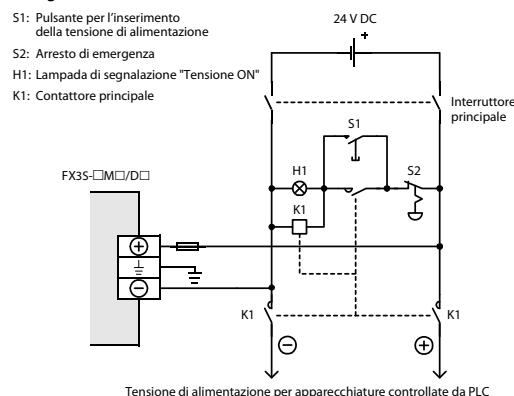

PERICOLO

Collegare la tensione di alimentazione del PLC soltanto ai morsetti contrassegnati da "L" e "N". L'esposizione dei morsetti di ingresso o uscita o della fonte dell'alimentazione di servizio a tensione alternata causa danni all'apparecchio.

Collegamento di unità base alimentate in tensione continua

Messa a terra

- La resistenza di terra può essere pari a max 100 Ω.
- Il punto di collegamento dovrebbe essere più vicino possibile al PLC. I fili di messa a terra dovrebbero essere i più corti possibili.
- La sezione della linea di terra non deve essere inferiore a 2 mm².
- Il PLC dovrebbe, se possibile, avere un collegamento a terra separato dalle altre unità. Qualora non fosse possibile procedere a una messa a terra indipendente, eseguire una messa a terra comune come da esempio al centro nella figura qui sotto.

Collegamento degli ingressi

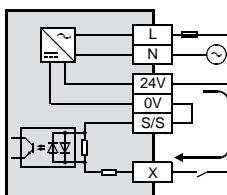
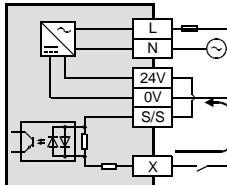
Collegamento di sensori NPN o PNP

E' possibile collegare alle unità base della serie FX3S sensori sia ti tipo NPN (logica negativa/sink) che di tipo PNP (logica positiva/source). La definizione è compiuta attraverso la configurazione circutale del morsetto "S/S".

In caso di ingressi di tipo sink, il terminale "S/S" è connesso al polo positivo dell'alimentazione di servizio (terminale "24V") o, in presenza di unità base alimentate in tensione continua, al polo positivo della tensione di alimentazione. L'interruttore o sensore con collettore NPN aperto collegato all'ingresso collega in questo modo l'ingresso del PLC con il polo negativo dell'alimentazione.

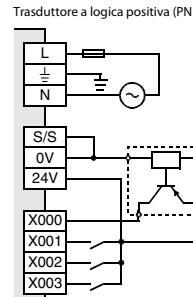
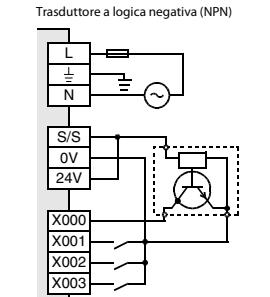
In caso di ingressi di tipo source il terminale "S/S" è connesso al polo negativo dell'alimentazione di servizio (terminale "0V") o, in presenza di unità base alimentate in tensione continua, al polo negativo della tensione di alimentazione.

L'interruttore o sensore con collettore PNP aperto collegato all'ingresso collega in questo modo l'ingresso del PLC con il polo positivo dell'alimentazione.

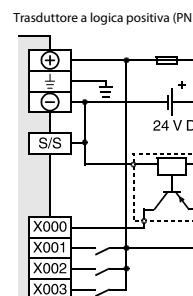
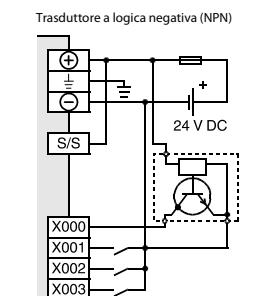

Esempi di configurazione circutale per ingressi

- Unità base alimentata in tensione alternata

- Unità base alimentata in tensione continua

Indicazioni per il collegamento di trasduttori

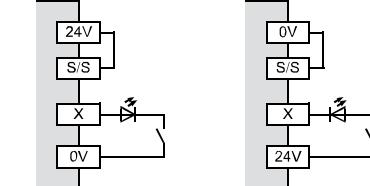
- Scelta degli interruttori

La corrente di ingresso assorbita da questo PLC è compresa tra 5 e 7 mA. Nel caso in cui l'ingresso fosse comandato da un interruttore, assicurarsi che l'interruttore impiegato sia previsto per tali livelli di corrente bassi. Il passaggio a correnti superiori può invece causare difetti di contatto nel caso in cui fossero previste sole correnti basse.

- Collegamento di trasduttori con LED collegati in serie

La caduta di tensione registrata dal trasduttore non deve superare max. 4 V. E' possibile collegare fino a due interruttori con diodo luminoso integrato in serie all'ingresso.

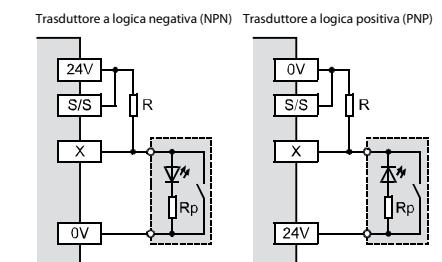
Trasduttore a logica negativa (NPN) Trasduttore a logica positiva (PNP)

- Collegamento di trasduttori con resistenza parallela integrata

Utilizzare solo trasduttori con una resistenza parallela di minimo 15 kΩ. In presenza di valori più bassi è necessario collegare di una resistenza R aggiuntionale il cui valore ohmico sarà da calcolarsi seguendo la seguente formula:

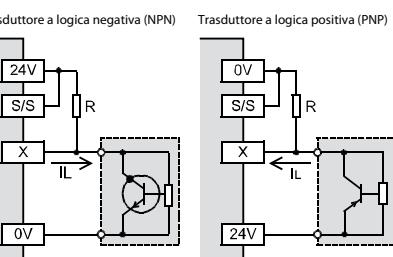
$$R \leq \frac{4Rp}{15 - Rp} [\text{k}\Omega]$$

- Collegamento di sensori a 2 fili

Con sensore disinserito è consentito il flusso di una corrente di dispersione IL pari a massimo 1,5 mA. In presenza di correnti più alte è necessario collegare una resistenza addizionale ("R" nella figura qui sotto). La formula da impiegare per il calcolo della resistenza è riportata qui di seguito:

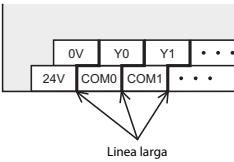
$$R \leq \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Configurazione circuitale delle uscite

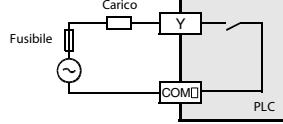
Le uscite delle le unità base della serie FX3s sono raccolte in gruppi comprendenti una uscita o quattro uscite. Ogni gruppo dispone di un collegamento comune per la tensione impiegata. Questi morsetti sono contrassegnati presso uscite a relè e uscite a transistor a circuito a logica negativa NPN (Sink) con "COM□" e presso uscite a transistor a circuito a logica positiva PNP (Source) con "+V□". "□" indica in tal caso il numero del gruppo di uscite, per es. "COM1".

Sulle unità base i singoli gruppi di comuni sono separati fra loro da un distanziatore che ne assicura un adeguato isolamento. Le uscite nell'interno di un campo così contrassegnato appartengono allo stesso collegamento COM o collegamento +V.

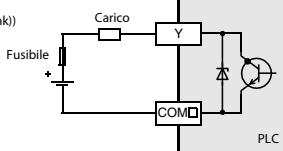

Esempio di configurazione circuitale per uscite:

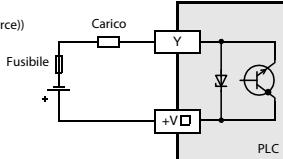
Uscite a relè

Uscita a transistor (circuito a logica negativa NPN (Sink))

Uscita a transistor (circuito a logica positiva PNP (Source))

Indicazioni per il collegamento delle uscite

- Alimentazione di tensione esterna
  - Uscite a relè
Per la commutazione del carico collegare una tensione esterna di max. 30 V DC o max. 240 V AC.
  - Uscite a transistor
Per l'alimentazione del carico utilizzare un alimentatore di rete con una tensione di uscita da 5 a 30 V DC, che fornisca una corrente di uscita, che sia almeno il doppio della corrente nominale del fusibile installato nel circuito di carico.
- Caduta di tensione
La caduta di tensione di un transistor di uscita nello stato "ON" è ca. 1,5 V. Se tramite l'uscita si intende pilotare un componente a semiconduttore, verificare assolutamente la sua tensione d'ingresso minima ammessa.

Indicazioni per la protezione delle uscite

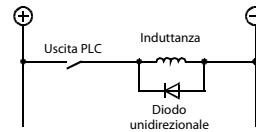
● Protezione da corto circuiti

Le uscite a relè non presentano alcuna protezione interna da eventuali fenomeni di sovraccorrente. Un corto circuito all'interno del circuito esposto a carico può essere fonte di danni all'apparecchio o addirittura causare incendi.

Si consiglia di proteggere il circuito di carico esternamente mediante fusibili o interruttore automatico.

● Collegamento di carichi induttivi

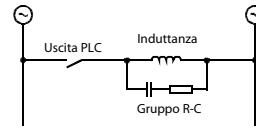
In presenza di carichi induttivi, come ad es. contattori o eletrovalvole comandati con una tensione continua, prevedere sempre il montaggio di diodi unidirezionali.

Scegliere un diodo con le seguenti specifiche:

- Rigidità dielettrica: almeno da 5 a 10 volte il valore della tensione di commutazione
- Corrente: minimo lo stesso valore della corrente di carico

Se i carichi induttivi di uscite a relè vengono invece comandati con tensione alternata, collegare parallelamente al carico un resistore-condensatore.

Scegliere un resistore-condensatore con le seguenti specifiche:

- Tensione: 240 V AC
- Resistenza: da 100 a 200 Ω
- Capacità: 0,1 μF

Ingressi analogici integrati

Nelle unità base FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD e FX3S-30MT/ESS-2AD sono integrati due ingressi analogici per tensioni. I valori di ingresso convertiti automaticamente vengono registrati in due registri dati speciali.

Dati prestazionali

Caratteristica	Specifiche tecniche	
Area di ingresso analogica	0 a 10 V DC	
Resistenza di ingresso	115,7 kΩ	
Minimo valore di ingresso	-0,5 V DC	
Massimo valore di ingresso	15 V DC	
Risoluzione digitale	10 bit, binario	
Memorizzazione dei valori digitali convertiti	CH1: D8270 CH2: D8271	
Risoluzione	10 mV (10 V/1000)	
Precisione	temperatura ambiente 25 °C ± 5 °C	± 1,0 % (± 100 mV) su tutto il campo di misura di 10 V
	temperatura ambiente 0 °C a 55 °C	± 2,0 % (± 200 mV) su tutto il campo di misura di 10 V
Tempo di conversione analogico/digitale	180 µs (I dati vengono aggiornati ad ogni ciclo del PLC.)	
Caratteristica di ingresso		
Isolamento	Nessun isolamento fra i canali analogici e verso il PLC	
Numero di ingressi e uscite occupati nell'unità base	0	

Cablaggio

ATTENZIONE

- Non disporre le linee di segnale in prossimità di linee con tensione di rete o ad alta tensione o di linee conduttrice di tensione di carico. La distanza minima da tali linee è di 100 mm. La mancata osservanza di tale distanza può causare malfunzionamenti da interferenze.
- Collegare a massa la schermatura delle linee segnali in un punto in prossimità del ricevitore dei segnali, ma lontano da linee ad alta tensione o ad alta corrente.
- Nell'eseguire il cablaggio osservare le seguenti avvertenze. La loro inosservanza può comportare scosse elettriche, cortocircuiti, allentamento dei collegamenti o danni al modulo:
  - Nella spelatura dei fili rispettare la misura sotto riportata.
  - Ritorcere le estremità dei fili flessibili (trefoli). Prestare attenzione al saldo fissaggio dei fili.
  - Non stagnare i terminali dei fili flessibili.
  - Utilizzare solo fili della sezione corretta.
  - Stringere le viti dei morsetti con le coppie sotto riportate.
  - Fissare i cavi in modo da evitare qualsiasi trazione su morsetti o connettori.

Cavi utilizzabili e coppie di serraggio delle viti

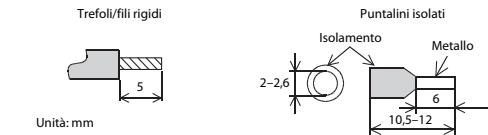
Utilizzare solo cavi con le sezioni indicate nella tabella seguente.

Numero di cavi per morsetto	Sezione del conduttore [mm ²]		
	Fili rigidi	Fili flessibili	Puntalini isolati
1	0,14 a 1,5	0,14 a 1,0	0,25 a 0,5
2	0,14 a 0,5	0,14 a 0,2	—

La coppia di serraggio delle viti è 0,22–0,25 Nm.

Spelatura e puntalini

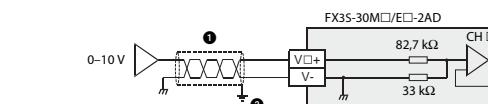
Nel caso di trefoli rimuovere l'isolamento e ritorcere i singoli fili. I fili rigidi prima del collegamento devono essere solo spelati. Se si utilizzano puntalini isolati, le loro dimensioni devono corrispondere alle misure nella seguente figura.

Assegnazione dei morsetti

V1+	Ingresso analogico canale 1
V2+	Ingresso analogico canale 2
V-	Collegamento comune per canale 1 e canale 2

Collegamento dei segnali di ingresso

No	Descrizione
①	Conduttore a due fili, schermato e trefolato a due
②	Messa a terra (classe D, resistenza di terra 100 Ω)

NOTE

- "V□+" nella figura sopra indica il morsetto per un canale (ad es. V1+).
- Per il collegamento dei segnali analogici utilizzare cavi schermati e intrecciati. Posare questi cavi separati da linee a tensioni elevate o, ad esempio, per segnali ad alta frequenza per servocomandi.
- In un canale non utilizzato per la misurazione di segnali analogici, collegare il morsetto V□+ con il morsetto V-.

Instrucciones de instalación para unidades base de la serie FX3S

N.º de art.: 272691 ES, Versión B, 05/2012

Indicaciones de seguridad

Sólo para electricistas profesionales debidamente cualificados

Estas instrucciones de instalación están dirigidas exclusivamente a electricistas profesionales reconocidos que estén perfectamente familiarizados con los estándares de seguridad de la electrotécnica y de la técnica de automatización. La proyección, la instalación, la puesta en servicio, el mantenimiento y el control de los dispositivos tienen que ser llevados a cabo exclusivamente por electricistas profesionales reconocidos. Manipulaciones en el hardware o en el software de nuestros productos que no estén descritas en estas instrucciones de instalación o en otros manuales, pueden ser realizadas únicamente por nuestros especialistas.

Empleo reglamentario

Los controladores lógicos programables (PLCs) de la serie FX3S de MELSEC han sido diseñados exclusivamente para los campos de aplicación que se describen en las presentes instrucciones de instalación o en los manuales aducidos más abajo. Hay que atenerse a las condiciones de operación indicadas en los manuales. Los productos han sido desarrollados, fabricados, controlados y documentados en conformidad con las normas de seguridad pertinentes. Manipulaciones en el hardware o en el software por parte de personas no cualificadas, así como la no observancia de las indicaciones de advertencia contenidas en estas instrucciones de instalación o colocadas en el producto, pueden tener como consecuencia graves daños personales y materiales. En combinación con los controladores lógicos programables de la familia FX de MELSEC sólo se permite el empleo de los dispositivos adicionales o de amplificación recomendados por MITSUBISHI ELECTRIC. Todo empleo o aplicación distinto o más amplio del indicado se considerará como no reglamentario.

Normas relevantes para la seguridad

Al realizar trabajos de proyección, instalación, puesta en servicio, mantenimiento y control de los dispositivos, hay que observar las normas de seguridad y de prevención de accidentes vigentes para la aplicación específica. En estas instrucciones de instalación hay una serie de indicaciones importantes para el manejo seguro y adecuado del dispositivo. A continuación se recoge el significado de cada una de las indicaciones:

PELIGRO:

Advierte de un peligro para el usuario.

La no observación de las medidas de seguridad indicadas puede tener como consecuencia un peligro para la vida o la salud del usuario.

ATENCIÓN:

Advierte de un peligro para el dispositivo u otros aparatos.

La no observación de las medidas de seguridad indicadas puede tener como consecuencia graves daños en el dispositivo o en otros bienes materiales.

Otras informaciones

Los manuales siguientes contienen más información acerca de los dispositivos:

- Descripción de hardware de la serie FX3S
- Manuales de cada uno de los módulos de la serie FX3G/FX3U de MELSEC
- Instrucciones de programación de la familia FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- Manual de instrucciones de los módulos analógicos de la serie MELSEC FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC

Estos manuales están a su disposición de forma gratuita en Internet (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Si se le presentan dudas acerca de la instalación, programación y la operación de los controladores de la serie FX3S de MELSEC, no dude en ponerse en contacto con su oficina de ventas o con uno de sus vendedores autorizados.

Datos técnicos

Condiciones generales de operación

Característica	Datos técnicos
Temperatura ambiente	0 hasta 55 °C
	-25 hasta 75 °C
Humedad relativa del aire permitida durante el funcionamiento	5 hasta 95 % (sin condensación)
Condiciones ambientales	No gases agresivos o inflamables, no polvo excesivo

Otras condiciones generales de funcionamiento se indican en la descripción de hardware de la serie FX3S de MELSEC.

Alimentación de tensión de las unidades base

Unidades base con alimentación de tensión alterna

Característica	Datos técnicos
Tensión de alimentación	100 hasta 240 V AC, 50/60 Hz
Rango de alimentación de tensión	85 hasta 264 V AC, 50/60 Hz
Tiempo permitido de corte de tensión ^①	10 ms
Fusible	250 V/1 A
Corriente de conexión	máx. 15 A ≤ 5 ms con 100 V AC máx. 28 A ≤ 5 ms con 200 V AC
Consumo de potencia ^②	FX3S-10M□/E□ 19 W
	FX3S-14M□/E□ 19 W
	FX3S-20M□/E□ 20 W
	FX3S-30M□/E□ 21 W
Fuente de tensión de servicio ^③	24 V DC/400 mA

① En caso de una caída prolongada de tensión de más de 10 ms el PLC se detendrá.

② Los valores indicados se aplican cuando la unidad base tiene conectados el número máximo posible de módulos, que además se alimentan de la fuente de tensión de servicio y cubren la corriente de entrada (5 a 7 mA por cada entrada).

③ La tensión de servicio está disponible en los bornes "24V" y "0V" y puede emplearse para la alimentación de interruptores y sensores conectados en las entradas del PLC.

Unidades base con alimentación de tensión continua

Característica	Datos técnicos
Tensión de alimentación	24 V DC
Rango de alimentación de tensión	20,4–26,4 V DC
Tiempo permitido de corte de tensión ^①	5 ms
Fusible	250 V/1,6 A
Corriente de conexión	máx. 20 A ≤ 1 ms con 24 V DC
Consumo de potencia ^②	FX3S-10M□/D□ 6 W
	FX3S-14M□/D□ 6,5 W
	FX3S-20M□/D□ 7 W
	FX3S-30M□/D□ 8,5 W
Fuente de tensión de servicio	—

① En caso de una caída prolongada de tensión de más de 5 ms el PLC se detendrá.

② Estos valores son aplicables con la carga máxima permitida debido a otros módulos conectados adicionales e incluyen también la corriente de entrada (de 5 a 7 mA por entrada).

Datos de las entradas

Característica

Característica	Datos técnicos
Número de entradas integradas	FX3S-10M□/□□ 9
	FX3S-14M□/□□ 8
	FX3S-20M□/□□ 12
	FX3S-30M□/□□ 16
Aislamiento	Mediante optoacoplador
Potencial de las entradas de conexión	NPN (sink) o PNP (source)
Tensión nominal de entrada	24 V DC (+10%/-10%)
Resistencia de entrada	X000 hasta X007 3,3 kΩ
	a partir de X010 ^① 4,3 kΩ
Corriente nominal de entrada	X000 hasta X007 7 mA (con 24 V DC)
	a partir de X010 ^① 5 mA (con 24 V DC)
Corriente para estado de conexión "ON"	X000 hasta X007 ≥ 4,5 mA
	a partir de X010 ^① ≥ 3,5 mA
Corriente para estado de conexión "OFF"	≤ 1,5 mA
Tiempo de respuesta	aprox. 10 ms
Sensores conectables	Contactos libres de potencial: <ul style="list-style-type: none"> • NPN (sink): Sensores con transistor NPN y colector abierto • PNP (source): Sensores con transistor PNP y colector abierto
	Un LED por entrada
Indicación de estado	Un LED por salida
Conexión	Bloque de bornes extraíble con tornillos M3

① no con FX3S-10M□/□□ y FX3S-14M□/□□

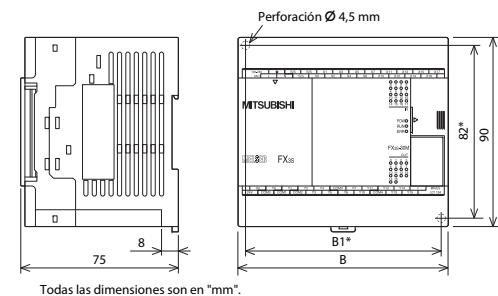
Unidades base con salidas de transistor

Característica

Característica	Datos técnicos
Número de salidas integradas	FX3S-10MT/□□ 4
	FX3S-14MT/□□ 6
	FX3S-20MT/□□ 8
	FX3S-30MT/□□ 14
Aislamiento	Mediante relé
Tipo de salida	FX3S-□MT/□S FX3S-30MT/ES-2AD Transistor (sink)
	FX3S-□MT/□SS FX3S-30MT/ES-2AD Transistor (source)
Tensión de conexión	5 hasta 30 V DC
Corriente de conmutación	Carga óhmica 0,5 A por salida 0,8 A por grupo con 4 salidas
	Carga inductiva 12 W (24 V DC) por salida 19,2 W por grupo con 4 salidas
Tiempo de respuesta	OFF → ON Y000 y Y001: ≤ 5 µs con 10 mA como mínimo (5 hasta 24 V DC)
	ON → OFF ^① A partir de Y002: ≤ 0,2 ms con 200 mA como mínimo (24 V DC)
Indicación de estado	Un LED por salida
Conexión	Bloque de bornes extraíble con tornillos M3
Números de grupos de salidas y salidas por grupo	FX3S-10MT/□□ 4 grupos con una salida cada uno
	FX3S-14MT/□□ 2 grupos con una salida cada uno 1 grupo con 4 salidas cada uno
	FX3S-20MT/□□ 4 grupos con una salida cada uno 1 grupo con 4 salidas cada uno
	FX3S-30MT/□□ 2 grupos con una salida cada uno 3 grupos con 4 salidas cada uno

① Si la carga es pequeña, el tiempo necesario para desactivar el transistor es más prolongado. Por ejemplo: el tiempo de respuesta a una corriente de carga de 40 mA y una tensión de 24 V DC asciende a aprox. 0,3 ms. Si se exige un menor tiempo de respuesta con una carga inferior, debería conectarse una resistencia en paralelo con la carga para aumentar la corriente de salida.

Dimensiones y peso

* Distancia entre taladros

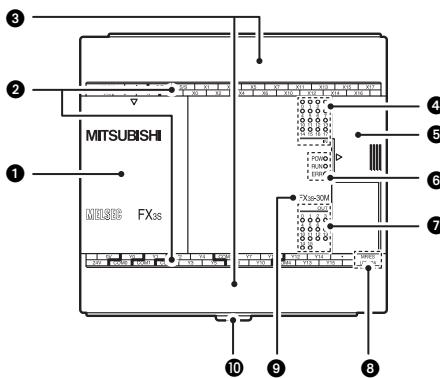
Aparato	Ancho (B)	Distancia (B1)	Peso
FX3S-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3S-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3S-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3S-30M□/□□	—	—	—

Conformidad

Los módulos de la serie FX3S de MELSEC satisfacen las directivas comunitarias relativas a la compatibilidad electromagnética (CEM), así como los estándares UL (UL, cUL).

① 250 V AC máx. (pero los equipos ya no son conformes con las disposiciones CE, UL y cUL).

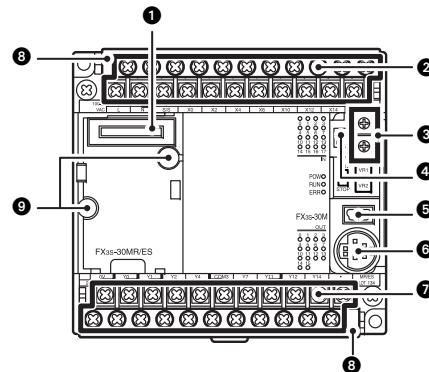
Elementos de mando

Nº.	Descripción
①	Cubierta de la conexión para equipos adicionales
②	Denominación de los bornes de conexión
③	Cubierta de los bornes de conexión
④	Indicación de estado de las entradas
⑤	Cubierta de la conexión para periféricos, potenciómetros analógicos de valor de referencia y para el interruptor RUN/STOP
⑥	LEDs de estado
⑦	Indicación de estado de las salidas
⑧	Año y mes de fabricación
⑨	Denominación de tipos (abreviado)
⑩	Bridas de montaje para carril DIN

●: LED ON, ♦: LED parpadea, ○: LED OFF

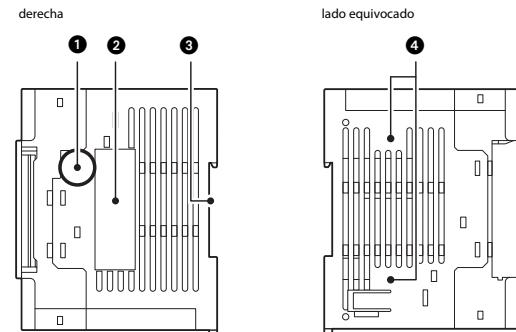
Representación con cubiertas abiertas

Nº.

Nº.	Descripción
①	Ranura de inserción para módulo de extensión o casete de memoria
②	Conexiones para tensión de alimentación y entradas (X)
③	Potenciómetro de valor nominal analógico (arriba: VR1, abajo: VR2) (no en FX3S-30M/EI-2AD): Solo en FX3S-30M/EI-2AD: Conexiones para entradas analógicas
④	Interruptor RUN/STOP
⑤	Conexión para aparatos periféricos (USB)
⑥	Conexión para aparatos periféricos (RS422)
⑦	Conexiones de la fuente de tensión de servicio y de las salidas (Y)
⑧	Cubierta de los bornes de conexión
⑨	Taladros para fijar los equipos adicionales instalados

Vistas laterales

Nº.

Nº.	Descripción
①	Etiqueta original del producto Un equipo sin la etiqueta original del producto ya no tiene cobertura de garantía legal.
②	Placa de características
③	DIN rail mounting groove (DIN rail: DIN 46277)
④	Taladros para fijar el adaptador de interfaz FX3S-CNV-ADP

Instalación y cableado

PELIGRO

Antes de empezar con la instalación y con el cableado hay que desconectar la tensión de alimentación del PLC y otras posibles tensiones externas. De este modo se evitan descargas eléctricas y daños en las unidades.

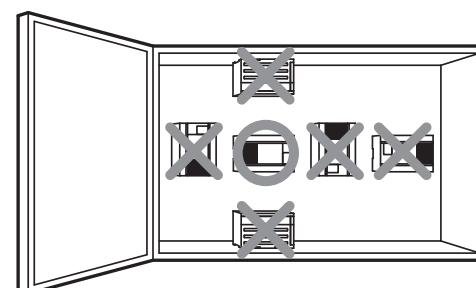
ATENCIÓN

- Haga funcionar los aparatos sólo bajo las condiciones ambientales especificadas en la descripción de hardware de la serie MELSEC FX3S. Los aparatos no deben exponerse al polvo, a niebla de aceite, a gases corrosivos o inflamables, a vibraciones fuertes o a golpes, a altas temperaturas, a condensación o a humedad.
- Al realizar el montaje tenga cuidado de que no entren al interior del módulo virutas de metal o restos de cables a través de las ranuras de ventilación. Esto podría causar incendios, defectos o errores en el dispositivo.
- Primero hay que retirar la cubierta protectora de las ranuras de ventilación de los módulos. Si omite esta precaución, pueden producirse errores, el fallo total del equipo o incluso incendios.
- No toque ninguna parte del dispositivo que esté sometida a tensión, como p.ej. los bornes de conexión o las conexiones de enchufe.
- Fije bien los módulos a un carril DIN o mediante tornillos.
- El PLC hay que instalarlo en una base plana para evitar tensiones.
- Fije bien el casete de memoria o un adaptador de extensión en la conexión correspondiente. Las uniones mal realizadas pueden ser causa de fallos de funcionamiento.
- Antes de conectar o retirar los siguientes dispositivos, desconecte primero la tensión de alimentación del PLC. Si omite esta precaución, pueden producirse errores o el fallo total del equipo.
  - Periféricos, adaptador de extensión, módulos adaptadores, casete de memoria

Requisitos del lugar de montaje

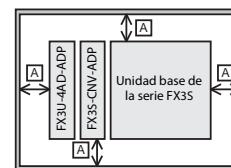
Elija como lugar de montaje para el aparato una carcasa segura contra el contacto accidental con una cubierta adecuada (p. ej. un armario de distribución). El armario de distribución hay que elegirlo e instalarlo en correspondencia con las determinaciones locales y nacionales.

Con el fin de evitar un aumento de la temperatura, no Monte el control en el suelo, en el techo ni en posición vertical. El PLC debe instalarse siempre en posición horizontal junto a una pared (véase la imagen siguiente).

Colocación en el armario eléctrico

En el lado izquierdo de la unidad base de PLC se pueden conectar dispositivos de extensión. Tenga en cuenta una posible ampliación posterior del sistema y deje espacio de reserva suficiente a la izquierda de la unidad base. Para garantizar una disipación suficiente del calor, en torno al PLC tiene que haber un espacio libre de 50 mm como mínimo.

A ≥ 50 mm

Montaje de la unidad base

Un PLC de la familia FX de MELSEC puede montarse o bien sobre un carril DIN o bien directamente sobre una base plana (p. ej. la pared trasera de un armario de distribución).

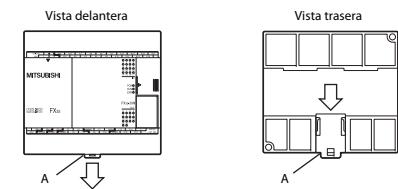
Montaje en carriles DIN

En la parte posterior de la unidad hay una fijación rápida de carril DIN. La fijación rápida permite un montaje rápido y sencillo sobre un carril DIN de 35 mm de ancho (DIN 46277).

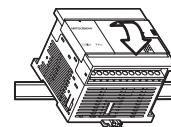
- Antes de montar la unidad base, conecte a ella el adaptador de interfaz FX3S-CNV-ADP y los módulos adaptadores.

El adaptador de extensión y el casete de memoria pueden montarse también después de instalar la unidad base.

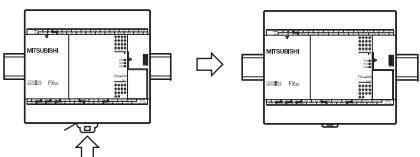
- Tire de la brida de montaje ("A" en la figura siguiente) hacia abajo hasta que se enclave en la posición.

- Cuelgue entonces la unidad en el carril DIN.

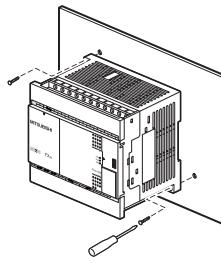
- Sostenga la unidad contra el carril DIN y empuje las dosbridas de montaje hacia arriba hasta que encajen.

Montaje directo a la pared

- ① Perfore los agujeros de fijación. Las distancia de los agujeros de fijación de indican arriba para las unidades básicas y en los manuales correspondientes para las otras unidades. Si junto a la unidad base se montan además otras unidades de la familia FX, hay que dejar entre ellas un espacio libre de entre 1 y 2 mm.

- ② Fije el aparato con tornillos roscados o autoroscantes M4.

Cableado

PELIGRO

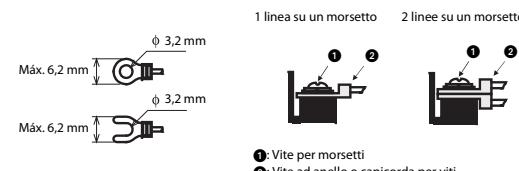
- Un relé o una salida de transistor defectuosos pueden provocar que una salida no se conecte o desconecte correctamente. Por ello hay que disponer dispositivos de supervisión para las salidas en las que por ese motivo puede presentarse un estado peligroso.
- En caso de corte del suministro externo de tensión o de un fallo del PLC pueden presentarse estados indefinidos. Tome por ello las medidas oportunas fuera del PLC (por ejemplo circuitos de PARADA DE EMERGENCIA, bloqueos con contactores, interruptores finales etc.) para evitar estados de servicio peligrosos y daños.

Para evitar influjos de unidades de alimentación o de otras fuentes de interferences, observe las indicaciones siguientes:

- Líneas conductoras de corriente continua no deben tenderse en las proximidades inmediatas de líneas conductoras de corriente alterna.
- Líneas conductoras de alta tensión tienen que tenderse separadas de líneas de control y de datos. La distancia mínima con respecto a ese tipo de líneas tiene que ser de 100 mm.
- Para la transmisión de señales analógicas, emplee líneas blindadas.
- Las líneas conectadas en los bornes tienen que estar fijadas de tal manera que no se ejerza ninguna carga mecánica excesiva sobre las regletas de bornes.

Conexión a los bornes de tornillo

Para la conexión de la tensión de alimentación y de las señales de entrada y de salida, emplee terminales de cable corrientes para tornillos M3.

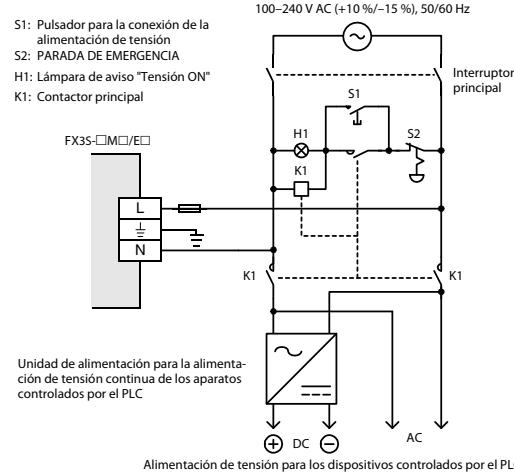
Apriete los tornillos de los bornes con un momento de apriete de entre 0,5 y 0,8 Nm.

INDICACIÓN

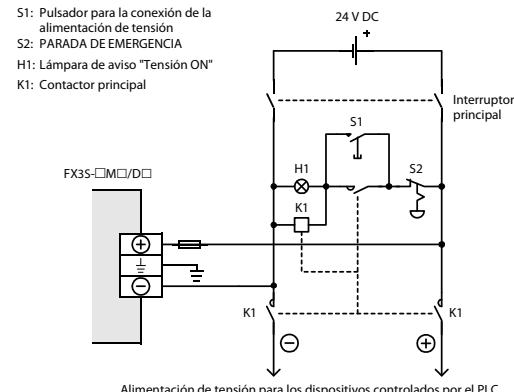
En los bornes identificados con "●" no está permitido conectar nada.

Conexión de la tensión de alimentación

Conexión de unidades base con alimentación de tensión alterna

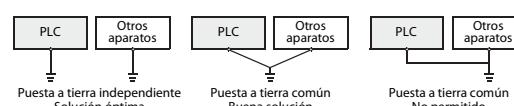

Conexión de unidades base con alimentación de tensión continua

Puesta a tierra

- La resistencia de tierra puede ser de 100 Ω como máximo.
- El punto de conexión ha de estar tan cerca del PLC como sea posible. Los cables para la puesta a tierra tienen que ser tan cortos como sea posible.
- El cable de tierra debe tener una sección de 2 mm² por lo menos.
- En la medida de lo posible, el PLC debe ponerse a tierra separadamente de otros aparatos. En caso de que no fuera posible una puesta a tierra propia, hay que llevar a cabo una puesta a tierra en conformidad con el ejemplo de la figura siguiente.

Conexión de las entradas

Conexión de sensores NPN o PNP

A una unidad base de la serie FX3S es posible conectar sensores NPN o PNP. La determinación se lleva a cabo mediante el borne "S/S".

Para sensores de comutación negativa se conecta el borne "S/S" con el polo positivo de la fuente de tensión de servicio (conexión "24V") o bien, para unidades base con alimentación de tensión continua, con el polo positivo de la tensión de alimentación.

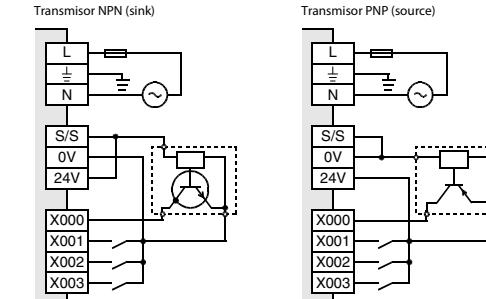
El contacto de interruptor conectado en la entrada o el sensor con colector NPN abierto conecta la entrada PLC con en polo negativo de la fuente de tensión.

Para sensores de comutación positiva se conecta el borne "S/S" con el polo negativo de la fuente de tensión de servicio (conexión "0V") o bien, para unidades base con alimentación de tensión continua, con el polo negativo de la tensión de alimentación.

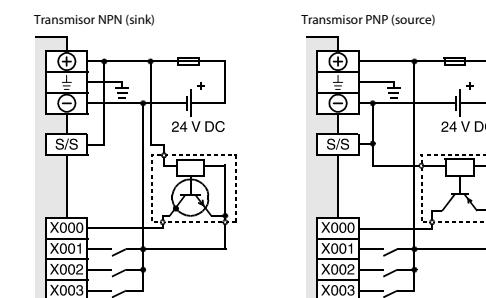
El interruptor conectado en la entrada o el sensor con colector PNP abierto conecta la entrada PLC con en polo positivo de la fuente de tensión.

Ejemplos para conexión de las entradas

- Unidades base con alimentación de tensión alterna

- Unidades base con alimentación de tensión continua

Indicaciones para la conexión de transmisores

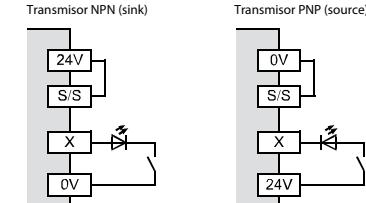
- Selección de los interruptores

Con la entrada conectada, con una tensión de 24 V fluye una corriente de entre 5 y 7 mA. Si una entrada es excitada a través de un contacto de interruptor, observe que el interruptor empleado esté diseñado para esa corriente reducida. Si se emplean interruptores para altas corrientes es posible que se presenten dificultades de contacto cuando se conectan sólo corrientes reducidas.

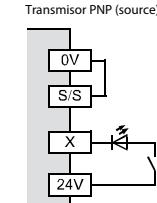
- Conexión de transmisores con LED en serie

La caída de tensión a través de un transmisor puede ser de 4 V como máximo. Es posible conectar en serie en una entrada hasta dos interruptores con diodo luminoso integrado.

Transmisor NPN (sink)

Transmisor PNP (source)

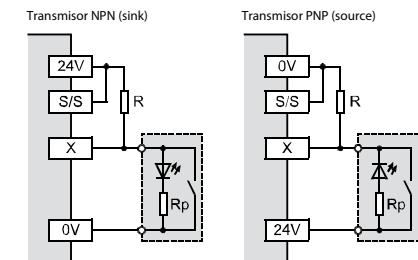

- Conexión de transmisores con resistencia en paralelo integrada

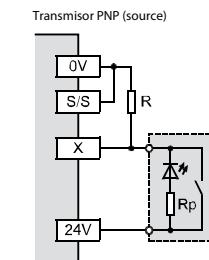
Emplee sólo transmisores con una resistencia en paralelo de 15 kΩ. En caso de valores menores hay que conectar una resistencia R adicional cuyo valor puede calcularse con la siguiente fórmula:

$$R \leq \frac{4Rp}{15 - Rp} [\text{k}\Omega]$$

Transmisor NPN (sink)

Transmisor PNP (source)

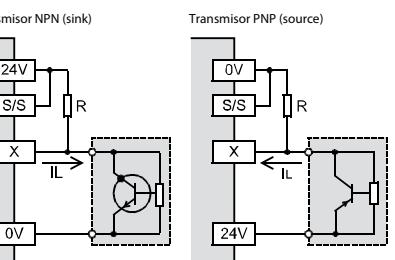

- Conexión de sensores de 2 alambres

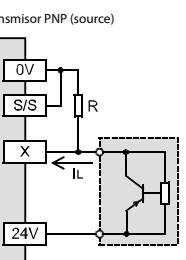
Con el sensor desconectado puede fluir una corriente de fuga IL de 1,5 mA como máximo. En caso de corrientes mayores hay que conectar una resistencia adicional ("R" en la figura siguiente). La fórmula para la calculación de esta resistencia es:

$$R \leq \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Transmisor NPN (sink)

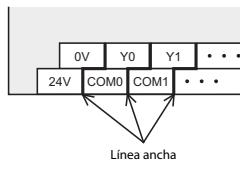
Transmisor PNP (source)

Conexión de las salidas

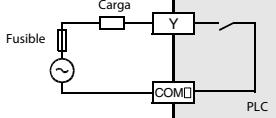
En las unidades base de la serie FX3S, las salidas se agrupan en grupos que incluyen una o cuatro salidas. Cada uno de los grupos dispone de una conexión COM común. En caso de salidas de relé y de salidas de transistor NPN, estos bornes están marcados con "COM□", y en caso de salidas de transistor PNP están marcados con "+V□". □" está por el número del grupo de salida, p. ej. "COM1"

En las unidades base, los distintos grupos están separados entre sí mediante una línea ancha. Las salidas dentro de un rango identificado así pertenecen a la misma conexión COM- o +V-.

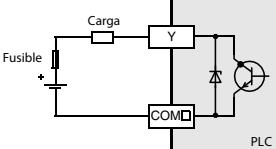

Ejemplo para la conexión de las salidas:

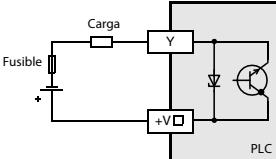
Salida de relé

Salida de transistor (NPN)

Salida de transistor (PNP)

Indicaciones relativas a la protección de las salidas

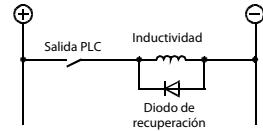
● Protección en caso de cortocircuitos

Las salidas no están protegidas internamente contra cortocircuito. En caso de cortocircuito en el circuito de carga, existe peligro de que se produzcan daños en el aparato o de que se produzcan incendios.

Por ello, asegure el circuito de carga externamente por medio de un fusible.

● Conexión de cargas inductivas

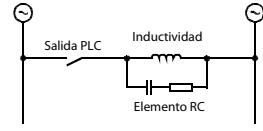
En caso de cargas inductivas, como por ejemplo protecciones o válvulas magnéticas accionadas con tensión continua, se deberían prever siempre diodos de volante.

Elija un diodo con los datos siguientes:

- Resistencia dieléctrica: al menos entre 5 y 10 veces el valor de la tensión de activación
- Corriente: como mínimo tan alta como la corriente de carga

Si se conectan cargas inductivas de salidas de relé con tensión alterna, la carga de un elemento RC se debería conectar paralelamente.

El elemento RC tiene que presentar los datos siguientes:

- Tensión: 240 V AC
- Resistencia: entre 100 hasta 200 Ω
- Capacidad: 0,1 μF

Entradas analógicas integradas

Las unidades base FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD y FX3S-30MT/ESS-2AD incorporan dos entradas analógicas para tensiones. Los valores de entrada analógicos convertidos automáticamente se apuntan en dos registros especiales.

Datos de potencia

Característica	Datos técnicos	
Rango analógico de entrada	0 hasta 10 V DC	
Resistencia de entrada	115,7 kΩ	
Valor de entrada mínimo	-0,5 V DC	
Valor de entrada máximo	15 V DC	
Resolución digital	10 bit, binario	
Almacenamiento de los valores digitales convertidos	CH1: D8270 CH2: D8271	
Resolución	10 mV (10 V/1000)	
Precisión	Temperatura ambiente 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) en todo el rango de medición de 10 V
	Temperatura ambiente 0 °C hasta 55 °C	±2,0 % (±200 mV) en todo el rango de medición de 10 V
Tiempo de conversión analógica/digital	180 µs (los datos se actualizan en cada ciclo del PLC.)	
Característica de entrada		
Aislamiento	No hay aislamiento entre los canales analógicos - y hacia el PLC	
Número de las salidas y entradas ocupadas en la unidad base	0	

Cableado

ATENCIÓN

- **No tienda las líneas de señales en las proximidades de líneas de red o de alta tensión o de líneas con tensión de trabajo. La distancia mínima con respecto a ese tipo de líneas tiene que ser de 100 mm. Si no se tiene en cuenta este punto pueden producirse fallos y disfunciones.**
- **Conecte a tierra el apantallamiento de los cables de señal en un punto cercano al receptor de las señales, pero no junto con cables conductores de alta tensión o corriente.**
- **Durante el cableado tenga en cuenta las siguientes indicaciones. En caso de no respetarlas, podrían producirse descargas eléctricas, cortocircuitos, empalmes sueltos o daños en el módulo.**
  - Al retirar el aislamiento de los alambres observe la medida indicada abajo.
  - Retuerza los extremos de los hilos flexibles (cables trenzados). Asegúrese de que los hilos estén bien sujetos.
  - Los extremos de los alambres flexibles no se pueden galvanizar.
  - Utilice únicamente alambres con la sección correcta.
  - Apriete los tornillos de los bornes con los pares de apriete indicados más adelante.
  - Al sujetar los cables asegúrese de que los bornes o la clavija de enchufe no estén sometidos a tracción.

Cables que pueden utilizarse y pares de apriete de los tornillos

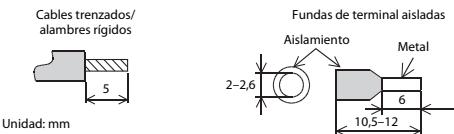
Utilice únicamente cables con las secciones indicadas en las tablas siguientes.

Número de cables por borne	Sección del cable [mm ²]		
	Hilos rígidos	Hilos flexibles	Fundas de terminal aisladas
1	0,14 hasta 1,5	0,14 hasta 1,0	0,25 hasta 0,5
2	0,14 hasta 0,5	0,14 hasta 0,2	—

El par de apriete de los tornillos es de 0,22 a 0,25 Nm.

Aislamiento de cables y fundas de terminal de cable

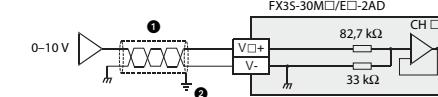
En los cables trenzados retire el aislamiento y retuerza los distintos hilos. A los alambres rígidos solo se les quita el aislamiento antes de la conexión. Si se utilizan fundas de terminal aisladas, deben tener las medidas indicadas en la ilustración siguiente.

Disposición de los bornes de conexión

V1+	Entrada analógica canal 1
V2+	Entrada analógica canal 2
V-	Conexión común para canal 1 y canal 2

Conexión de las señales de entrada

No.

No.	Descripción
①	Línea de dos conductores, blindada y retorcida
②	Puesta a tierra (clase D, resistencia de puesta a tierra 100 Ω.)

INDICACIÓN

- "V□+" en la figura de arriba indica el borne para un canal (por ej. V1+).
- Utilice cables apantallados y trenzados para conectar las señales analógicas. Tienda estos cables separados de otros cables de alta tensión o, por ej., conductores de señales de alta frecuencia para servoaccionamientos.
- En un canal que no se emplee para medir señales analógicas, conecte la conexión V□+ con la V-.

Indicaciones para la conexión de las salidas

● Tensión de alimentación externa

- Salidas de relé
- Para comutar la carga conecte una tensión externa de 30 V DC o de 240 V AC como máximo.

- Salidas de transistor

- Para la alimentación de la carga, utilice una fuente de alimentación con una tensión de salida de 5 a 30 V DC y que pueda suministrar una corriente de salida que sea al menos el doble de la corriente nominal del fusible conectado en el circuito de carga.

● Caída de tensión

- La caída de tensión de un transistor de salida "CONEC" asciende a aprox. 1,5 V. Si desea controlar un semiconductor a través de la salida, compruebe necesariamente su tensión de entrada mínima permitida.

Руководство по установке базовых модулей серии FX3S

Арт. №: 272691 RUS, Версия B, 05.05.2014

Указания по безопасности

Только для квалифицированных специалистов

Данное руководство по установке адресовано исключительно квалифицированным специалистам, получившим соответствующее образование и знающим стандарты безопасности в области электротехники и техники автоматизации. Проектировать, устанавливать, вводить в эксплуатацию, обслуживать и проверять аппаратуру разрешается только квалифицированному специалисту, получившему соответствующее образование. Вмешательство в аппаратуру и программное обеспечение нашей продукции, не описанные в этом или иных руководствах, разрешены только специалистам MITSUBISHI ELECTRIC.

Использование по назначению

Программируемые логические контроллеры (ПЛК) MELSEC серии FX3S предназначены только для тех областей применения, которые описаны в этом руководстве по установке или нижеуказанных руководств. Обращаем Ваше внимание на необходимость соблюдения общих условий эксплуатации, указанных в руководствах. Продукция разработана, изготовлена, проверена и задокументирована с соблюдением норм безопасности. Неквалифицированные вмешательства в аппаратуру или программное обеспечение, либо игнорирование предупреждений, содержащихся в этом руководстве или нанесенных на саму аппаратуру, могут привести к серьезным травмам или материальному ущербу. В сочетании с программируемыми контроллерами MELSEC семейства FX разрешается использовать только модули расширения и аксессуары, рекомендуемые компанией MITSUBISHI ELECTRIC. Любое иное использование, выходящее за рамки указанного, считается использованием не по назначению.

Предписания, относящиеся к безопасности

При проектировании, установке, вводе в эксплуатацию, техническом обслуживании и проверке аппаратуры должны соблюдаться предписания по технике безопасности и охране труда, относящиеся к конкретному случаю применения.

В этом руководстве содержатся указания, важные для правильного и безопасного обращения с прибором. Отдельные указания имеют следующее значение:

ОПАСНОСТЬ:
Предупреждение об опасности для пользователя.
Несоблюдение указанных мер предосторожности может создать угрозу для жизни или здоровья пользователя.

ВНИМАНИЕ:
Предупреждение об опасности для аппаратуры.
Несоблюдение указанных мер предосторожности может привести к серьезным повреждениям аппаратуры или иного имущества.

Дополнительная информация

Дополнительная информация о приборах содержится в следующих руководствах:

- описание аппаратной части MELSEC серии FX3S
- руководство по отдельным модулям MELSEC серии FX3S/FX3U
- руководство по программированию FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- описание аппаратуры серии FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC аналоговое управление

Руководства можно бесплатно скачать с сайта Mitsubishi Electric (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Если возникнут вопросы по установке, программированию и эксплуатации контроллеров MELSEC серии FX3S, обратитесь в ваше региональное торговое представительство или к нашему региональному торговому партнеру.

Технические данные

Общие условия эксплуатации

Показатель	Технические данные	
Температура окружающего воздуха	при эксплуатации	от 0 до 55 °C
	при хранении	от -25 до 75 °C
Допустимая относительная влажность воздуха во время эксплуатации		от 5 до 95 % (без конденсации)
Окружающая среда		без агрессивных и воспламеняющихся газов, без чрезмерной пыли

Прочие общие условия эксплуатации указаны в описании аппаратуры MELSEC серии FX.

Электропитание базовых модулей

Базовые модули с переменным напряжением питания

Показатель	Технические данные	
Напряжение питания	от 100 до 240 В пер. т., 50/60 Гц	
Диапазон напряжения питания	от 85 до 264 В пер. т., 50/60 Гц	
Допустимое мгновенное время сбоя питания ^①	10 мс	
Предохранитель	250 В/1 A	
Ток включения	макс. 15 A ≤ 5 мс при 100 В пер. т. макс. 28 A ≤ 5 мс при 200 В пер. т.	
Потребляемая мощность ^②	FX3S-10M□/□E	19 Вт
	FX3S-14M□/□E	19 Вт
	FX3S-20M□/□E	20 Вт
	FX3S-30M□/□E	21 Вт
Источник сервисного напряжения ^③		24 В пост. т./400 мА

① Если сбой питания длится более 10 мс, контроллер прекращает работать.

② Указанные значения соответствуют случаю, когда управляющее напряжение питания 24 В подается на базовый блок с подключенным модулем в максимальной конфигурации, и учитывается входной ток (5 или 7 мА на точку).

③ Управляющее напряжение приложено к клеммам "24V" и "0V". Его можно использовать для питания выключателей и датчиков, подключенных ко входам контроллера.

Базовые модули с постоянным напряжением питания

Показатель	Технические данные	
Напряжение питания	24 В пер. т.	
Диапазон напряжения питания	20.4–26.4 В пер. т.	
Допустимое мгновенное время сбоя питания ^①	5 мс	
Предохранитель	250 В/1.6 A	
Ток включения	макс. 20 A ≤ 1 мс при 24 В пер. т.	
Потребляемая мощность ^②	FX3S-10M□/D□	6 Вт
	FX3S-14M□/D□	6.5 Вт
	FX3S-20M□/D□	7 Вт
	FX3S-30M□/D□	8.5 Вт
Источник сервисного напряжения	—	

① Если сбой питания длится более 5 мс, контроллер прекращает работать.

② Для потребляемой мощности приведены максимальные значения с учетом всех расширительных приборов и входного тока (5 или 7 мА на точку).

Данные входов

Показатель	Технические данные	
Количество встроенных выходов	FX3S-10M□/□O	6
	FX3S-14M□/□O	8
	FX3S-20M□/□O	12
	FX3S-30M□/□O	16
Изоляция		оптронная
Потенциал входных сигналов		переключение на минус (sink) или переключение на плюс (source)
Номинальное входное напряжение		24 В пост. т. (+10%/-10%)
Входное сопротивление	X000 до X007	3.3 кОм
	начиная с X010 ^①	4.3 кОм
Номинальный входной ток	X000 до X007	7 мА (при 24 В пост. т.)
	начиная с X010 ^①	5 мА (при 24 В пост. т.)
Ток коммутационного сост. "ВКЛ."	X000 до X007	≥ 4.5 мА
	начиная с X010 ^①	≥ 3.5 мА
Ток коммутационного состояния "Выкл."		≤ 1.5 мА
Время реагирования		около 10 мс
Подключаемые датчики		Беспотенциальные контакты <ul style="list-style-type: none"> • переключающие на минус (sink): датчики с NPN-транзистором и открытым коллектором • переключающие на плюс (source): датчики с PNP-транзистором и открытым коллектором
Индикация состояния		По одному светодиоду на каждый вход
Соединение		Закрепленная клеммная колодка (винты M3)

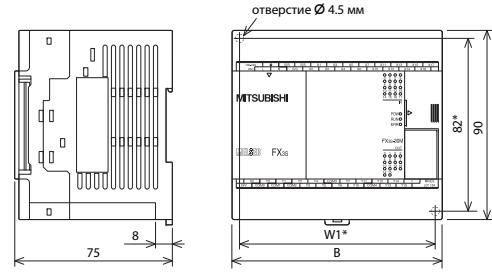
① кроме FX3S-10M□/□O и FX3S-14M□/□O

Базовые модули с транзисторными выходами

Показатель	Технические данные	
Количество встроенных выходов	FX3S-10MT/□O	4
	FX3S-14MT/□O	6
	FX3S-20MT/□O	8
	FX3S-30MT/□O	14
Изоляция		оптронная
Тип выхода	FX3S-□MT/□S FX3S-30MT/ES-2AD	транзистор (sink)
	FX3S-□MT/□SS FX3S-30MT/ES-2AD	транзистор (source)
Коммутируемое напряжение		5 до 30 В пост. т.
Коммутируемый ток		0.5 А на каждый выход 0.8 А на группу с 4 выходами
Время переключения	ВЫКЛ. → ВКЛ. ВКЛ. → ВЫКЛ. ^①	Y000 и Y001: ≤ 5 мкс при токе не меньше 10 мА (от 5 до 24 В пост. т.) Y002: ≤ 0.2 мс при токе не меньше 200 мА (24 В пост. т.)
Индикация состояния		по одному светодиоду на каждый выход
Соединение		Закрепленная клеммная колодка (винты M3)

① При малых нагрузках время отключения транзистора увеличивается. Например, для нагрузки 40 мА при 24 В пост. т. время реагирования составляет около 0.3 мс. Если требуется уменьшить время реагирования при малых нагрузках, следует установить резистор параллельно нагрузке, чтобы увеличить коммутируемый ток выхода.

Размеры и Вес

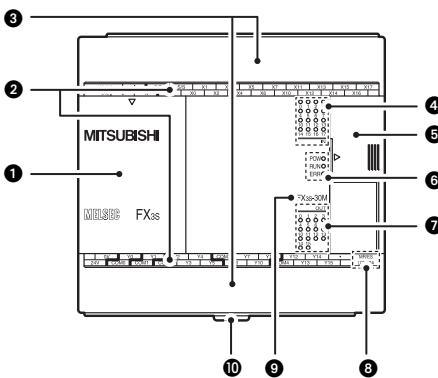
* Расстояния между крепежными отверстиями

Прибор	Ширина (B)	Расстояние (B1)	Вес
FX3S-10M□/□O	60 мм	52 мм	0.30 кг
FX3S-14M□/□O	75 мм	67 мм	0.40 кг
FX3S-20M□/□O	100 мм	92 мм	0.45 кг
FX3S-30M□/□O			

Соответствие

Модули MELSEC серии FX3S соответствуют директивам Европейского Союза по электромагнитной совместимости и стандартам UL (UL, cUL).

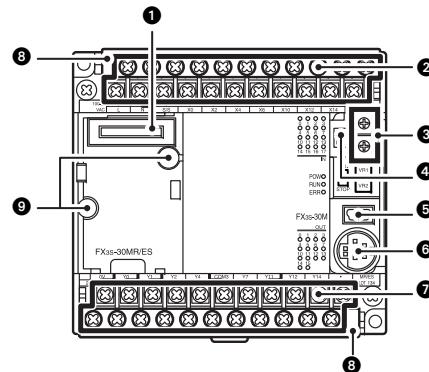
Элементы управления

№	Описание
①	Крышка разъёма для дополнительных принадлежностей
②	Обозначение клемм на клеммных колодках
③	Крышки клеммных колодок
④	Индикация состояния входов
⑤	Крышка разъёма для периферийных устройств, аналоговых потенциометров и переключателя RUN/STOP
⑥	Индикаторы состояния
POW	<ul style="list-style-type: none"> ● Питание включено. ○ Питание выключено.
RUN	<ul style="list-style-type: none"> ● ПЛК включен. ○ ПЛК остановлен.
ERR	<ul style="list-style-type: none"> ● Ошибка центрального процессора ◆ Программная ошибка ○ Нет ошибки
⑦	Индикация состояния выходов
⑧	Год и месяц выпуска
⑨	Наименование модели (сокращенное)
⑩	Монтажные клипсы для стандартного рельса DIN

●: Светодиод светится, ◆: Светодиод мигает, ○: Светодиод не светится.

Вид со снятыми крышками

Установка и выполнение электропроводки

ОПАСНОСТЬ

Перед установкой и выполнением электропроводки отключите напряжение питания программируемого контроллера и прочие внешние напряжения. Тем самым вы избежите электрических ударов и повреждения приборов.

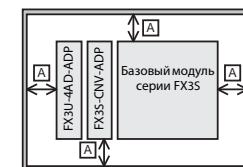

ВНИМАНИЕ

- Эксплуатируйте приборы только в окружающих условиях, названных в описании аппаратуры серии FX3S. Приборы не разрешается подвергать воздействию пыли, масляного тумана, ёдких или воспламеняющихся газов, а также сильной вибрации, ударам, высоким температурам, конденсации и влажности. Эксплуатация прибора в указанных выше условиях может привести к поражению током, пожару, неисправности, повреждению прибора или сбоям в его работе.
- При монтаже обращайте внимание на то, чтобы стружка от сверления или кусочки проводов не попали в модуль через вентиляционные прорези. Это может привести к возгоранию, выходу аппарата из строя или возникновению неисправностей.
- Чтобы закрыть вентиляционные прорези, воспользуйтесь прилагаемой крышкой. По окончании всех монтажных работ эту крышку необходимо снова удалить во избежание перегрева контроллера.
- Не дотрагивайтесь до токоведущих деталей модулей, например, клемм или разъемов.
- Надежно закрепите модуль на DIN-рейке или с помощью винтов.
- Во избежание деформации модуля установите его на ровную поверхность.
- Надежно подключите к соответствующим разъемам карту памяти и плату расширения. Недостаточная затяжка винтов соединений может стать причиной неисправности.
- Прежде чем подключать или отключать указанные ниже устройства, отключите питание контроллера. Несоблюдение данного требования может привести к неисправностям или повреждениям устройств.
  - Периферийные устройства, платы расширения, специальные адаптеры, карта памяти.

Модули расширения к корпусу

Модули расширения можно подключать с левой стороны базового модуля. Если модули расширения планируется подключать позднее, следует оставить необходимое пространство с левой стороны контроллера. Для достаточного отвода тепла вокруг контроллера должно иметься свободное пространство как минимум 50 мм.

≥ 50 мм

Монтаж базового модуля

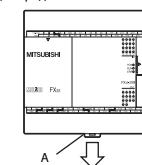
Программируемый контроллер MELSEC семейства FX можно смонтировать либо на стандартной DIN-рейке, либо непосредственно на ровном основании (например, задней стенке распределительного шкафа).

Монтаж на стандартной DIN-рейке

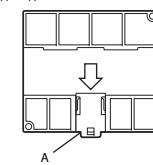
С задней стороны прибора имеется быстроразъемный замок для DIN-рейки. С его помощью прибор можно просто и надежно закрепить на стандартной DIN-рейке (DIN 46277).

- ① Установите на базовый блок соединительный адаптер FX3S-CNV-ADP и специальные адаптеры. Платы расширения и кассету памяти можно установить на базовый блок после его монтажа.
- ② Выдвиньте фиксатор DIN-рейки ("A" на следующем рисунке).

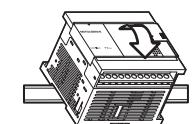
Вид спереди

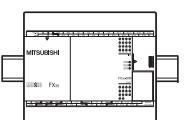
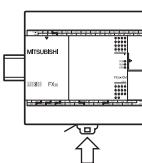
Вид сзади

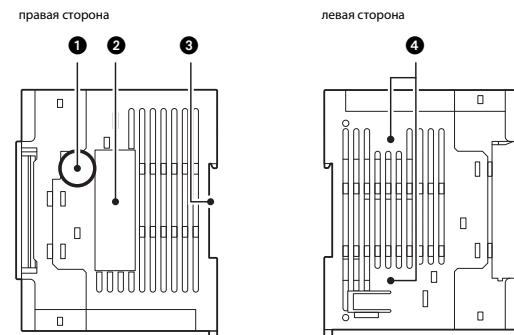
- ③ После этого навесьте прибор на DIN-рейку.

- ④ Прижмите базовый модуль к рельсу и отожмите обе монтажные клипсы вверх, так чтобы они зафиксировались.

Виды сбоку

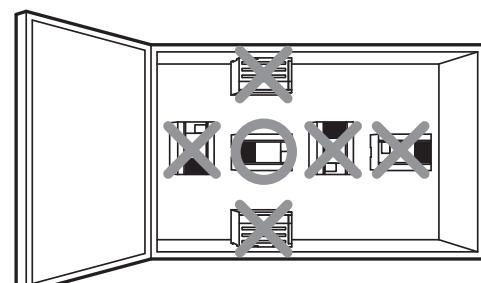
Виды сбоку

№	Описание
①	Оригинальная этикетка изделия На базовый модуль без оригинальной этикетки изделия гарантия не распространяется.
②	Табличка данных
③	Паз для стандартной DIN-рейки
④	Резьбовые отверстия для крепления соединительного адаптера FX3S-CNV-ADP

Требования к месту монтажа

В качестве места для монтажа прибора выберите безопасный корпус с надлежащей крышкой (например, электрораспределительный шкаф). Распределительный шкаф должен быть выбран и установлен в соответствии с правилами, действующими на предприятии и в стране эксплуатации.

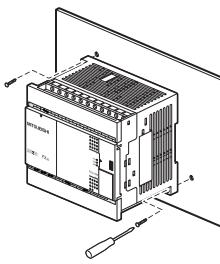
Во избежание повышения температуры устанавливайте контроллер на задней стенке распределительного шкафа, а не на полу, потолке или боковых стенах (см. рисунок ниже).

Непосредственный монтаж на стене

① Просверлите крепежные отверстия. Для базовых модулей расстояния между крепежными отверстиями указаны вверху, а для других модулей – в руководствах для этих модулей. Если рядом с базовым модулем устанавливаются и другие приборы семейства FX, оставьте между отдельными приборами свободное пространство 1...2 мм.

② Закрепите прибор винтами с резьбой M4 или винтами-саморезами.

Электропроводка

ОПАСНОСТЬ

- В случае ошибки модуля релейных или транзисторных выходов состояние выхода может устанавливаться неверно. Поэтому для выходов, способных породить опасное состояние, предусмотрите контрольные устройства.**
- При пропадании внешнего напряжения питания или неисправности программируемого контроллера могут возникнуть неопределенные состояния. Поэтому во избежание опасных рабочих состояний и повреждений предусмотрите профилактические меры вне контроллера (например, контакты аварийного выключения, блокировки с контакторами, концевые выключатели и т. п.).**

Во избежание влияний со стороны блоков питания или иных источников помех соблюдайте следующие указания:

- Проводку постоянного тока не следует прокладывать в непосредственной близости от проводки переменного тока.
- Высоковольтную проводку следует прокладывать отдельно от управляющей проводкой и линий передачи данных. Минимальное расстояние между этими проводками: 100 мм.
- Для передачи аналоговых сигналов используйте экранированные провода.
- Подключенные к клеммам провода следует закрепить так, чтобы к клеммным колодкам не была приложена чрезмерная механическая нагрузка.

Подключение к винтовым клеммам

Для подключения напряжения питания и входных и выходных сигналов используйте имеющиеся в продаже кабельные наконечники для винтов M3.

Затяните винты клемм моментом 0.5...0.8 Нм.

УКАЗАНИЕ

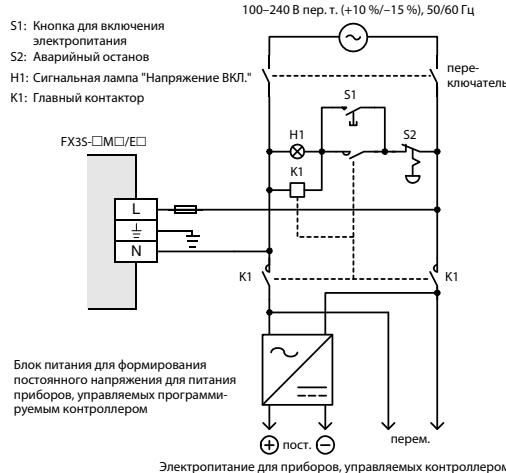
Клеммы "●" не подключаются.

Подключение напряжения питания

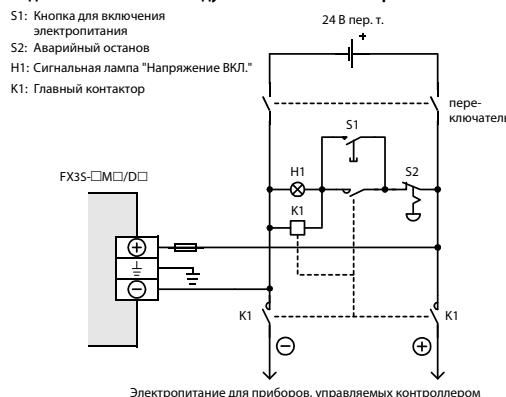
Подключение базовых модулей с переменным напряжением питания

Напряжение питания программируемого контроллера подключайте только к клеммам "N" и "L". Подключение переменного напряжения к клеммам входов, выходов или источника сервисного напряжения приведет к повреждению прибора.

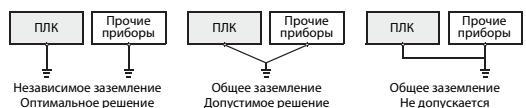

Подключение базовых модулей с постоянным напряжением питания

Заземление

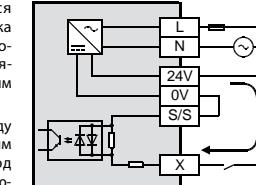
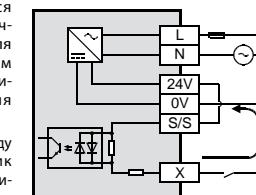
- Сопротивление заземления не должно превышать 100 Ом.
- Точка соединения должна быть расположена как можно ближе к программируемому контроллеру. Заземляющий провод должен быть как можно короче.
- Площадь поперечного сечения заземляющего кабеля должна быть не менее 2 мм².
- Программируемый контроллер следует заземлять, по возможности, независимо от других приборов. Если самостоятельное заземление не возможно, следует выполнить общее заземление в соответствии со средним примером на следующем рисунке.

Подключение входов

Подключение датчиков, переключающих на минус или плюс

К базовому модулю серии FX3S можно подключить датчики, переключающие вход на отрицательный или положительный потенциал. Выбор осуществляется путем соединения клеммы "S/S".

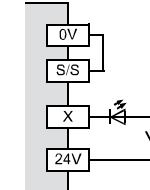
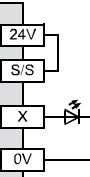
Указания по подсоединению датчиков

● Выбор выключателя

При включенном входе и подключенном напряжении 24 В течет ток 5...7 мА. Если вход управляемся контактом выключателя, обратите внимание на то, что используемый выключатель был рассчитан на такой маленький ток. В выключателях, рассчитанных на большие токи, при коммутации маленьких токов могут возникнуть проблемы с наличием контакта.

- Подключение датчиков с последовательно включенным светодиодом
Падение напряжения на датчике не должно превышать 4 В. К входу можно последовательно подключить до двух выключателей с встроенным светодиодом.

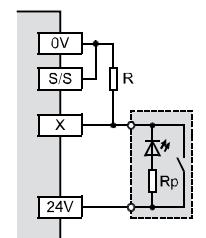
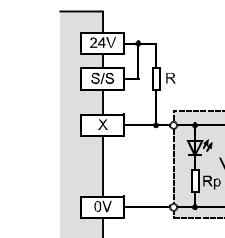
Датчик, переключающий на минус (Sink)   Датчик, переключающий на плюс (Source)

- Соединение датчиков со встроенным параллельным сопротивлением
Используйте только датчики с параллельным сопротивлением не меньше 15 кОм. В случае меньших значений необходимо подключить дополнительное сопротивление R, значение которого можно рассчитать по следующей формуле:

$$R \leq \frac{4Rp}{15 - Rp} [\text{k}\Omega]$$

Датчик, переключающий на минус (Sink)   Датчик, переключающий на плюс (Source)

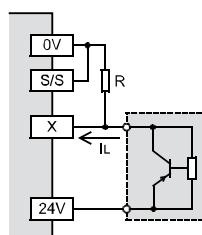
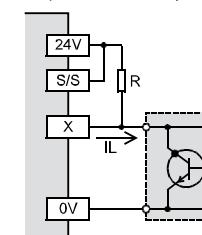

● Подключение двухпроводных датчиков

При выключенном датчике ток утечки IL не должен превышать 1.5 мА. В случае более высоких токов необходимо подключить дополнительное сопротивление ("R" на следующем рисунке). Формула для расчета этого сопротивления:

$$R \leq \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Датчик, переключающий на минус (Sink)   Датчик, переключающий на плюс (Source)

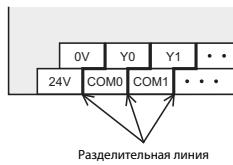

Соединение выходов

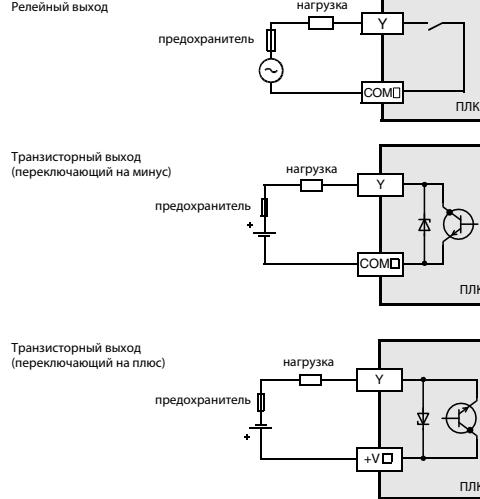
У базовых блоков серии FX3S выходы объединены в группы, состоящие из 1 или 4 выходов.

Каждая группа имеет общий вывод для коммутируемого напряжения. В случае релейных выходов и транзисторных выходов, переключающих на минус, соответствующие клеммы обозначены "COM□", а в случае транзисторных выходов, переключающих на плюс, они обозначены "+V□". При этом вместо □ стоит номер группы выходов, например, "COM1".

На базовом модуле группы разделяются линиями. Выходные клеммы делятся на группы, подключенные к одной общей клемме (COM или +V).

Пример соединения выходов:

Примечания по подключению выходов

- Внешнее питание
  - релейные выходы
Для управления нагрузкой следует применять внешние источники питания напряжением не более 30 В пост. тока или не более 240 В перемен. тока.
  - транзисторные выходы
Для управления нагрузкой следует применять источники питания от 5 до 30 В пост. т., выходной ток которых в два раза больше превышает номинальный ток предохранителя, подключенного к цепи нагрузки.
- Падение напряжения
Падение напряжения при включении выходного транзистора составляет около 1.5 В. Для управления полупроводниковым элементом следует внимательно проверить его характеристику входного напряжения.

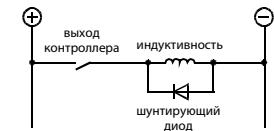
Указания по защите выходов

● Защита при коротких замыканиях

Выходы не имеют внутренней защиты от превышения тока. Короткое замыкание в цепи нагрузки может привести к повреждению прибора или возгоранию.

● Коммутация индуктивных нагрузок

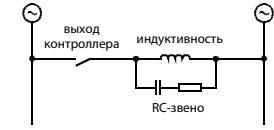
Для индуктивной нагрузки (реле или соленоида), подключенной к постоянному напряжению, диод подключается параллельно нагрузке.

При выборе диода руководствуйтесь следующими принципами:

- Электрическая прочность: в 5–10 раз выше коммутируемого напряжения
- Ток: как минимум такой же, как ток нагрузки

Если индуктивная нагрузка коммутируется релейным выходом на переменное напряжение, параллельно нагрузке следует предусмотреть RC-звено.

RC-звено должно отвечать следующим требованиям:

- напряжение: 240 В пер. т.
- сопротивление: 100 до 200 Ом
- емкость: 0.1 мкФ

Встроенные аналоговые входы

Базовые модули FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD и FX3S-30MT/ESS-2AD снабжены двумя встроенными аналоговыми входами по напряжению. После автоматического преобразования входных сигналов полученные дискретные значения записываются в специальные регистры данных контроллера.

Характеристики

Показатель	Технические данные			
Диапазон аналогового входа	0 до 10 В пост. т.			
Входное сопротивление	115.7 кОм			
Мин. значение входного сигнала	−0.5 В пост. т.			
Макс. значение входного сигнала	15 В пост. т.			
Дискретный выход	10-битовый двоичный			
Хранение дискретных значений	CH1: D8270 CH2: D8271			
Разрешение	10 мВ (10 В/1000)			
Точность	Температура окр. среды 25 °C ± 5 °C	±1.0 % (±100 мВ) для полной шкалы 10 В		
	Температура окр. среды 0 °C до 55 °C	±2.0 % (±200 мВ) для полной шкалы 10 В		
Время аналогово-цифрового преобразования	180 мкс (данные обновляются при каждом цикле контроллера)			
Характеристика входного сигнала				
Способ изоляции	Без гальванической развязки между отдельными каналами и контроллером.			
Кол-во используемых точек	0			

Выполнение проводки

ВНИМАНИЕ

- Не прокладывайте сигнальные провода вблизи сетевых или высоковольтных линий либо проводки, подводящей силовое напряжение. Минимальное расстояние от этой проводки равно 100 мм. Несоблюдение этого требования может привести к неисправностям и неправильному функционированию.
- Заземлите экран аналоговых входов/выходов в одной точке на стороне приема сигнала. Не используйте общее заземление с тяжелым электротехническим оборудованием.
- Выполняя электропроводку, соблюдайте приведенные ниже правила. Несоблюдение данных правил может привести к поражению током, короткому замыканию, отсоединению или повреждению прибора.
  - Длина зачистки концов проводов должна быть такой, как указано в данном описании.
  - Скручивайте концы многожильных проводов и не оставляйте отдельные провода.
  - Концы проводов облучивать не следует.
  - Для подключения следует применять провода стандартного размера.
  - Винты клеммной колодки следует затягивать моментом, указанным в таблице ниже.
  - Подключенный к клеммам провода следует закрепить так, чтобы к клеммным колодкам не была приложена чрезмерная механическая нагрузка.

Провода и затяжка клемм

Разрешается использовать только провода с сечением, указанным в таблице ниже.

Кол-во проводов на клемме	Сечение [мм ²]		
	Одножильный провод	Многожильный провод	Наконечники с пластиковыми трубками
1	0.14 до 1.5	0.14 до 1.0	0.25 до 0.5
2	0.14 до 0.5	0.14 до 0.2	—

Момент затяжки клемм: 0.22–0.25 Нм.

Концы проводов

Перед подключением многожильного провода снимите с него изоляцию и скрутите жилы. Перед подключением одножильного провода снимите с него изоляцию.

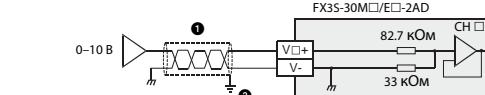
При использовании наконечника с изолирующей трубкой его размеры должны быть такими, как указаны на рисунке ниже.

Разводка клемм

V1+	Аналоговый вход канала 1
V2+	Аналоговый вход канала 2
V-	Общая клемма для каналов 1 и 2

Подключение сигналов входа

Nº	Описание
1	2-жильный, экранированный и попарно скрученный провод
2	Заземление (класс D, сопротивление заземления 100 Ом)

УКАЗАНИЯ

- "V□+" на рисунке выше означает клеммы одного канала, например V1+.
- Для линий аналоговых входов следует использовать двухжильный экранированный провод; эти линии необходимо отделять от других линий питания и индуктивных линий.
- Когда канал не используется для измерения аналогового сигнала, клемму "V□+" следует соединять с клеммой "V-".

FX3S Sterowniki programowalne

Podręcznik instalacji jednostek centralnych z serii FX3S

Nr art.: 272691 PL, Wersja B, 05052014

Informacje związane z bezpieczeństwem

Tylko dla wykwalifikowanego personelu

Niniejszy podręcznik przeznaczony jest do użytku wyłącznie przez odpowiednio wykwalifikowanych techników elektryków, którzy są w pełni zapoznani ze standardami bezpieczeństwa, stosowanymi w technologii automatyki. Cała praca z opisanym sprzętem, włącznie z projektem systemu, instalacją, konfiguracją, konservacją, serwisem i testowaniem, może być wykonywana wyłącznie przez wyszkolonych techników elektryków z potwierdzonymi kwalifikacjami którzy doskonale znają wszystkie standardy bezpieczeństwa i regulacje właściwe dla technologii automatyki.

Prawidłowe używanie sprzętu

Sterowniki programowalne (PLC) z serii MELSEC FX3S, przeznaczone są wyłącznie do aplikacji, opisanych wyrównie w tym podręczniku lub w podręcznikach wymienionych poniżej. Prosimy dokładnie stosować się do wszystkich parametrów instalacyjnych i eksploracyjnych wymienionych w tej instrukcji. Wszystkie produkty zostały zaprojektowane, wyproducedane, przetestowane i udokumentowane zgodnie z przepisami bezpieczeństwa. Każda modyfikacja sprzętu lub oprogramowania, albo ignorowanie podanych w tej instrukcji lub wydrukowanych na produkcie ostrzeżeń związanych z bezpieczeństwem, może spowodować obrażenia osób albo uszkodzenie sprzętu czy innego mienia. Mogą być używane tylko akcesoria i sprzęt periferyjny, specjalnie zatwierdzone przez MITSUBISHI ELECTRIC. Użycie jakichś innych produktów lub ich zastosowanie, uznawane jest za niewłaściwe.

Istotne przepisy bezpieczeństwa

Wszystkie regulacje bezpieczeństwa zapobiegające wypadkom i dotyczące określonych zastosowań, muszą być przestrzegane przy projektowaniu systemu, instalacji, konfiguracji, obsłudze, serwisowaniu i testowaniu tych produktów. Specjalne ostrzeżenia, które są istotne przy właściwym i bezpiecznym używaniu produktów, zostały w tej instrukcji wyrównie oznaczone następujący sposobem:

NIEBEZPIECZEŃSTWO:
Ostrzeżenia związane ze zdrowiem i obrażeniami personelu. Skutkiem niedbałego przestrzegania opisanych tutaj środków ostrożności, mogą być urazy i poważne zagrożenie utraty zdrowia.

UWAGA:
Ostrzeżenia związane z uszkodzeniem sprzętu i mienia. Niedbałe przestrzeganie środków ostrożności opisanych w niniejszej instrukcji, może doprowadzić do poważnego uszkodzenia sprzętu lub innej własności.

Dodatkowe informacje

Dodatkowe informacje na temat modułów, zawarte są w następujących podręcznikach:

- Podręcznik użytkownika serii FX3S
- Podręczniki użytkownika do różnych modułów z serii MELSEC FX3G/FX3U
- Podręcznik programowania dla serii FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- Podręcznik użytkownika modułów analogowych serii FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC

Podręczniki te dostępne są bezpłatnie poprzez Internet (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Jeśli powstaną jakiekolwiek pytania związane z programowaniem i działaniem sprzętu opisanego w tym podręczniku, prosimy o skontaktowanie się z właściwym biurem sprzedaży lub oddziałem.

Dane techniczne

Ogólne dane techniczne

Pozycja	Dane
Temperatura otoczenia	0 do 55 °C
	-25 do 75 °C
Wilgotność otoczenia podczas pracy	5 do 95 % (bez skraplania)
Atmosfera w warunkach pracy	Wolna od żarcych lub palnych gazów i nadmiernej ilości pyłów przewodzących

Dalsze ogólne wymagania techniczne można znaleźć w Hardware Manual do serii MELSEC FX3S.

Dane techniczne zasilania jednostek centralnych

Jednostki centralne zasilane napięciem przemiennym AC

Pozycja	Dane
Napięcie zasilania	100 do 240 V AC, 50/60 Hz
Dopuszczalny zakres napięcia zasilania	85 do 264 V AC, 50/60 Hz
Dopuszczalny chwilowy czas zaniku napięcia zasilania ①	10 ms
Bezpiecznik zasilania	250 V/1 A
Prąd rozruchu	maks. 15 A ≤ 5 ms przy 100 V AC maks. 28 A ≤ 5 ms przy 200 V AC
Pobór mocy ②	FX3S-10M□/E□ 19 W
	FX3S-14M□/E□ 19 W
	FX3S-20M□/E□ 20 W
	FX3S-30M□/E□ 21 W
Zasilacz pomocniczy ③	24 V DC/400 mA

① Jeśli zanik napięcia zasilania trwa dłużej niż 10ms, sterownik PLC wstrzymuje działanie.

② Pozycja ta pokazuje wartość poboru mocy, gdy do jednostki centralnej podłączona jest największa dopuszczalna liczba modułów, zasilanych przez zasilacz serwisowy 24 V DC. Wartość mocy uwzględnia również prądy wejściowe (5 lub 7 mA na jeden wejście).

③ Napięcie pomocnicze dostarczane jest z zacisków "24V" i "0V" i może być użyte do zasilania wyłączników i czujników, podłączonych do zacisków wejściowych PLC.

Jednostki centralne zasilane napięciem stałym DC

Pozycja	Dane
Napięcie zasilania	24 V DC
Dopuszczalny zakres napięcia zasilania	20,4–26,4 V DC
Dopuszczalny chwilowy czas zaniku napięcia zasilania ①	5 ms
Bezpiecznik zasilania	250 V/1,6 A
Prąd rozruchu	maks. 20 A ≤ 1 ms przy 24 V DC
Pobór mocy ②	FX3S-10M□/D□ 6 W
	FX3S-14M□/D□ 6,5 W
	FX3S-20M□/D□ 7 W
	FX3S-30M□/D□ 8,5 W
Zasilacz pomocniczy	—

① Jeśli zanik napięcia zasilania trwa dłużej niż 5 ms, sterownik PLC wstrzymuje działanie.

② Podane wartości poboru mocy są to wartości maksymalne, które zawierają moc pobieraną przez wszystkie podłączone moduły rozszerzające oraz prądy wejść (5 lub 7 mA na każdy punkt).

Dane obwodu wejściowego

Pozycja	Dane
Liczba punktów wejściowych	FX3S-10M□/□□ 9
	FX3S-14M□/□□ 8
	FX3S-20M□/□□ 12
	FX3S-30M□/□□ 16
Izolacja obwodu wejściowego	Złącze optoelektroniczne
Postać obwodu wejściowego	Wejście typu sink lub source
Napięcie sygnału wejściowego	24 V DC (+10%/-10%)
Impedancja wejściowa	X000 do X007 3,3 kΩ
	od X010① 4,3 kΩ
Prąd sygnału wejściowego	X000 do X007 7 mA (przy 24 V DC)
	od X010① 5 mA (przy 24 V DC)
Wejściowa czułość prądowa załącznika	X000 do X007 ≥ 4,5 mA
	od X010① ≥ 3,5 mA
Wejściowa czułość prądowa wyłączenia	≤ 1,5 mA
Czas odpowiedzi wejścia	Okolo 10 ms
Zgodne czujniki	Beznapięciowy styk wejściowy
	• Wejście typu sink: Tranzystor NPN z otwartym kolektorem
Wskaźnik działania wejścia	• Wejście typu source: Tranzystor PNP z otwartym kolektorem
	Po wsterowaniu wejścia świeci dioda LED na płycie czołowej
Rodzaj podłączenia wejścia	Niewymieniona listwa zaciskowa (wkrety M3)

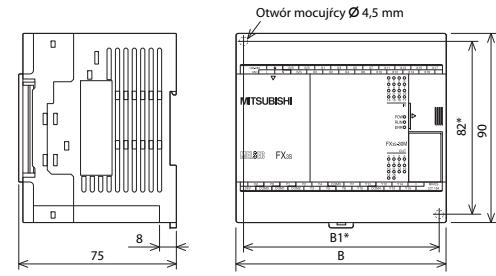
① nie dotyczy FX3S-10M□/□□ i FX3S-14M□/□□

Jednostki centralne z wyjściami tranzystorowymi

Pozycja	Dane
Liczba punktów wyjściowych	FX3S-10MT/□□ 4
	FX3S-14MT/□□ 6
	FX3S-20MT/□□ 8
	FX3S-30MT/□□ 14
Izolacja obwodu	Złącze optoelektroniczne
Rodzaj wyjścia	FX3S-□MT/□S FX3S-30MT/ES-2AD Tranzystor (sink)
	FX3S-□MT/□SS FX3S-30MT/ES-2AD Tranzystor (source)
Zasilanie zewnętrzne	5 do 30 V DC
Maksymalne obciążenie	Obciążenie rezystancyjne 0,5 A na wyjście 0,8 A na grupę z 4 wyjściami
	Obciążenie indukcyjne 12 W (24 V DC) na wyjście 19,2 W na grupę z 4 wyjściami
Czas odpowiedzi	Wyl. → Zał. 0Y00 → 0Y01: ≤ 5 µs, obc. 10 mA lub więcej (5 do 24 V DC) od Y002: ≤ 0,2 ms, obc. 200 mA lub więcej (24 V DC)
	Zał. → Wyl. ① 0Y00 → 0Y01: ≤ 5 µs, obc. 10 mA lub więcej (5 do 24 V DC) od Y002: ≤ 0,2 ms, obc. 200 mA lub więcej (24 V DC)
Wskaźnik działania wyjścia	LED świeci po wsterowaniu wyjścia
Rodzaj podłączenia do wyjścia	Niewymieniona listwa zaciskowa (wkrety M3)
Liczba grup wyjść i punktów wyjścia na zacisk wspólny	FX3S-10MT/□□ 4 grup, każda z jednym wyjściem
	FX3S-14MT/□□ 2 grup, każda z jednym wyjściem 1 grupa z 4-ma wyjściami
	FX3S-20MT/□□ 4 grup, każda z jednym wyjściem 1 grupa z 4-ma wyjściami
	FX3S-30MT/□□ 2 grup, każda z jednym wyjściem 3 grupy, każda po 4 wyjściami

① Przy mniejszych obciążeniach czas wyłączania tranzystora jest dłuższy. Na przykład, przy obciążeniu prądem 40 mA i napięciem 24 V DC, czas odpowiedzi wynosi około 0,3 ms. Jeśli przy mniejszych obciążeniach wymagana jest szybsza odpowiedź, należy zwiększyć prąd obciążenia wyjścia i równolegle do obciążenia podłączyć opornik.

Wymiary zewnętrzne i waga

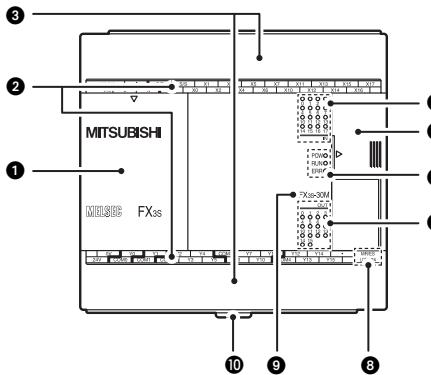
Nazwa modelu	Szerokość (B)	Rozstaw (B1)	Waga
FX3S-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3S-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3S-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3S-30M□/□□			

Właściwe standardy

Moduły z serii MELSEC FX3S spełniają normę EMC (norma IEC) i wymagania UL (UL, cUL).

① Maks. 250 V AC (gdy urządzenie nie spełnia wymagań norm CE, UL lub cUL).

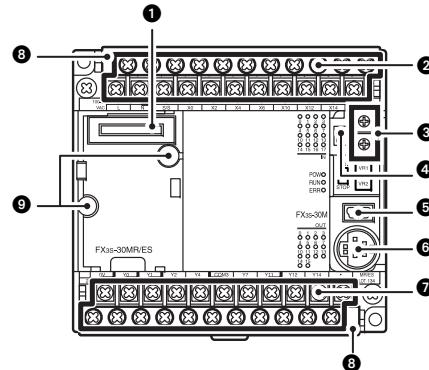
Nazwy i funkcje części składowych

Nr.	Opis							
1	Pokrywa złącza urządzeń opcjonalnych							
2	Nazwy zacisków							
3	Osłona zacisków							
4	Wskaźniki stanu wejść							
5	Pokrywa złącza urządzeń periferyjnych, potencjometrów analogowych oraz przełącznika RUN/STOP							
6	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">LED</td> <td>POW</td> <td> ☒ Zasilanie jest włączone ☐ Zasilanie jest wyłączone </td> </tr> <tr> <td>RUN</td> <td> ☒ PLC pracuje. ☐ PLC jest zatrzymany. </td> </tr> <tr> <td>ERR</td> <td> ☒ Błąd CPU ☒ Program error ☐ Brak błędów </td> </tr> </table>	LED	POW	☒ Zasilanie jest włączone ☐ Zasilanie jest wyłączone	RUN	☒ PLC pracuje. ☐ PLC jest zatrzymany.	ERR	☒ Błąd CPU ☒ Program error ☐ Brak błędów
LED	POW		☒ Zasilanie jest włączone ☐ Zasilanie jest wyłączone					
	RUN		☒ PLC pracuje. ☐ PLC jest zatrzymany.					
	ERR	☒ Błąd CPU ☒ Program error ☐ Brak błędów						
7	Wskaźniki stanu wyjść							
8	Rok i miesiąc produkcji							
9	Nazwa modelu (forma skrócona)							
10	Zaczep montażowy do szyny DIN							

●: LED świeci, ◆: LED miga, ○: LED wyłączony

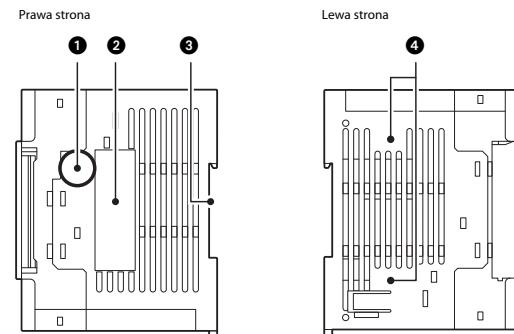
Widok ze zdjętymi pokrywami

Nr. Opis

1	Złącze płytka rozszerzającej lub kasety pamięci
2	Zaciski napięcia zasilającego oraz wejść (X)
3	Potencjometry analogowe (górny: VR1, dolny: VR2) (za wyjątkiem FX3S-30M□/E□-2AD) Tylko FX3S-30M□/E□-2AD: listwa zaciskowa wejść analogowych
4	Przelącznik RUN/STOP
5	Złącze do urządzeń peryferyjnych (USB)
6	Złącze do urządzeń peryferyjnych (RS422)
7	Zaciski wyjściowe zasilacza pomocniczego oraz zaciski wyjść (Y)
8	Osłona ochronna zacisków
9	Otwory śrub montażowych urządzeń opcjonalnych

Boki jednostki centralnej

Nr.	Opis
1	Oryginalna etykieta produktu Jednostka centralna bez oryginalnej etykiety produktu nie jest objęta gwarancją.
2	Tabliczka znamionowa
3	Rowerk montażowy szyny DIN (szyna DIN: DIN 46277)
4	Otwory montażowe śrub adaptera rozszerzającego FX3s-CNV-ADP

Instalacja i okablowanie

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Przed rozpoczęciem instalacji lub przed okablowaniem należy rozłączyć na zewnątrz wszystkie fazy zasilające i w ten sposób nie dopuścić do porażenia elektrycznego lub zniszczenia produktu.

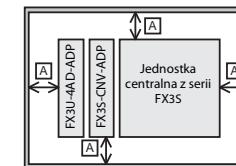

UWAGA

- Produkt powinien być stosowany w obrębie ogólnych warunków oto- czenia zawartych w specyfikacji opisanej w **Hardware Manual**. Nie wolno używać produktu w obszarach zapylonych, w oparach oleju, pyłach przewodzących, gazach źrących lub palnych, narażać na wibra- cje lub uderzenia, wystawiać na działanie wysokiej temperatury, pary skroplonej lub wiatru i deszczu.
  - Używanie tego produktu w wyżej opisanych warunkach może być przyczyną porażenia prądem elektrycznym, pożaru, nieprawidło- wego działania lub jego uszkodzenia.
  - Podczas wierczenia otworów pod wkręty lub przy wykonywaniu okab- lowania, wiórów lub obcinane końcówki przewodów nie powinny dostać się do środka szczelinami wentylacyjnymi. Taki przypadek może spowodować pożar, uszkodzenie lub wadliwe działanie.
  - Po zakończeniu instalacji, z otworów wentylacyjnych PLC należy usunąć opaskę przeciwpyłową. Niestaranne wykonanie tych czynności może spowodować pożar, uszkodzenie i wadliwe działanie sprzętu.
  - Bezpośrednio nie dotykać przewodzących części produktu.
  - Starannie zamocować produkt, wykorzystując w tym celu szynę DIN lub śruby montażowe.
  - Aby zapobiec powstaniu wewnętrznych naprężeń, produkt należy przymo- cować do płaskiej powierzchni.
  - Do zadedykowanych złącz podłączyć starannie kasetę pamięci i adap- ter rozszerzający. Luźne połączenia mogą być przyczyną nieprawidło- wego działania.
  - Przed podłączaniem i odłączaniem wymienionych niżej urządzeń należy wyłączyć napięcie zasilania PLC. W przeciwnym razie urządzenia te mogą funkcjonować nieprawidłowo lub ulec awarii.
    - Urządzenia perforejacyjne, płytki rozszerzające, adaptery specjalne, kasetą pamięci

Rozmieszczenie elementów w rozdzielnicy

Moduły rozszerzające można podłączać z lewej strony jednostki centralnej PLC. Jeśli w przyszłości planowana jest rozbudowa systemu, wówczas z lewej strony urządzenia należy pozostawić odpowiednią ilość wolnego miejsca. W celu zabezpieczenia się przed wzrostem temperatury, pomiędzy obudową jednostki i innymi urządzeniami oraz konstrukcją należy zachować odstęp 50 mm.

A ≥50 mm

Montaż jednostki centralnej

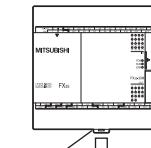
PLC z rodziną MELSEC FX może być zamontowany na szynie DIN lub bezpośrednio na płaskim podłożu (np. na tylnej płycie szafki sterującej).

Procedury montażu na szynie DIN

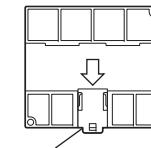
Jednostka centralna ma w tylnej części modułu rowek do montażu szyny DIN. W ten sposób jednostka centralna może zostać bez obawy zainstalowana na szynie DIN 46277 [szerokość 35 mm].

- ① Podłączyć do jednostki centralnej adapter rozszerzający FX3s-CNV-ADP oraz adaptery specjalne.
Płytki rozszerzające oraz kasetę pamięci można zamocować po zainstalowaniu jednostki centralnej.
  - ② Odciągnąć zaczep mocujący jednostkę centralną do szyny DIN. (na poniższym rysunku oznaczono jako A).

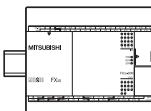
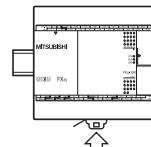
Widok z przodu

Widok z tyłu

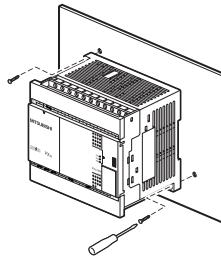
③ Umieścić górną krawędź rowka do montażu szyny DIN na szynie DIN.

Montaż bezpośredni

- Wykonać otwory mocujące w płyce montażowej. Powyżej podano rozstawy otworów montażowych w jednostkach centralnych. Rozstawy otworów montażowych w innych jednostkach można znaleźć w odpowiednich podręcznikach. Jeśli chciemy zainstalować kolejne produkty z serii FX, otwory należy umieścić tak, żeby pomiędzy produktami pozostawić odstęp 1 do 2 mm.

- Umieścić jednostkę centralną na otwach i przyczepić mocowanie M4.

Okablowanie

NIEBEZPIECZEŃSTWO

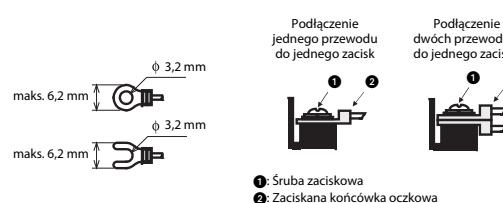
- W przypadku uszkodzenia urządzenia podłączonego do wyjścia przełącznikowego lub tranzystorowego, prawidłowe załączanie tego wyjścia może być niemożliwe. Zewnętrzne obwody i mechanizmy należy zaprojektować tak, żeby w takim przypadku zapewnili bezpieczne działanie maszyny.**
- Uszkodzenie zewnętrznego zasilania lub wadliwe działanie PLC, mogą spowodować powstanie niezdefiniowanych warunków. W celu zagwarantowania bezpieczeństwa, na zewnątrz PLC należy przewidzieć odpowiednie obwody (np. obwód awaryjnego zatrzymania, zabezpieczenie, blokadę itp.)**

Środki ostrożności, zapobiegające oddziaływaniom głównych obwodów zasilających i innych źródeł zakłóceń:

- Nie prowadzić linii zasilających AC razem z liniami zasilania obwodów DC.
- Nie układać kabli sygnalnych blisko głównych obwodów, linii zasilających wysokiego napięcia lub linii łączących z obciążeniem. W przeciwnym wypadku, pojawią się efekty związane z zakłóceniemi lub indukowanym przepięciem. Podczas kablewania, należy utrzymywać bezpieczną odległość od powyższych obwodów, lub więcej niż 100 mm.
- Dla transmisji sygnałów analogowych należy użyć kabli ekranowanych.
- Przewody elektryczne należy układać tak, żeby listwy zaciskowe i podłączone części przewodów elektrycznych nie były bezpośrednio naprężane.

Połączenie do zacisków

Końce przewodów elektrycznych do jednostki centralnej, zasilanej jednostki kompaktowej we/wy i specjalnego bloku funkcyjnego, bez lutowni powinny być przystosowane do wkrętów M3.

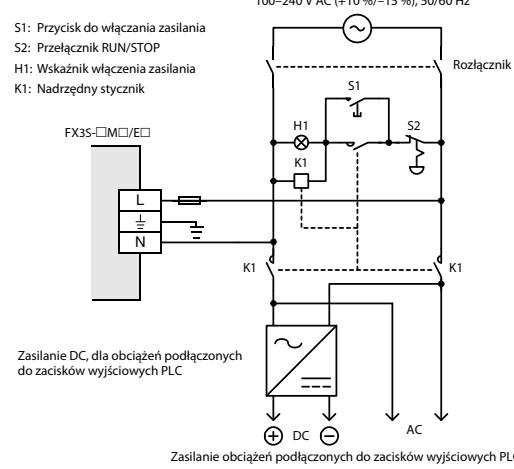
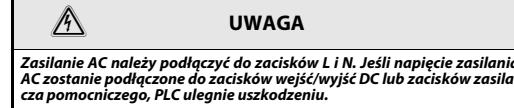
Styki mocować wkrętami z momentem 0,5 do 0,8 Nm.

UWAGA

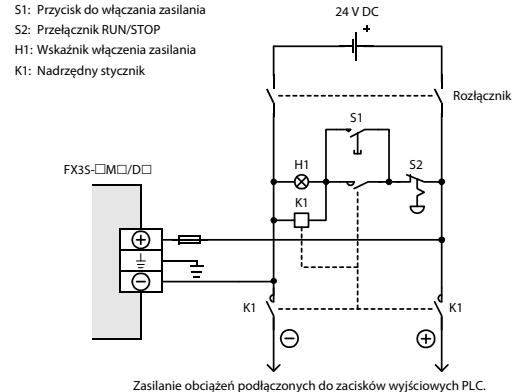
Zaciski „•” należy pozostawić niepodłączone.

Zewnętrzne okablowanie

Podłączenie jednostek centralnych zasilanych napięciem przemiennym

Podłączenie jednostek centralnych zasilanych napięciem stałym

Uziemienie

- Wykonać uziemienie o rezystancji 100 Ω lub mniejszej.
- Punkt uziemiający umieścić możliwie blisko PLC, w celu zmniejszenia długości przewodu uziemiającego.
- Należy zastosować przewód uziemiający o przekroju minimum 2 mm².
- Jeśli to możliwe, PLC należy uziemić niezależnie. Jeśli niezależne uziemienie nie jest możliwe, należy wspólnie uziemić tak, jak pokazano niżej.

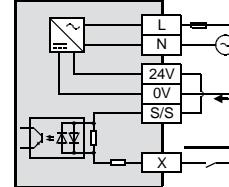

Okablowanie wejściowe

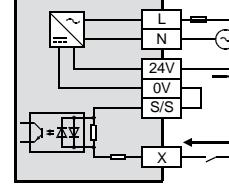
Podłączenie urządzeń typu sink lub source

Jednostki centralne w serii FX3S mogą być użyte z łącznikami typu sink lub source. Różne podłączenie zacisku “S/S” pozwala na wybór pomiędzy tymi dwoma typami.

W przypadku wejścia typu sink, zacisk S/S należy podłączyć do zacisku +24V zasilacza pomocniczego, lub, gdy używana jest jednostka centralna zasilana napięciem stałym – do dodatkowego potencjału napięcia zasilania.

Wejście sink oznacza, że styk podłączony do wejścia (X), lub czujnik z tranzystorem NPN typu otwarty kolektor, łączy wejście PLC z ujemnym biegiem zasilania.

W przypadku wejścia typu source, zacisk S/S należy podłączyć do zacisku 0V zasilacza pomocniczego, lub, gdy używana jest jednostka centralna zasilana napięciem stałym – do ujemnego potencjału napięcia zasilania.

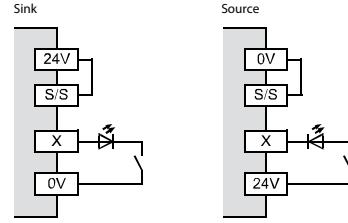
Wejście source oznacza, że styk podłączony do wejścia (X), lub czujnik z tranzystorem PNP typu otwarty kolektor, łączy wejście PLC z dodatnim biegiem zasilania.

Instrukcje do podłączania urządzeń wejściowych

- Dobór styków

Prąd wejściowy dla tego PLC wynosi 5 do 7 mA przy 24 V DC. Urządzenia wejściowe powinny być odpowiadnie do małych prądów. Jeśli styki (wyłączniki) wysoko prądowe użyte zostaną jako beznapięciowe, może pojawić się błąd styku.

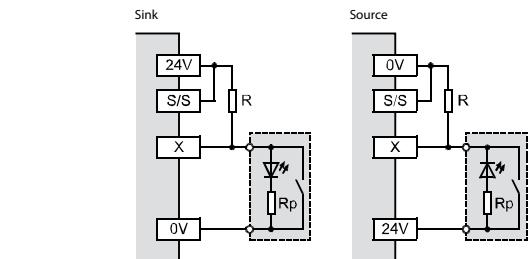
- Podłączanie urządzeń wejściowych z wbudowaną diodą szeregową
- Spadek napięcia na szeregowej diodzie może wynosić 4 V lub mniej. Gdy używane są wyłączniki wiodące z szeregowymi diodami LED, można połączyć w szereg dwa takie wyłączniki. Należy się również upewnić, czy przy załączonych wyłącznikach prąd wejściowy przekracza poziom czułości wejścia.

- Urządzenie wejściowe z równolegle wbudowaną rezystancją

Urządzenia wejściowe mogą mieć rezystancję równoległą Rp 15 kΩ lub większą. Jeśli rezystancja jest mniejsza od 15 kΩ, należy podłączyć rezistor bocznikujący Rp, określony poniższym wzorem:

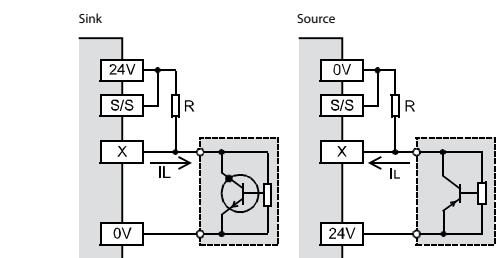
$$R \leq \frac{4Rp}{15 - Rp} [\text{k}\Omega]$$

- 2-przewodowe wyłączniki zbliżeniowe

Słosowane są dwuprzewodowe wyłączniki zbliżeniowe, których prąd upływu IL w stanie wyłączenia, wynosi 1,5 mA lub mniej. Jeśli prąd upływu wynosi 1,5 mA lub więcej, należy podłączyć rezistor bocznikujący Rp, określony następującym wzorem:

$$R \leq \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

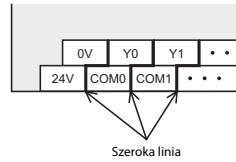

O kablowaniu wyjściowym

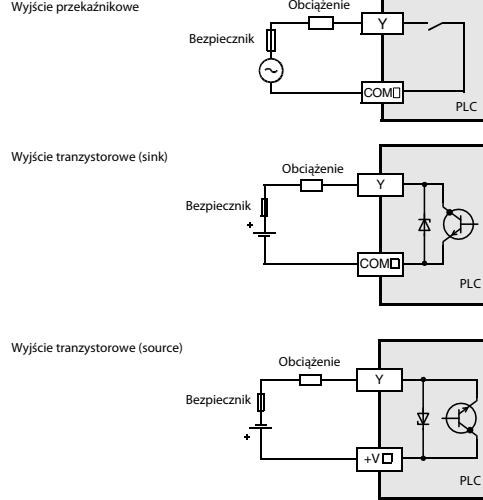
Wyjścia jednostek centralnych serii FX3S są połączone w grupy, składające się z 1 lub 4 wyjść.

Każda grupa posiada wspólny zacisk do podłączenia napięcia obciążenia. W jednostkach centralnych z wyjściami przełącznikowymi lub wyjściami tranzystorowymi typu sink, zaciski te oznaczone są jako "COM□". W przypadku wyjścia tranzystorowych typu source, oznaczone są "+V□". "□" oznacza numer grupy wyjścia, np. "COM1".

W jednostkach centralnych grupy te są oddzielone szeroką linią. Ten podział zacisków wyjściowych oznacza zakres wyjścia, podłączonych do tego samego wspólnego zacisku (COM lub +V).

Przykłady kablowania wyjścia:

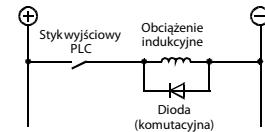
Uwagi przy podłączaniu obwodów wyjściowych

- Zasilanie zewnętrzne
  - Wyjścia przełącznikowe
Do zasilania obciążenia należy użyć zewnętrznego zasilacza o maksymalnym napięciu 30 V DC, lub maks. 240 V AC.
  - Wyjścia tranzystorowe
Do zasilania obwodu obciążenia należy stosować zasilacz o napięciu od 5 do 30 V DC i wydajności prądowej przynajmniej dwa razy większej od znamionowej wartości prądu bezpiecznika, podłączonego do obwodu obciążenia.

- Spadek napięcia
Spadek napięcia na włączonym tranzystorze wyjściowym wynosi około 1,5 V. Sterując elementem półprzewodnikowym, należy dokładnie sprawdzić charakterystykę wejściową podłączonego elementu.

Uwagi do zewnętrznego kablowania

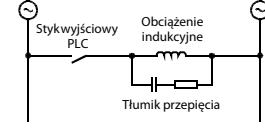
- Obwód zabezpieczający przed zwarciem obciążenia
Gdy nastąpi zwarcie obciążenia podłączonego do zacisków wyjściowych, obwód drukowany może ulec przepaleniu.
Do obwodu wyjściowego należy dobrać odpowiednie zabezpieczenie.
- Obwód zabezpieczający styki w przypadku użycia obciążenia indukcyjnego
W przypadku obciążenia indukcyjnych, np. przełączników lub cewek zaworów, zasilanych napięciem DC, należy równolegle z obciążeniem podłączyć diodę zabezpieczającą.

Do komutacji używana jest dioda, mająca następujące parametry:

- Dopuszczalne napięcie wstępne: 5 do 10 x wartość napięcia obciążenia
- Prąd przedwożenia: prąd obciążenia lub większy

Gdy wyjście przełącznikowe służy do przełączania napięcia AC zasilającego obciążenie indukcyjne, wówczas równolegle z obciążeniem należy podłączyć element tłumiący przepięcia (np. dwójnik RC).

Należy używać tłumika o następujących parametrach:

- Napięcie znamionowe: 240 V AC
- Wartość rezystancji: 100 do 200 Ω
- Pojemność elektryczna: około 0,1 μF

Wbudowane wejścia analogowe

Jednostki centralne FX3S-30MR/ES-2AD, FX3S-30MT/ES-2AD i FX3S-30MT/ESS-2AD posiadają wbudowane analogowe wejścia napięciowe. Automatycznie przetwarzane wartości analogowe są zapisywane w specjalnych rejestrach danych sterownika PLC.

Dane techniczne

Pozycja	Dane				
Zakres wejścia analogowego	0 lub 10 V DC				
Rezystancja wejściowa	115,7 kΩ				
Minimalny sygnał wejściowy	-0,5 V DC				
Maksymalny sygnał wejściowy	15 V DC				
Cyfrowy sygnał wyjściowy	10-bitowa, binarna				
Przechowywanie cyfrowych wyników konwersji	CH1: D8270 CH2: D8271				
Rozdzielcość	10 mV (10 V/1000)				
Dokładność	<table border="1"> <tr> <td>Temperatura otoczenia 25 °C ±5 °C</td><td>±1,0 % (±100 mV) w całym zakresie napięcia 10 V</td></tr> <tr> <td>Temperatura otoczenia 0 °C lub 55 °C</td><td>±2,0 % (±200 mV) w całym zakresie napięcia 10 V</td></tr> </table>	Temperatura otoczenia 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) w całym zakresie napięcia 10 V	Temperatura otoczenia 0 °C lub 55 °C	±2,0 % (±200 mV) w całym zakresie napięcia 10 V
Temperatura otoczenia 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) w całym zakresie napięcia 10 V				
Temperatura otoczenia 0 °C lub 55 °C	±2,0 % (±200 mV) w całym zakresie napięcia 10 V				
Czas konwersji A/D	180 μs (dane są aktualizowane w każdym cyklu programu PLC.)				
Charakterystyka wejściowa przetwornika analogowo – cyfrowego					
Izolacja	Brak izolacji pomiędzy poszczególnymi kanalami oraz obwodami PLC				
Liczba zajmowanych adresów we/wy	0				

O kablowaniu

UWAGI

- Nie układać kabli sygnalowych blisko głównych obwodów, linii zasilających wysokiego napięcia lub linii łączących z obciążeniem. Inaczej mogą pojawić się skutki w postaci zakłóceń lub indukowanych przepięć. Wykonując kablowanie należy utrzymywać bezpieczną odległość od powyższych obwodów, większą niż 100 mm.
- Ekran kabla wejściowy/wyjściowy analogowych należy uziemić w jednym punkcie od strony odbioru sygnału. Jednak nie należy stosować wspólnego uziemienia z silnoprądowym lub wysokonapięciowym obwodem elektrycznym.
- Podczas okablowania należy zwrócić uwagę na poniższe zalecenia. Niestosowanie się do poniższych zaleceń może być przyczyną porażenia prądem elektrycznym, zwarcia, przerwy w połączeniach elektrycznych lub uszkodzenia produktu.
  - Odzizolowana długość końcówki kabla musi mieć wymiary zgodne z opisem w niniejszym podręczniku.
  - Skręcić końcówkę kabla typu linka i upewnić się, że nie ma luźnych drutów.
  - Końcówkę kabla nie pokrywać cyną.
  - Do okablowania należy stosować tylko przewody o właściwym przekroju.
  - Śruby listew zaciskowych dokręcić zgodnie z opisem niżej momentem.
  - Zamocować kable elektryczne w sposób zapewniający brak bezpośredniego oddziaływanego naprężeni mechanicznych na listew zaciskową oraz na kable połączeniowe.

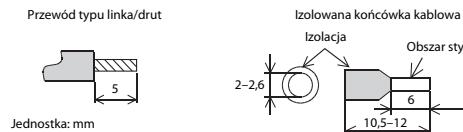
Zalecane przekroje przewodów oraz moment dokręcenia zacisków
Należy używać przewodów o przekroju podanym w poniższej tabeli.

Liczba przewodów podłączonych do zacisku	Przekrój [mm ²]		
	Przewód typu drut	Przewód typu linka	Izolowane końcówki kablowe
1	0,14 lub 1,5	0,14 lub 1,0	0,25 lub 0,5
2	0,14 lub 0,5	0,14 lub 0,2	—

Wartość momentu dokręcania musi być w zakresie od 0,22 do 0,25 Nm.

Przygotowanie końcówek przewodu

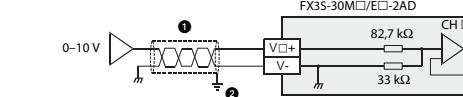
Usunąć izolację żyły kabla i w przypadku przewodu typu linka skręcić przed podłączeniem końcówek przewodu.
W przypadku zastosowania izolowanych końcówek kablowych wymiary zewnętrzne muszą być zgodne z wymiarami podanymi na poniższym rysunku.

Rozmieszczenie zacisków

V1+	Wejście analogowe – kanał 1
V2+	Wejście analogowe – kanał 2
V-	Zacisk wspólny dla kanału 1 i kanału 2

Podłączenia sygnałów wejściowych

Nr

Nr	Opis
1	2-żyłowa, ekranowana para skręconych przewodów
2	Uziemienie klasy D (100 Ω lub mniejsze)

UWAGI

- "V□+" na powyższym rysunku oznacza zacisk jednego kanału (np. V1+).
- Do podłączenia wejściowych sygnałów analogowych należy używać skręconej pary przewodów w ekranie. Ponadto, przewody sygnalowe należy prowadzić oddzielnie od innych kabli zasilających oraz kabli przewodzących prądy wysokiej częstotliwości.
- Jeżeli dany kanał nie jest używany do pomiaru sygnałów analogowych, wówczas zaciski "V□+" i "V-" należy ze sobą połączyć.

Programozható vezérlők

Az FX3S sorozat alapegységeinek üzembe helyezési leírása

Rend. sz.: 272691 HUN, B verzió, 05052014

Biztonsági tájékoztató

Csak szakképzett munkatársaknak

Az útmutató megfelelően készített és szakképesítéssel rendelkező elektrotechnikusok számára készült, akit teljesen tisztában vannak az automatizálási technológiák biztonsági szabványaival. A leírt berendezésen végezhet minden munka, ideértve a rendszer tervezését, beszerelését, beállítását, karbantartását, javítását és ellenőrzését, csak képzett elektrotechnikusok végezhetik, akik ismerik az automatizálási technológiá vonatkozó biztonsági szabványait és előírásait.

A berendezés helyes használata

A MELSEC FX3S sorozat programozható vezérlői (PLC) kizárolag az ebben az útmutatóban vagy az alábbiakban felsorolt kézikönyvekben leírt alkalmazásokhoz készültek. Kérjük, tartsa be az útmutatóban leírt összes beszerelési és üzemeltetési előírást. minden termék tervezéséhez, gyártásához, ellenőrzéséhez és dokumentálásához a biztonsági előírásoknak megfelelően történ. A hardver vagy a szoftver bármely módosítása vagy az útmutatóban szereplő vagy a termékre nyomtatott biztonsági figyelmeztetések figyelmen kívül hagyása személyi sérülést vagy a berendezés és egyéb tulajdon károsodását okozhatja. Kifejezetten csak a MITSUBISHI ELECTRIC által jóváhagyott tartozékok és perifériák használata megengedett. A termékek bármely más használata vagy alkalmazása helyeten.

Vonatkozó biztonsági szabályozások

Minden, az Ön egyedi alkalmazására vonatkozó biztonsági és balesetvédelmi előírást kell tartani a termékek rendszereztervezése, üzembel helyezése, beállítása, karbantartása, javítása és ellenőrzése során.

Az útmutatóban a termékek helyes és biztonságos használataéra vonatkozó speciális figyelmeztetései világosan meg vannak jelölt az alábbiak szerint:

VESZÉLY:
Személyi sérelmesesélyre vonatkozó figyelmeztetések.
Az itt leírt övvételekedések figyelmen kívül hagyása sérülést vagy súlyos egészségkárosodást okozhat.

VIGYÁZAT:
A berendezések vagy vagyontárgyak sérelésére vonatkozó figyelmeztetések.
Az itt leírt övvételekedések figyelmen kívül hagyása a berendezés vagy egyéb vagyontárgyak súlyos károsodásához vezethet.

További tájékoztatás

Az alábbi kézikönyvek további tájékoztatást adnak a modulokról:

- Az FX3S sorozat felhasználói kézikönyve – Hardver leírás,
- A MELSEC FX3G/FX3U sorozat különöző moduljainak felhasználói kézikönyvei
- FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC sorozat programozási kézikönyve
- FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC sorozat – Felhasználói kézikönyv (analóg vezérlés leírása)

Ezek a könyvek ingyenesen elérhetők az interneten (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Ha bármilyen kérdése van az útmutatóban leírt berendezés programozásával vagy használataival kapcsolatban, kérjük, vegye fel a kapcsolatot az illetékes értekezési irodával vagy osztállyal.

Specifikációk

Általános specifikációk

Tétel	Specifikáció
Környezeti hőmérséklet	működés közben 0–55 °C
	tároláskor -25–+75 °C
Környezeti páratartalom üzem közben	5–95 % (kondenzáció nélkül)
Üzemi környezet	Korrozív vagy gyűlékony gázoktól és túlzottan vezetőképes poroktól mentes

További általános specifikációk megtalálhatók a MELSEC FX3S sorozat hardver kézikönyvében.

A főegységek tápellátási specifikációi

Váltóárammal táplált PLC-k

Tétel	Specifikáció
Tápfeszültség	100–240 V AC, 50/60 Hz
Megengedett tápfeszültség tartomány	85–264 V AC, 50/60 Hz
Megengedett rövid idejű tápfeszültség kimagadás időtartama ^①	10 ms
Biztosíték	250 V/1 A
Aramlökés	max. 15 A ≤ 5 ms 100 V AC mellett max. 28 A ≤ 5 ms 200 V AC mellett
Teljesítmény-felvétel ^②	FX3S-10M□/E□ 19 W
	FX3S-14M□/E□ 19 W
	FX3S-20M□/E□ 20 W
	FX3S-30M□/E□ 21 W
Segéd tápellátás ^③	24 V DC/400 mA

① Ha a tápközös időtartama hosszabb, mint 10 ms, akkor a PLC leáll a működéssel.

② Ezeken azok az értékek vannak feltüntetve, amikor az összes maximálisan csatlakoztatott 24 V DC üzemi tápfeszültség csatlakoztatva van a központi egységez. Fel van tüntetve továbbá a bemeneti áram (5 vagy 7 mA).

③ "24V" és "0V" kivezetésekéről segéd tápellátást biztosítathat a PLC bemeneteihez csatlakoztatott kapcsolóknak és érzékelőknök.

Egyenárammal táplált PLC-k

Tétel	Specifikáció
Tápfeszültség	24 V DC
Megengedett tápfeszültség tartomány	20,4–26,4 V DC
Megengedett rövid idejű tápfeszültség kimagadás időtartama ^①	5 ms
Biztosíték	250 V/1,6 A
Aramlökés	max. 20 A ≤ 1 ms 24 V DC mellett
Teljesítmény-felvétel ^②	FX3S-10M□/D□ 6 W
	FX3S-14M□/D□ 6,5 W
	FX3S-20M□/D□ 7 W
	FX3S-30M□/D□ 8,5 W
Segéd tápellátás	—

① Ha a tápközös időtartama hosszabb, mint 5 ms, akkor a PLC leáll a működéssel.

② Az energiafogyasztás feltüntetett értékei a maximális fogyasztásra vonatkozóan, beleértve az összes kiegészítő berendezést és a bemeneti áramot is (5 vagy 7 mA per bemeneti pont)

Bemeneti specifikációk

Tétel	Specifikáció
Bemeneti pontok száma	FX3S-10M□/□□ 9
	FX3S-14M□/□□ 8
	FX3S-20M□/□□ 12
	FX3S-30M□/□□ 16
Bemenő áramkör szigetelése	Optikai leválasztás
Bemenet típusa	Nyelő (sink) vagy forrás (source)
Bemeneti feszültségszint	24 V DC (+10%/-10%)
Bemeneti impedancia	X000–X007 3,3 kΩ
	X010 vagy több ^① 4,3 kΩ
Bemeneti áram	X000–X007 7 mA (24 V DC mellett)
	X010 vagy több ^① 5 mA (24 V DC mellett)
Bemeneti érzékenységi áram	X000–X007 ≥ 4,5 mA
	X010 vagy több ^① ≥ 3,5 mA
OFF bemeneti érzékenységi áram	≤ 1,5 mA
Bemeneti válaszidő	Körülbelül 10 ms
Bemeneti jel típusa	Feszültségmentes kontaktus
	• Nyelő (sink) bemenet: NPN nyitott kollektoros tranzisztor
Bemeneti jel típusa	• Forrás (source) bemenet: PNP nyitott kollektoros tranzisztor
	Bemenet állapotának jelzése
Bemeneti csatlakozás típusa	A panelen levő LED világít, ha a bemeneti optocsatlaló aktív
	Rögzített sorkapocs (M3 csavar)

① az FX3S-10M□/□□ és FX3S-14M□/□□

Tranzisztoros kimenetekkel rendelkező alapegységek

Tétel	Specifikáció
Kimeneti pontok száma	FX3S-10MT/□□ 4
	FX3S-14MT/□□ 6
	FX3S-20MT/□□ 8
	FX3S-30MT/□□ 14
Áramkör szigetelés	Optikai leválasztás
Output formában	FX3S-□MT/□□/ES-2AD Tranzisztor (sink)
	FX3S-□MT/□□/SS FX3S-30MT/ES-2AD Tranzisztor (source)
Külső tápellátás	5–30 V DC
Max. terhelés	Ohmos terhelés 0,5 A/kimenet 0,8 A/csoport 4 kimenettel
	Induktív terhelés 12 W (24 V DC)/kimenet 19,2 W (24 V DC)/csoport 4 kimenettel
Válaszidő	OFF → ON Y000 és Y001: ≤ 5 μs 10 mA vagy több (5–24 V DC)
	ON → OFF ^① Y002 vagy több: ≤ 0,2 ms, 200 mA vagy több (24 V DC)
Kimenet állapotának jelzése	A panelen levő LED világít, ha a kimenet aktív
Kimeneti csatlakozás típusa	Rögzített sorkapocs (M3 csavar)
Kimeneti csoportok száma és kimeneti pontok száma közös kapcsolónként	FX3S-10MT/□□ 4 csoport egyenként egy kimenettel
	FX3S-14MT/□□ 2 csoport egyenként egy kimenettel
	FX3S-20MT/□□ 1 csoport egyenként 4 kimenettel
	FX3S-30MT/□□ 2 csoport egyenként egy kimenettel 3 csoport egyenként 4 kimenettel

① A tranzisztor kikapcsolási (OFF) ideje kisebb terhelések mellett hosszabb. Ha 24 V DC tápfeszültség esetében a terhelés például 40 mA, akkor a válaszidő körülbelül 0,3 ms. Ha a válaszidőnek kisebb terhelések mellett is rövidnek kell lennie, akkor a terheléssel együtt kössön be párhuzamosan egy ellenállást is, a kimeneti terhelési áram növelése érdekében.

Kimeneti specifikációk

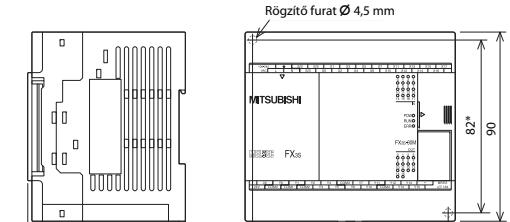
Relé kimenetekkel rendelkező alapegységek

Tétel	Specifikáció
Kimeneti pontok száma	FX3S-10MR/□S 4
	FX3S-14MR/□S 6
	FX3S-20MR/□S 8
	FX3S-30MR/□S 14
Áramkör szigetelés	Relé
Output formában	Relé
Külső tápellátás	max. 30 V DC max. 240 V AC ^①
Max. terhelés	2 A/kimenet 8 A/csoport 4 kimenettel
	Induktív terhelés 80 VA
Min. terhelés	5 V DC, 2 mA
Válaszidő	OFF → ON ca. 10 ms
	ON → OFF —
Kimenet állapotának jelzése	A panelen levő LED világít, ha a kimenet aktív
Kimeneti csatlakozás típusa	Rögzített sorkapocs (M3 csavar)
Kimeneti csoportok száma és kimeneti pontok száma közös kapcsolónként	FX3S-10MR/□S 4 csoport egyenként egy kimenettel
	FX3S-14MR/□S 2 csoport egyenként egy kimenettel 1 csoport egyenként 4 kimenettel
	FX3S-20MR/□S 4 csoport egyenként egy kimenettel 1 csoport egyenként 4 kimenettel
	FX3S-30MR/□S 2 csoport egyenként egy kimenettel 3 csoport egyenként 4 kimenettel

① Max. 250 V AC, ha az egység nem igazodik a CE, UL vagy cUL szabványokhoz.

Vonatkozó szabvány

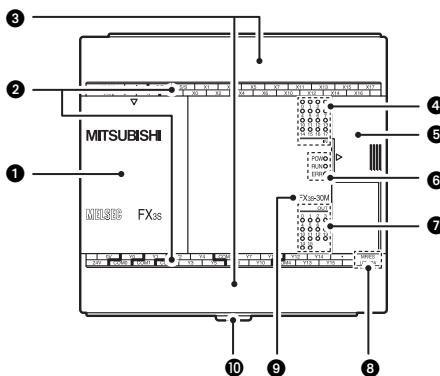
A MELSEC FX3 sorozatohoz tartozó modulok megfelelnek az EC irányelvnek (EMC irányelv) és az UL szabványoknak (UL, cUL).

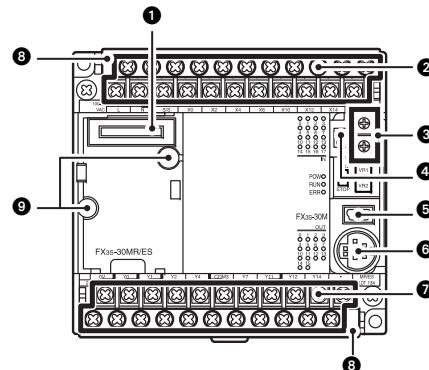
* Rögzítőfurat osztályköz

Modellnév	Szélesség (B)	Távolság (B1)	Súly
FX3S-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3S-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3S-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3S-30M□/□□	—	—	—

A részek funkciói és elnevezései

Nézet eltávolított fedelekkal

Szám	Leírás
①	Opcionális felszerelés csatlakozóját lefedő burkolat
②	Kapcsok elnevezése
③	Sorkapocs fedél
④	Bemeneti állapot jelző LED-ek
⑤	Periférius eszközök, analóg potenciometerek és RUN/STOP kapcsoló csatlakozóit lefedő burkolat
⑥	LED
POW	● Áramellátás BE ○ Áramellátás KI
RUN	● PLC üzemel ○ PLC stop
ERR	● CPU-hiba ◆ Programhiba ○ Nincs hiba
⑦	Kimeneti állapot jelző LED-ek
⑧	Gyártási év és hónap
⑨	Modell neve (rövidítés)
⑩	DIN sín rögzítő kampó

●: LED BE, ◆: Villogó LED, ○: LED KI

Telepítés és vezetékezés

VESZÉLY

Szakítsa meg a kívülről a tápellátás összes fázisát, mielőtt beszerelési vagy vezetékezési munkálhoz kezdene, hogy megakadályozza az elektromos áramütést vagy a termék károsodását.

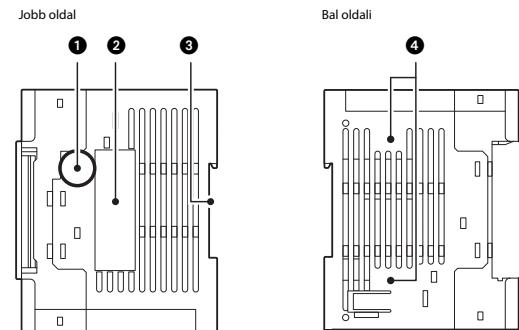

VIGYÁZAT

- A terméket hardver kézikönyvben leírt általános specifikációknak megfelelő környezetben használja. Soha ne használja a terméket porral, olajos füsttel, vezető porokkal, korrozió vagy gyúlékony gázokkal szennyezett helyeken, ne tegye ki rezgéseknek, ütéseknek vagy magas hőmérsékletnek, kondenzációnak vagy szélnek és esőnek. A termékek a fent leírt környezetekben való használata áramütést, tüzet, hibás működést, károsodást vagy minőségromlást okozhat.**
- Huzalozások vagy a csavarok furatainak furásakor ügyeljen arra, hogy a levágott vezetékek vagy forgácsok ne juthassanak a szellőzőnyílásokba. Az ilyen esetek tüzet, meghibásodást vagy hibás működést okozhatnak.**
- A termék vezetőképes alkatrészeihez ne érjen hozzá közvetlenül.**
- Szerelje fel a terméket a DIN síre vagy rögzítse azt a csavarok segítségével.**
- A görbületek elkerülése érdekében a terméket sik felületre szerelje fel.**
- Csatlakoztassa szorosan a memória kazettát és a bővítőkártyát a megfelelő csatlakozóhoz. A laza csatlakozások következtében hibás működésre kerülhet sor.**
- A követző eszközök csatlakoztatása illetve lecsatlalása előtt szüntesse meg a PLC feszültségellátását. Ellenkező esetben a készüléket meghibásodására vagy hibás működésre kerülhet sor.**
  - Periférius eszközök, bővítőkártyák, speciális adapterek, memória kazetta

Szám	Leírás
①	Bővítőkártya vagy memória kazetta csatlakozója
②	Tápellátás és a bemenetek (X) kapcsai
③	Állítható analóg potenciometerek (felső: VR1, alsó: VR2) (kivéve az FX3s-30M□/E□-2AD modellek)
④	Csak az FX3s-30M□/E□-2AD modelleknél: analóg bemeneti sorkapocs.
⑤	RUN/STOP kapcsoló
⑥	Periférius eszközök csatlakozója (USB)
⑦	Periférius eszközök csatlakozója (RS422)
⑧	Üzemi tápellátás és a kimenetek (Y) kapcsai
⑨	Kapcsok védőburkolata

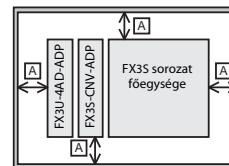
Oldalnézet

Szám	Leírás
①	Eredeti termékímcímke Eredeti termékímcímtől megfosztott alapegység esetében a jótállás nem érvényes.
②	Adattábla
③	DIN sín rögzítő horony (DIN sín: DIN 46277)
④	FX3s-CNV-ADP csatlakozó átalakító adapter rögzítésére szolgáló furatok

Villamosszekrényben elfoglalt terület

Bővítő egységek a PLC alapegység bal oldalához csatlakoztathatók. Ha a jövőben bővítő egységekkel kívánja bővíteni a rendszert, akkor megfelelő teret kell biztosítani számukra a bővítő egységekkel együtt. A hőmérőkkel emelkedésének megelőzése céljából, tartson 50 mm távolságot az egység háza és egyéb eszközök vagy szerkezeti elemek között.

[A] ≥50 mm

A főegység rögzítése

A MELSEC FX családba tartozó PLC szerelhető DIN síre vagy közvetlenül sima felületre (például egy szekrény hátsó falára).

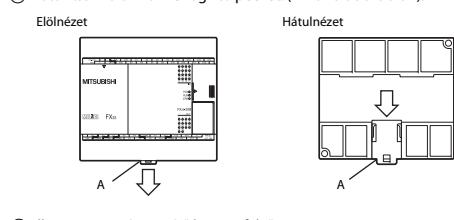
A DIN síre szerelés menete

A főegység DIN sín rögzítő horonnyal rendelkezik a modul hátlján. Így a főegység biztonságosan elhelyezhető DIN 46277 sínen [35 mm széles].

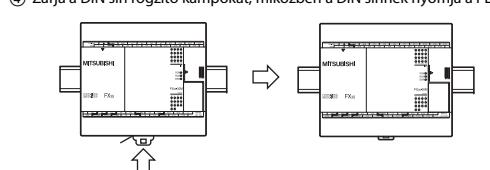
- Csatlakoztassa az FX3s-CNV-ADP csatlakozó átalakító adaptort és a speciális adapterek a PLC-hez.

A PLC felszerelését követően a rendszer bővítőkártyákkal és a memória kazettával bővíthető.

- Pattintsa ki a DIN síre rögzítő pecket. ("A" az alábbi ábrán).

- Illessze a DIN sín rögzítő horony felső élét a DIN síre.

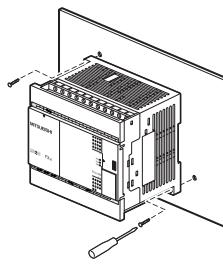

- Zárja a DIN sín rögzítő kampókat, miközben a DIN sínnek nyomja a PLC-t.

Közvetlen rögzítés

① Készítsen rögzítő furatokat a rögzítési felületen. A termék föregésgén található rögzítő furatok kiosztása a lenti ábrán látható. Az egyéb termékek rögzítő furatainak kiosztásával kapcsolatban, lásd a vonatkozó kézikönyvet. Ha további FX sorozatú terméket kíván rögzíteni, akkor úgy helyezze el a furatokat, hogy a termékek között 1–2 mm hézag legyen.

② Helyezze a föregéset a furatokra és rögzítse azt M4 csavarokkal.

Vezetékezés

VESZÉLY

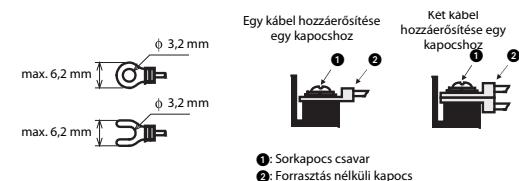
- Ha egy relés vagy tranzisztoros kimenetű eszközönél hiba történik, akkor megtörhet, hogy a kimenet kerülő érték téves lesz. Ennek elkerülése érdekében, tervezzen olyan különböző elektronikus és mechanikus védelmet, amely biztosítja a gép biztonságos működését.**
- Egy különböző hiba vagy a PLC meghibásodása határozottan dílapotokhoz vezethet. Alakítson ki egy biztonsági áramkört a PLC-n kívül (például vészleállító áramkör, védőáramkör, megszakító áramkör stb.) a biztonságos működés biztosítása érdekében.**

A villamos hálózat és egyéb zajforrások zavaró hatása elleni óvintézkedések:

- Ne kötegelje egybe az egyenáramú és váltóáramú tápevezetékeket.
- Ne vezesse közel a jelvezetékeket a hálózati áramkörhöz, nagyfeszültségű vezetékekhöz vagy terhelő vezetékekhöz. Különben nagy valószínűséggel zavar és feszültségingadozás alakulhat ki. A vezetékezéskor, ha jogján a fentiekkel legalább 100 mm biztonsági távolságot.
- Az analóg jelek továbbításához használjon áriányolt vezetéket.
- Úgy rögzítse az elektromos vezetékeket, hogy a sorkapocs és az elektromos vezetékekkel csatlakoztatott alkatrészek ne feszüljenek.

Csatlakoztatás a kapcsokhoz

A föregésg, bemeneti/kimeneti bővíti egység/blokk és speciális funkciójú egység/blokk elektromos vezetékeinek végét forrasztás nélküli kötessel, M3 csavarokkal kell rögzíteni.

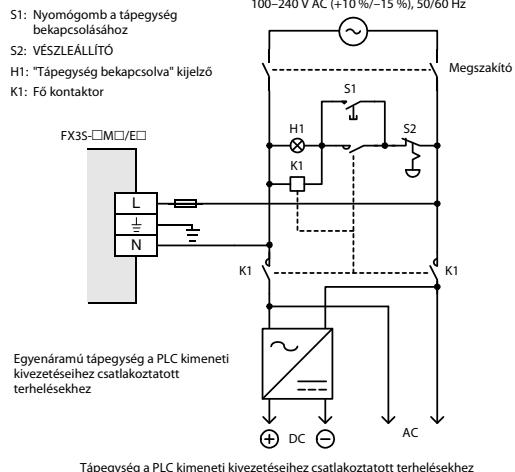
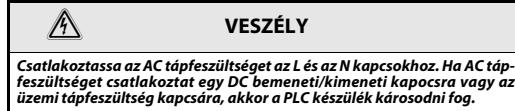
Az érintkezők csavarjait 0,5–0,8 Nm nyomatékkal húzza meg.

MEGJEGYZÉS

Az "•" kapcsokat hagyja szabadon.

Külső vezetékezés (tápellátás)

Váltóárammal táplált PLC-k csatlakoztatása

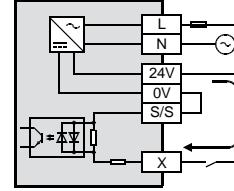
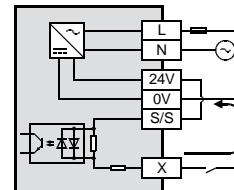
Bemeneti vezetékezés

Nyelő vagy forrás eszközök csatlakoztatása

Az FX3S sorozat föregései nyelő vagy forrás típusú kapcsolóeszközökkel használhatók. A választás az "S/S" kivezetés különböző csatlakoztatásaival végezhető el.

Nyelő kimenetekkel rendelkező típus esetén az S/S kapcsot a beépített segéd vagy egy különböző tápellátásban található 24 V kapcsóhoz kell csatlakoztatni, illetve egyenárammal táplált PLC esetén a tápegység pozitív pólusához.

A nyelő (sink) bemenet nullát jelenti, hogy az (X) bemenetről nullát kötünk egy kontaktussal vagy egy NPN, nyitott kollektoros tranzisztor kimenettel rendelkező érzékelővel.

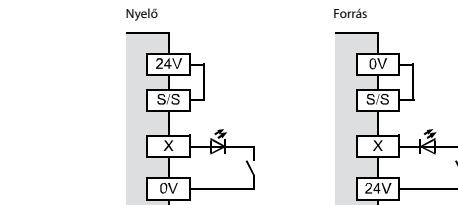

A bemeneti eszközök csatlakoztatására vonatkozó utasítások

- Az érintkezők kiválasztása

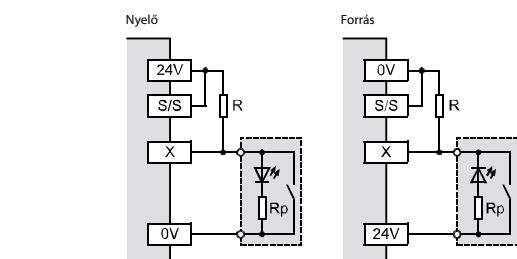
A PLC bemenő árama 5–7 mA 24 V DC mellett. Használjon az ilyen kis áramnak megfelelő bemeneti eszközöt. Ha nagy áramnak megfelelő feszültségmentes érintkezőket (kapcsolókat) használ, akkor érintkezési hiba fordulhat elő.

- Beépített soros diódával rendelkező bemeneti eszközök esetében
- A soros dióda feszültségesének körülbelül 4 voltnak vagy kevesebbnek kell lennie. Ha soros LED-del rendelkező kapcsolókat használ, akkor legfeljebb két kapcsoló köthető szorba. Ezen kívül gyöződjön meg arról, hogy a bemeneti áram erőssége meghaladja a bemeneti-érzékelés szintjét olyankor, amikor a kapcsolók az ON állapotban vannak.

- Beépített párhuzamos ellenállással rendelkező bemeneti eszközök esetében
- Használjon 15 kΩ vagy nagyobb párhuzamos ellenállással (Rp) rendelkező eszközt. Ha az ellenállás kisebb, mint 15 kΩ, akkor csatlakoztasson egy, az alábbi képpel kiszámított értékű feszültségesosztó ellenállást (Rb):

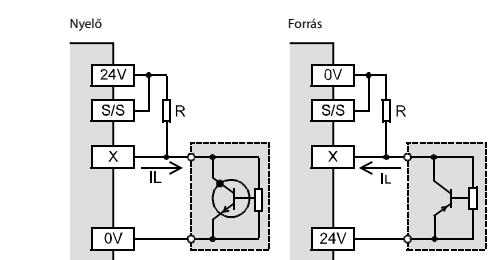
$$R_b = \frac{4R_p}{15 - R_p} [\text{k}\Omega]$$

2-vezetékes közelítéskapcsoló esetében

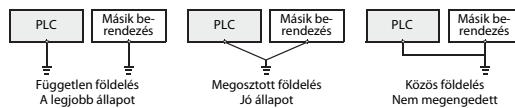
Használjon olyan kétvezetékes közelítéskapcsolót, amelynek IL hibaárama 1,5 mA vagy ennél kevesebb a kikapcsolt állapotában. Ha az áram 1,5 mA vagy több, akkor csatlakoztasson egy, az alábbi képpel meghatározott értékű feszültségesosztó ellenállást (Rb):

$$R_b = \frac{6}{IL - 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Földelés

- Alakítson ki 100 ohmos vagy kisebb földelési ellenállást.
- Helyezze a földelési pontot olyan közel a PLC-hez, amennyire lehetséges, hogy csökkentse a földelő vezeték hosszát.
- A földelő kábel esetében legalább 2 mm² keresztszámú vezetékkel kell használni.
- Ha lehetséges, függetlenül földelje a PLC-t. Ha nem földelhető függetlenül, akkor földelje azt kapcsoltan az alábbi ábrán látható módon.

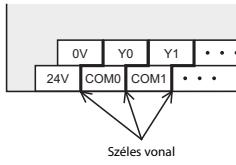

Kimeneti vezetékezés

Az FX3s sorozathoz tartozó alapegységek esetében a kimenetek 1 vagy 4 kimenetet tartalmazó csoportokba vannak ren-dezve.

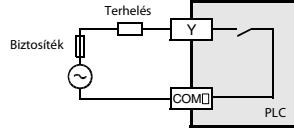
Az egyes csoportok egy közös ponttal rendelkeznek a terhelőfeszültségs számára. Ezek a kivezetések "COM□" jelöléssel vannak ellátva a relé vagy nyelő típusú tranzisztor kimenetekkel rendelkező főegységek esetén, és a "+V□" jelölttel a forrás típusú tranzisztor kimenetekkel rendelkező főegységek esetén. Az "□" a kimeneti csoport számát jelöli, például "COM1".

Az alapegységnél a csoportok egy széles vonallal vannak egymástól elválasztva. A kimeneti kapcsok felosztása az azonos (COM vagy +V) közös kapocs-hoz csatlakoztatott kimeneti tartománya vonatkozik.

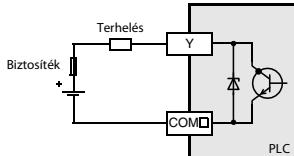

Példák a kimeneti vezetékezésre:

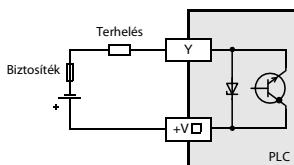
Relé kimenet

Tranzisztor kimenet (nyelő)

Tranzisztor kimenet (forrás)

Kimeneti vezetékezéssel kapcsolatos megjegyzések

- Külső tápellátás
  - relés kimenetek

A terhelések tápfeszültségének biztosításához használjon 30 V DC illetve 240 V AC vagy azoktól kisebb külső tápellátást.

Tranzisztoros kimenetek

A terhelés táplálásához használjon olyan 5–30 V DC tartományban működő tápellátást, amely kimeneti áramként a terhelő áramkörben lévő biztosíték névleges áramának legalább kétszeresét képes biztosítani.

Feszültségesés

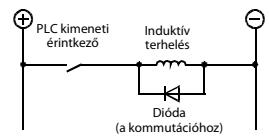
ON állapotban a kimeneti tranzisztoron a feszültségesérteke körülbelül 1,5 V. Egy felvezetős alkatrész meghajtásakor, figyelmesen vizsgálja meg a felhasznált elemek a bemeneti feszültség-karakteristikáját.

A külső vezetékezésre vonatkozó övvítezkedések

- Védőáramkör a terhelés rövidre záráshoz

A kimenet rövidre zárása esetén, a nyomtatott áramkör kártya kiéhet. Szereljen egy védőbúzosítékot a kimeneti áramkörre.
- Az érintkező védőáramkörök induktív terhelés használatakor

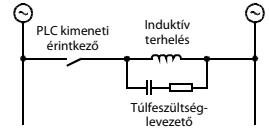
Egy induktív terhelésnek (például relé vagy mágneheterkercs) DC tápfeszültségre történő kapcsolásakor, iktasson be egy diódát a terheléssel párhuzamosan.

Használjon az alábbi jellemzőkkel rendelkező diódát (a komutációhoz):

- Attési szilárdság: a terhelő feszültség 5–10-szerese
- Nyitóirányú áram: A terhelőáram vagy nagyobb

Ha AC feszültség mellett relés kimenet végezi egy induktív terhelés kapcsolatát, akkor az áramkörbe a terheléssel párhuzamosan iktasson be egy túlfeszültség-levezető elemet (CR tag – túlfeszültség levezető és szikraoltó).

Használjon az alábbi jellemzőkkel rendelkező túlfeszültség-levezetőt:

- Névleges feszültség: 240 V AC
- Ellenállás érték: 100–200 Ω
- Elektrosztatikus kapacitás: körülbelül 0,1 μF

Beépített analóg bemenetek

Az FX3s-30MR/ES-2AD, FX3s-30MT/ES-2AD és FX3s-30MT/ESS-2AD központi egységek kettő beépített analóg feszültség bemenettel rendelkeznek. Az automatikus digitálisra átalakított értékek a PLC speciális adatregisztereibe íródnak be.

Teljesítményadatok

Tétel	Specifikáció
Analóg bemeneti jeltartomány	0–10 V DC
Bemeneti ellenállás	115,7 kΩ
Legkisebb bemeneti érték	-0,5 V DC
Legmagasabb bemeneti érték	15 V DC
Digitális kimenet	10 bit, bináris
Átalakított digitális értékek tárolása	CH1: D8270 CH2: D8271
Felbontás	10 mV (10 V/1000)
Pontosság	Környezeti hőmérésélet 25 °C ±5 °C ±1,0 % (±100 mV) a teljes 10 V skálán
	Környezeti hőmérésélet 0–55 °C ±2,0 % (±200 mV) a teljes 10 V skálán
A/D átalakítási idő	180 µs (Az adatok frissülése minden egyes PLC órajel ciklusban megtörténik.)
Bemeneti jelleggörbe	
Szigetelés	A csatornák nincsenek szigetelve egymástól sem a PLC-től
Lefoglalt pontok	0

Huzalozás

VIGYÁZAT

- Ne vezesse közel a jelvezetékeket a hálózati áramkörhöz, nagyfeszültségű vezetékekhez vagy feszültségellátó vezetékekhez. Ha nem tartja magát a fenti irányelvekhöz, akkor zaj vagy feszültségingadozáslával különbözik. Huzalozáskor hagyjon a fentiektől legalább 100mm-biztonsági távolságot.
- Földelje le az analóg bemeneti/kimeneti kábel védőhálóját a jelfogadás felőli oldal egyik pontján. Ne használjon azonban közös földelést erőszármú villamos rendszerekkel.
- Huzalozáskor vegye figyelembe az alábbiakat. Ezek figyelmen kívül hagyása áramütést, rövidzárlatot, szétkapcsolását vagy a termék károsodását idézheti elő:
  - A kábelvégződések méreteit és azok elrendezéséit az útmutatóban leírtaknak megfelelően kell kialakítani.
  - A vezetékeket sodorjára össze és bizonyosodjon meg arról, hogy vezetékszálak nem maradtak szabadon.
  - A vezetékeket ne vonják be forrasztóanyaggal.
  - A csatlakozásoknál kizárolat az előírásoknak megfelelő villamos vezetékeket használjon.
  - Asorkapcsok csavarják a lenti meghúzónyomaték szerint kell megszorítani.
  - A villamos vezetékeket oly módon rögzítse, hogy a sorkapocs és a csatlakoztatott vezetékvégek ne legyenek kitéve erőhatásnak.

Alkalmazható vezetékek és a sorkapcsok meghúzónyomatékaik

Kizárolag a lenti táblázatban megadott keresztmetszettel vezetékeket használjon.

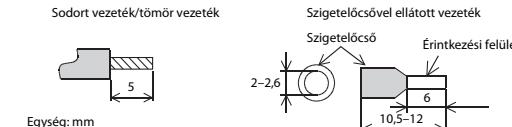
Vezetékek száma kapcsokként	Keresztmetszet [mm ²]		
	Tömör vezeték	Sodort vezeték	Műanyag hüvelyes kábel saruk
1	0,14–1,5	0,14–1,0	0,25–0,5
2	0,14–0,5	0,14–0,2	—

A megfelelő meghúzó nyomaték értéke: 0,22–0,25 Nm.

Vezetékvégek lezára

Szedje le a sodort kábel szigetelőborítását majd a csatlakoztatás előtt sodorja nyállába a vezetékszálakat, vagy pedig tömör vezeték esetén, szedje le a szigetelőborítást és csatlakoztassa a vezetéket.

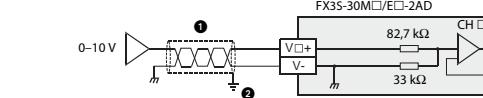
Ha szigetelőcsővel ellátott vezetékeket használ, akkor a befoglaló méreteknek egyezzenek kell a lenti ábrán megadott értékkel.

Sorkapocs kiosztás

V1+	Analóg bemenet, 1. csatorna
V2+	Analóg bemenet, 2. csatorna
V-	Az 1. és a 2. csatorna közös kapcsa

Bemenő jelek csatlakoztatásához

Szám

Szám	Leírás
1	Kéteres, árnyékolt, sodrott építésű kábel
2	D osztályú védelem (100 Ω vagy kisebb)

MEGJEGYZÉS

- A fenti ábrán a "V□+" jelzés egy csatorna (például a V1+) kapcsait jelöli.
- Az analóg bemeneti vezetékek esetében két részre árnyékolt sodrott építésű kábel használjunk, továbbá válassza külön az analóg bemeneti vezetékeket más tápvezetékektől vagy gerjesztő áramköröktől.
- Ha egy csatorna nincs felhasználva analóg jelek méréisére, akkor a "V□+" és "V-" kapcsokat feltétlenül egy potenciálról kell hozni.

Návod k instalaci pro základní jednotky FX3S

Č. výr.: 272691 CZ, Verze B, 05052014

Bezpečnostní informace

Pouze pro kvalifikované osoby

Tento návod je určen pouze pro řádně školené a způsobilé elektrotechniky, kteří jsou plně obeznámeni s bezpečnostními standardy pro automatizační techniku. Všechny práce s hardwarem zde popsány, včetně návrhu systému, instalace, nastavení, údržby a zkoušení směřují provádět pouze školeni elektrotechnici s příslušnou kvalifikací, kteří jsou plně obeznámeni s příslušnými bezpečnostními standardy pro automatizační techniku.

Správné používání zařízení

Programovatelné automaty (PLC) řady MELSEC FX3S jsou určeny pouze pro konkrétní aplikace výslovně popsáné v tomto návodu nebo v návodech uvedených níže. Věnujte prosím pozornost dodržování všech instalacních a provozních parametrů specifikovaných v tomto návodu. Všechny produkty jsou navrhny, vyráběny, zkoušeny a dokumentovány v souladu s bezpečnostními předpisy. Jakékoli pozměňování hardwaru nebo softwaru nebo nedodržování bezpečnostních varování uvedených v tomto návodu nebo vytíštěných na produktu může vést ke zranění nebo poškození zařízení nebo jiného majetku. Smějí se používat pouze příslušenství a periférie specificky schválené společností MITSUBISHI ELECTRIC. Jakékoli jiné aplikace produktu budou považovány za nesprávné.

Příslušné bezpečnostní předpisy

Během návrhu systému, instalace, nastavování, údržby a zkoušení těchto produktů musí být dodrženy všechny bezpečnostní předpisy a předpisy týkající se prevence nehod pro danou aplikaci.

V tomto návodu jsou varování, která jsou důležitá pro správné a bezpečné použití produktu, označena takto:

NEBEZPEČÍ:
Varování týkající se zdraví a zranění osob. Nedodržení zde popsaných bezpečnostních zásad může vést k vážnému ohrožení zdraví nebo zranění.

UPOZORNĚNÍ:
Varování týkající se poškození zařízení a majetku.
Nedodržení této bezpečnostní upozornění může vést k vážnému poškození zařízení nebo jiného majetku.

Další informace

Následující návody obsahují další informace pro tyto moduly:

- Uživatelský návod pro řadu FX3S – Edice pro hardware
- Uživatelský návod pro různé moduly řady MELSEC FX3G/FX3U
- Návod k programování pro řadu FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC
- Uživatelský návod k analogovým modulům pro řadu FX3S/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC

Tyto návody jsou k dispozici bezplatně prostřednictvím internetu (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Pokud máte jakékoli dotazy týkající se instalace a provozu některého z výrobků popisovaných v tomto návodu, spojte se s místním prodejcem nebo s distributorem.

Specifikace

Všeobecné specifikace

Položka	Specifikace
Okolní teplota	při provozu 0 až 55 °C při skladování -25 až 75 °C
Okolní vlhkost při provozu	5 až 95 % (nekondenzující)
Pracovní prostředí	Bez korozivních nebo hořlavých plynů a nadměrně vodivého prachu

Další všeobecné specifikace lze nalézt v návodu pro hardware řady MELSEC FX3S.

Specifikace zdrojů napájení pro základní jednotky

Základní jednotky se střídavým napájením

Položka	Specifikace
Napájetí zdroje	100 až 240 V AC, 50/60 Hz
Přípustný rozsah napájení	85 až 264 V AC, 50/60 Hz
Přípustná doba krátkodobého výpadku napájení ^①	10 ms
Hlavní pojistka	250 V/1 A
Nárazový proud	max. 15 A ≤ 5 ms při 100 V AC max. 28 A ≤ 5 ms při 200 V AC
Spotřeba energie ^②	FX3S-10M□/E□ 19 W FX3S-14M□/E□ 19 W FX3S-20M□/E□ 20 W FX3S-30M□/E□ 21 W
Zdroj provozního napájení ^③	24 V DC/400 mA

① Při výpadku napájetí delším než 10 ms přestane jednotka PLC pracovat.

② Uvedené hodnoty platí pro případ, že je k základní jednotce připojen maximální možný počet modulů a ty jsou napájeny ze zdroje provozního napájetí. Udaje zahrnují také vstupní proud (5 mA nebo 7 mA na každý vstup).

③ Provozní napájetí je přiváděno ze svorek "24V" a "0V" a může být použito pro napájení spínací a senzorů připojených k vstupním svorkám PLC.

Základní jednotky se stejnosměrným napájením

Položka	Specifikace
Napájetí zdroje	24 V DC
Přípustný rozsah napájení	20,4–26,4 V DC
Přípustná doba krátkodobého výpadku napájení ^①	5 ms
Hlavní pojistka	250 V/1,6 A
Nárazový proud	max. 20 A ≤ 1 ms při 24 V DC
Spotřeba energie ^②	FX3S-10M□/D□ 6 W FX3S-14M□/D□ 6,5 W FX3S-20M□/D□ 7 W FX3S-30M□/D□ 8,5 W
Zdroj provozního napájení	—

① Při výpadku napájetí delším než 5 ms přestane jednotka PLC pracovat.

② Tyto hodnoty platí při maximálním dovoleném zatížení způsobeném dodatečně připojenými moduly a zahrnují také vstupní proud (5 až 7 mA na každý vstup).

Specifikace vstupů

Specifikace vstupů

Položka	Specifikace
Počet vstupních bodů	FX3S-10M□/□/□ 6
	FX3S-14M□/□/□ 8
	FX3S-20M□/□/□ 12
	FX3S-30M□/□/□ 16
Oddělení vstupního obvodu	Pomoci optických vazebních členů
Typ vstupu	Pozitivní/negativní
Napájetí vstupního signálu	24 V DC (+10 %/-10 %)
Vstupní impedance	X000 až X007 3,3 kΩ
	X010 nebo více ^① 4,3 kΩ
Proud vstupního signálu	X000 až X007 7 mA (při 24 V DC)
	X010 nebo více ^① 5 mA (při 24 V DC)
Proud pro spínací stav ZAP	X000 až X007 ≥ 4,5 mA
	X010 nebo více ^① ≥ 3,5 mA
Proud pro spinací stav VYP	≤ 1,5 mA
Doba odezvy vstupu	Přibližně 10 ms
Typ vstupního signálu	Beznáporový vstupní kontakt: • Negativní vstup: Tranzistor typu NPN s otevřeným kolektorem
	• Pozitivní vstup: Tranzistor typu PNP s otevřeným kolektorem
Indikace činnosti vstupu	Když je optický vazební člen aktivní, svítí LED na panelu
Typ vstupního připojení	Pevný svorkovnicový blok se šrouby M3

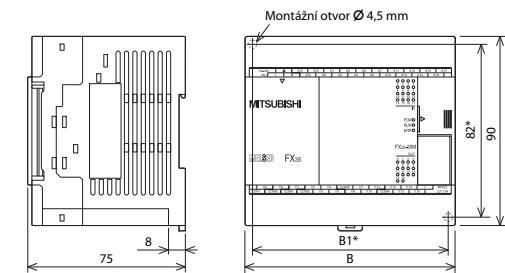
① neplatí pro FX3S-10M□/□/□ a FX3S-14M□/□/□

Základní jednotky s tranzistorovými výstupy

Položka	Specifikace
Počet výstupních bodů	FX3S-10MT/□/□ 4
	FX3S-14MT/□/□ 6
	FX3S-20MT/□/□ 8
	FX3S-30MT/□/□ 14
Oddělení obvodu	Pomoci optických vazebních členů
Typ výstupu	FX3S-□MT/□/S Tranzistor (sink)
	FX3S-□MT/□/SS Tranzistor (source)
Externí zdroj napájení	5 až 30 V DC
Max. zatížení	Odporové zatížení 0,5 A na výstup 0,8 A na skupinu se 4 výstupy
	Induktivní zatížení 12 W (24 V DC) na výstup 19,2 W na skupinu se 4 výstupy
Doba odezvy	VYP → ZAP Y000 a Y001: ≤ 5 µs při 0 mA nebo více (5 až 24 V DC)
	ZAP → VYP ^① Y002 nebo více: ≤ 0,2 ms s 200 mA nebo více (24 V DC)
Zobrazení výstupní činnosti	Když je výstup aktivní, svítí LED
Typ výstupního připojení	Pevný svorkovnicový blok se šrouby M3
Počet skupin výstupů a výstupů na jednu skupinu	FX3S-10MT/□/□ 4 skupiny, každá s jedním výstupem
	FX3S-14MT/□/□ 2 skupiny, každá s jedním výstupem 1 skupina s 4 výstupy
	FX3S-20MT/□/□ 4 skupiny, každá s jedním výstupem 1 skupina s 4 výstupy
	FX3S-30MT/□/□ 2 skupiny, každá s jedním výstupem 3 skupiny, každá se 4 výstupy

① Doba potřebná k vypnutí tranzistoru je při nižším zatížení delší. Například při zatěžovacím proudem 40 mA a DC 24 V cíni asi 0,3 ms. Pokud je požadována krátká doba reakce při nízkém zatížení, pak je nutné připojit paralelně k zatěži odpor tak, aby se zvýšil výstupní proud.

Vnější rozměry a hmotnost

Všechny rozměry jsou v "mm".

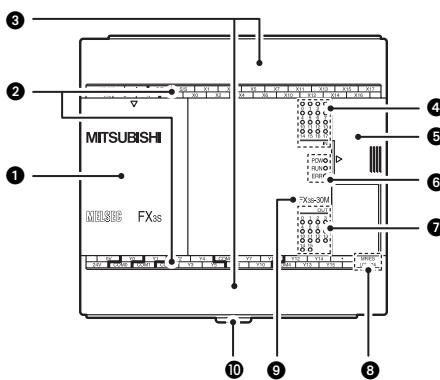
* Vzdálenost otvorů

Název modelu	Šířka (B)	Vzdálenost (B1)	Hmotnost
FX3S-10M□/□/□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3S-14M□/□/□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3S-20M□/□/□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3S-30M□/□/□			

Shoda se standardy

Moduly řady MELSEC FX3s splňují směrnice EU o elektromagnetické kompatibilitě a normy UL (UL, cUL).

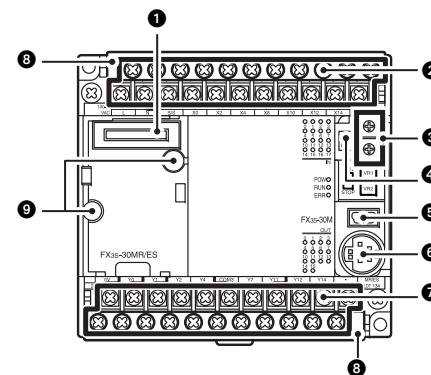
Název a funkce součástí

Číslo	Popis						
①	Krytka konektoru pro přidavné přístroje						
②	Označení připojovacích svorek						
③	Kryt svorek						
④	Vstupní kontroly						
⑤	Krytka konektoru pro přidavné přístroje, analogových potenciometrů pro žádané hodnoty a spínače RUN/STOP						
⑥	<table border="1"> <tr> <td>POW</td> <td> ☒ Napájení je zapnuto. ☐ Napájení je vypnuto. </td> </tr> <tr> <td>RUN</td> <td> ☒ PLC běží. ☐ PLC je zastaveno. </td> </tr> <tr> <td>ERR</td> <td> ☒ Chyba CPU ☒ Chyba programu ☐ Žádná chyba </td> </tr> </table>	POW	☒ Napájení je zapnuto. ☐ Napájení je vypnuto.	RUN	☒ PLC běží. ☐ PLC je zastaveno.	ERR	☒ Chyba CPU ☒ Chyba programu ☐ Žádná chyba
POW	☒ Napájení je zapnuto. ☐ Napájení je vypnuto.						
RUN	☒ PLC běží. ☐ PLC je zastaveno.						
ERR	☒ Chyba CPU ☒ Chyba programu ☐ Žádná chyba						
⑦	Výstupní kontroly						
⑧	Rok a měsíc výroby						
⑨	Typové označení (zkráceně)						
⑩	Montážní úchytka pro lištu DIN						

●: LED ZAP, ◆: LED bliká, ○: LED VYP

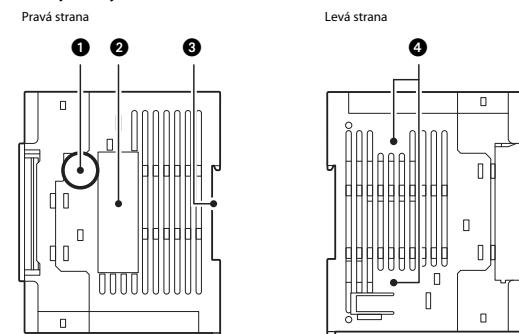
Zobrazení s otevřenými kryty

Číslo

Číslo	Popis
①	Zásuvná pozice pro rozšiřovací adaptér nebo paměťovou kazetu
②	Svorky pro napájecí napětí a vstupy (X)
③	Analogový potenciometr žádané hodnoty (nahoře: VR1, dole VR2) (ne u FX3s-30M/E-2AD)
④	jen u FX3s-30M/E-2AD: Svorky pro analogové vstupy
⑤	Spínač SPUŠTĚNÍ/ZASTAVENÍ
⑥	Přívodní konektor pro periferijní zařízení (USB)
⑦	Přívodní konektor pro periferijní zařízení (RS422)
⑧	Svorky pro zdroj provozního napětí a výstupy (Y)
⑨	Ochranný kryt připojovacích svorek

Boční pohledy

Číslo

Číslo	Popis
①	Originální výrobní štítek Základní jednotka bez originálního výrobního štítku ztrácí záruku.
②	Typový štítek
③	Montážní drážka na DIN lištu (DIN 46277)
④	Otvory k upevnění komunikačního adaptéru FX3s-CNV-ADP

Instalace a zapojení

NEBEZPEČÍ

Před začátkem instalace nebo zapojování odpojte externě všechny napájecí fáze. Vyloučí se tak zásah elektrickým proudem nebo poškození produktu.

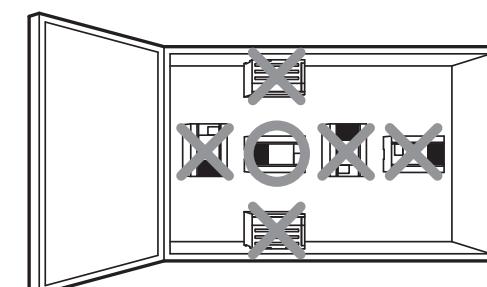
UPOZORNĚNÍ

- Moduly provozujte pouze v prostředí, které vyhovuje podmínkám uvedeným v popisu technického vybavení řady MELSEC FX3s. Moduly nesmí být vystaveny prachu, olejové mlze, leptavým nebo hořlavým plynům, silným vibracím nebo rázům, vysokým teplotám a kondenzačním účinkům nebo vlhkosti.
- Při montáži dávejte pozor na to, aby se do modulu nedostaly přes větrací šterénky otvory z vrtání nebo zbytky drážek. To by mohlo vytvát požár, poruchu nebo vést k výpadkům přístroje.
- Po dokončení instalace tento krycí materiál z větracího otvoru PLC jednotky nezapomeňte odstranit. Nedodržení tohoto požadavku by mohlo způsobit požár, poruchu nebo závadu.
- Neodtěkujte se žádných částí modulů pod napětím jako jsou např. připojovací svorky nebo konektorová spojení.
- Moduly spolehlivě upevněte na DIN lištu nebo pomocí šroubů.
- Jednotku PLC instalujte na rovný podklad tak, abyste zabránili namáhání pneutím.
- Paměťovou kazetu nebo rozšiřovací adaptér spolehlivě připojte k příslušnému konektoru. Nespolehlivě spojené mohou způsobovat funkční poruchy.
- Před připojením nebo odpolením následujících přístrojů vypněte napájecí napětí jednotky PLC. Nedodržení tohoto upozornění by mohlo vést k výpadkům přístrojů nebo poruchám.
  - Periferijní přístroje, rozšiřovací adaptéry, modulární adaptéry, paměťové kazety

Místo instalace

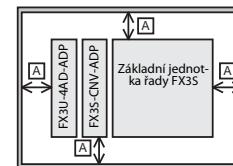
Vyberte v souladu s požadavky rozvaděčů s uzavřeným předním panelem, který znemožňuje přímý kontakt se základní jednotkou. Rozvaděč musí být vybrán a instalován v souladu s místními a národními předpisy.

Abyste zabránili růstu teploty, neinstalujte PLC na podlahu, strop nebo ve světlém směru. Instalujte jednotku PLC vždy vodorovně na stěnu (viz následující obrázek).

Uspořádání rozvaděče

Na levou stranu základní jednotky PLC se mohou připojit rozšiřovací moduly. Pro případné pozdější rozšíření systému si tak ponechejte dostatečnou prostorovou rezervu vlevo vedle základní jednotky. Pro zabránění vzniku teploty zachovávejte prostor 50 mm mezi základní jednotkou a ostatními zařízeními a konstrukcemi.

[A] ≥50 mm

Montáž základní jednotky

PLC řady MELSEC FX může být namontováno na lištu DIN nebo přímo na rovný povrch (např. zadní panel rozvaděče).

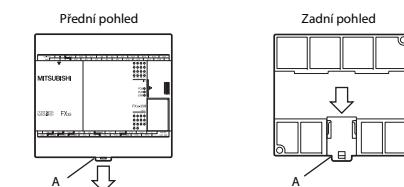
Postupy montáže na lištu DIN

Základní jednotka má na zadní straně montážní drážku pro umístění na lištu DIN. Základní jednotka tak může být bezpečně instalována na lištu DIN 46277 (šířka 35 mm):

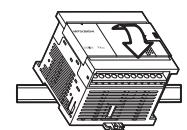
- Před montáží základní jednotky připojte komunikační adaptér FX3S-CNV-ADP a modulární adaptéry na tuto jednotku.

Rozšiřovací adaptér a paměťovou kazetu lze také instalovat po montáži základní jednotky.

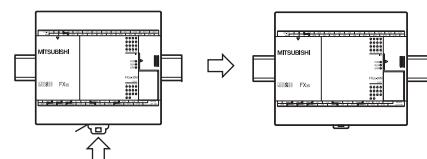
- Potáhněte montážní západky („A“ v následujícím obrázku) dolů tak, aby v této poloze zaskočily.

- Nasadte horní okraj montážní drážky na lištu DIN.

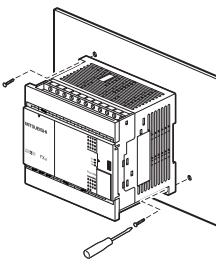
- Zajistěte montážní úchytku DIN a současně zatlačte na PLC jednotku.

Přímá instalace

- Vyvrtejte otvory v montážním povrchu. Rozteče montážních otvorů pro tyto základní jednotky jsou uvedeny výše. Rozteče montážních otvorů pro jiné jednotky jsou uvedeny v příslušných návodech. Chcete-li instalovat další produkty řady FX, umístěte otvory tak, aby byla mezi jednotlivými produkty mezera 1 až 2 mm.

- Nasadte základní jednotku na otvory a zajistěte šrouby M4.

Kabeláž

NEBEZPEČÍ

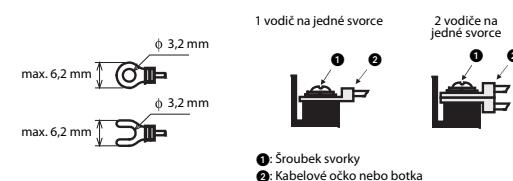
- Vadné relé nebo tranzistorový výstup mohou způsobit, že zapínání nebo vypínání některého z výstupů nebude pracovat správně. V takovém případě zajistěte bezpečnostní obvod nezávislý na PLC (např. nouzový obvod, ochranný obvod, blokovací obvod atd.), který zajiští bezpečnost.**
- Selhání externího zdroje napájení nebo porucha PLC mohou způsobit nedefinované podmínky. Zajistěte bezpečnostní obvod nezávislý na PLC (např. nouzový obvod, ochranný obvod, blokovací obvod atd.), který zajiští bezpečnost.**

Upozornění pro zabránění vlivů způsobené obvody hlavního napájení a jinými zdroji řízení:

- Nespojujte střídavé a stejnosměrné kably do jednoho kabelového svazku.
- Nevedějte signální kably v blízkosti silového napájení, vedení vysokého napětí nebo vedení připojeného k zátěži. V opačném případě může dojít k rušení nebo elektrickému výboji. Udržujte bezpečnou vzdálenost větší než 100 mm od výše uvedeného vedení.
- Pro přenos analogových signálů používejte stíněné kably.
- Upevněte elektrické kably tak, aby svorkovnice a části připojené k elektrickým kabelům nebyly přímo namáhaný.

Připojení k šroubovacím svorkám

Konec elektrických kabelů základní jednotky, vstupní/výstupních napájených rozšiřujících modulů a zvláštních modulů by měly být provedeny formou nepojených závitových svorek pro šrouby M3.

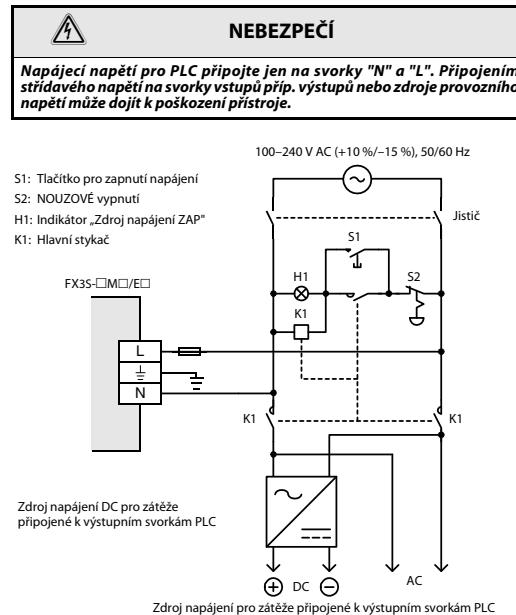
Utahněte šrouby kontaktů momentem 0,5 až 0,8 Nm.

POZNÁMKA

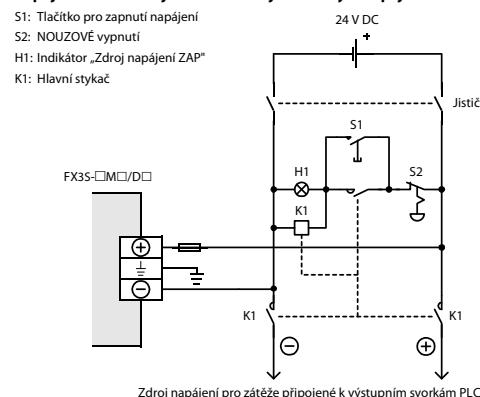
Na svorky označené „*“ se nesmí nic připojovat.

Externí zapojení (zdroj napájení)

Připojení základních jednotek se střídavým napájením

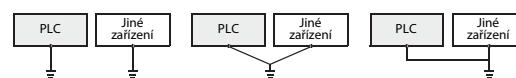

Připojení základních jednotek se stejnosměrným napájením

Uzemnění

- Zajistěte odpor uzemnění 100 ohmů nebo méně.
- Umístěte uzemňovací bod co nejbližší k PLC pro snížení délky zemnicího kabelu.
- Průřez zemního vodiče musí být minimálně 2 mm².
- Pokud možno uzemněte PLC nezávisle. Není-li možné provést uzemnění nezávisle, provedte sdílené uzemnění, jak je znázorněno na obrázku.

Vstupní zapojení

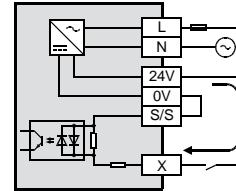
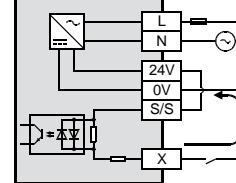
Připojení zařízení s negativní nebo pozitivní logikou

Základní jednotky řady FX3S je možné použít společně se spinacím zařízením s pozitivní nebo negativní logikou. Rozhodují ji různé připojení svorky "S/S". Pro snímače spínající záporný pól se svorka "S/S" spojuje s kladným pólem zdroje provozního napětí (svorka „24V“) nebo u základních jednotek se stejnosměrným napájením s kladným pólem napájecího napětí.

Negativní vstup znamená, že vodič připojený ke vstupu (X), nebo senzoru s tranzistorem NPN s otevřeným kolektorem na výstupu, spojí vstup PLC se záporným pólem zdroje napájení.

Pro snímače spínající kladný pól se svorka "S/S" spojuje se záporným pólem zdroje provozního napětí (svorka „0V“) nebo u základních jednotek se stejnosměrným napájením se záporným pólem napájecího napětí.

Pozitivní vstup znamená, že vodič připojený ke vstupu (X), nebo senzoru s tranzistorem PNP s otevřeným kolektorem na výstupu, spojí vstup PLC s kladným pólem zdroje napájení.

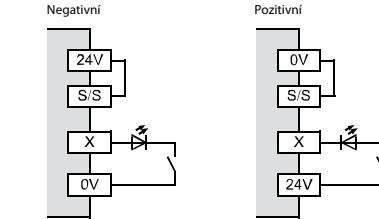

Instrukce pro připojení vstupních zařízení

- Výběr kontaktů

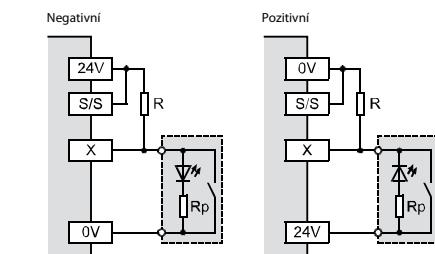
Vstupní proud tohoto PLC je 5 až 7 mA pro 24 V DC. Použijte vstupní zařízení určené pro tento malý proud. Pokud se pro velké proudy nepoužijí beznapěťové kontakty (spináče), může dojít k poruše.

- V případě vstupního zařízení se zabudovanou sériovou diodou Pokles napětí na sériové diodě by měl být přibližně 4 V nebo méně. Když se přívody spináčů zapojí do série s LED, mohou být zapojeny až dva spináče do série. Ověřte si, že při sepnutém spináci protéká vstupní proud, který je vyšší, než je prah rozlišení pro stavový signál "ZAP" (ON).

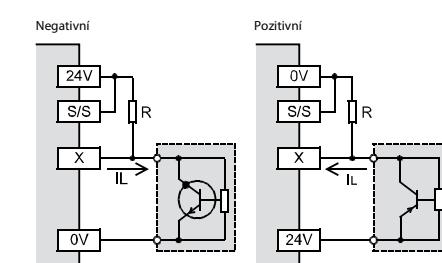
- V případě vstupního zařízení se zabudovaným paralelním odporem Použijte zařízení s paralelním odporem, Rp, 15 kΩ nebo více. Pokud je odpor menší než 15 kΩ, připojte vybíjecí odporník, Rb, vypočtený podle následujícího vzorce:

$$R \leq \frac{4Rp}{15-Rp} [\text{k}\Omega]$$

- V případě vstupního zařízení se zabudovaným paralelním odporem Použijte zařízení s paralelním odporem, Rp, 15 kΩ nebo více. Pokud je odpor menší než 15 kΩ, připojte vybíjecí odporník, Rb, vypočtený podle následujícího vzorce:

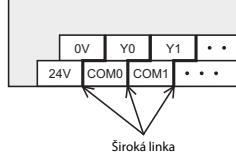
$$R \leq \frac{6}{IL, 1,5} [\text{k}\Omega]$$

Výstupní zapojení

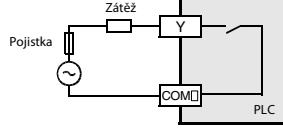
U základních jednotek série FX3s jsou výstupy sdruženy do skupin, které obsahují jeden výstup nebo čtyři výstupy. Každá skupina má společný kontakt pro spínání výstupní napětí. Tyto svorky jsou označeny "COM" pro hlavní jednotky s reléovými výstupy nebo tranzistorovými výstupy typu negativní logiky a "+V" pro hlavní jednotky s tranzistorovými výstupy typu pozitivní logiky. "□" označuje počet výstupních skupin např. "COM1".

Jednotlivé skupiny jsou na základních jednotkách od sebe odděleny širokou linkou. Výstupy uvnitř takto označené oblasti patří k stejné společné svorce COM nebo +V.

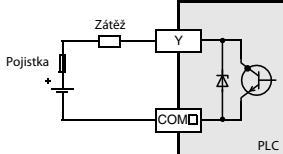

Příklady výstupního zapojení:

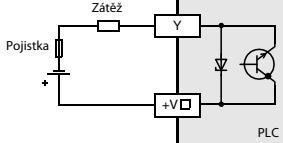
Reléový výstup

Tranzistorový výstup (negativní)

Tranzistorový výstup (pozitivní)

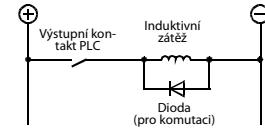

Pokyny k připojování výstupů

- Externí napájecí napětí
  - reléové výstupy
Pro spínání zátěže připojte externí napětí max. 30 V DC nebo max. 240 V AC.
  - tranzistorové výstupy
Pro napájení zátěže používejte síťový zdroj s výstupním napětím DC 5 V až 30 V, který je schopen dodávat výstupní proud, který je alespoň dvakrát tak velký, jako je jmenovitý proud pojistky instalované v obvodu zátěže.
- Úbytek napětí
Úbytek napětí na výstupním tranzistoru ve stavu "ZAP" činí asi 1,5 V. Chcete-li přes tento výstup budit nějaký polovodičový prvek, zkontrolujte si pro jistotu jeho minimální dovolené vstupní napětí.

Upozornění pro externí zapojení

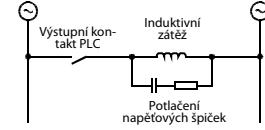
- Ochranný obvod proti zkratu při zatížení
Pokud dojde ke zkratu zařízení připojeného k výstupnímu zdroji, může dojít k propálení obvodové desky.
Připojte k výstupnímu obvodu ochrannou pojistku.
- Ochranný obvod kontaktu pro induktivní zatížení
U induktivních zatěží, jako např. stykačů nebo elektromagnetických ventilů, které jsou ovládány stejnosměrným napětím, je vždy nutné připojit ochranné diody (nulové diody).

Použijte diodu (pro komutaci) s následujícími specifikacemi:

- Dielektrická pevnost: min. 5 až 10 násobek hodnoty spínacího napětí
- Proud v propustném směru: proud zátěže nebo větrání

Při spínání induktivních zatěží střídavým napětím pomocí reléových výstupů je nutné připojit k zátěži paralelní RC člen.

Použijte obvod pro potlačení napěťových špiček podle následujících specifikací:

- Jmenovité napětí: 240 V AC
- Hodnota odporu: 100 až 200 Ω
- Elektrostatická kapacita: přibližně 0,1 μF

Základní jednotky se stejnosměrným napájením

V základních jednotkách FX3s-30MR/ES-2AD, FX3s-30MT/ES-2AD a FX3s-30MT/ESS-2AD jsou integrovány dva analogové napěťové vstupy. Automaticky převedené analogové vstupní hodnoty se ukládají do dvou zvláštních datových registrů.

Výkonové parametry

Položka	Specifikace				
Vstupní rozsah analogového signálu	0 do 10 V DC				
Vstupní odpor	115,7 kΩ				
Minimální vstupní hodnota	-0,5 V DC				
Maximální vstupní hodnota	15 V DC				
Digitální rozlišení výstupu	10 bitů, binární				
Uložení převedených digitálních hodnot	CH1: D8270 CH2: D8271				
Rozlišení	10 mV (10 V/1000)				
Přesnost	<table border="1"> <tr> <td>Okolní teplota 25 °C ±5 °C</td> <td>±1,0 % (±100 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V</td> </tr> <tr> <td>Okolní teplota 0 °C do 55 °C</td> <td>±2,0 % (±200 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V</td> </tr> </table>	Okolní teplota 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V	Okolní teplota 0 °C do 55 °C	±2,0 % (±200 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V
Okolní teplota 25 °C ±5 °C	±1,0 % (±100 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V				
Okolní teplota 0 °C do 55 °C	±2,0 % (±200 mV) v celém měřicím rozsahu 10 V				
Doba analogové/digitálního převodu	180 µs (Data se v každém cyklu PLC aktualizují.)				
Vstupní charakteristika					
Způsob oddělení	Bez oddělení mezi analogovými kanály a vzhledem k PLC				
Počet obsazených vstupů a výstupů v základní jednotce	0				

Kabelové propojení

UPOZORNĚNÍ

- Signálové vodiče nepokládejte v blízkosti silových nebo vysokonapěťových vedení a kabelů připojených k zátěži. Minimální odstup od těchto vodičů činí 100 mm. Nedodržení tohoto upozornění by mohlo být příčinou poruch a větším chybám funkci zářízení.
- Stínění signálových vodičů uzemněte v jednom bodě v blízkosti přijímače signálů, ale ne společně s vedením, které pracuje s vysokým napětím nebo vedou vysokou proudy.
- Při připojování kabelů dbejte následujících pokynů. Zanedbání uvedených pokynů může vést k úrazům elektrickým proudem, zkratům, uvolněním spojů nebo k poškození modulu.
  - Při odizolování drátů dodržujte níže uvedené míry.
  - Stočte konec slaněných vodičů (licna). Dbejte na spolehlivé upevnění vodičů.
  - Konce slaněných vodičů necinujte.
  - Používejte pouze vodiče se správným průřezem.
  - Šrouby svorek utáhněte níže uvedenými momenty.
  - Kabely upevněte tak, aby nebyly na svorkách nebo v konektorech namáhány tahem.

Doporučené vodiče a utahovací momenty šroubů

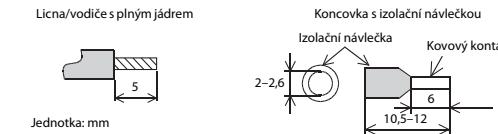
Používejte pouze vodiče s průřezy uvedenými v následující tabulce.

Počet vodičů na svorku	Průřez vodiče [mm ²]		
	Vodič s plným jádrem	Slaněné vodiče	Koncovky s izolační návlečkou
1	0,14 až 1,5	0,14 až 1,0	0,25 až 0,5
2	0,14 až 0,5	0,14 až 0,2	—

Utahovací moment šroubů činí 0,22 až 0,25 Nm.

Ukončování vodičů

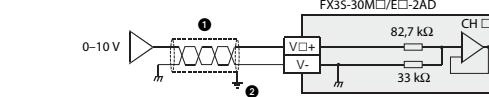
U slaněných vodičů odstraňte izolaci a stočte jednotlivé vodiče. Vodiče s plným jádrem před připojením pouze odizolujte. Pokud pro jednotlivé vodiče použijete lisovací koncovky s izolačními návlečkami, pak jejich velikost musí odpovídat rozmerům v následujícím vyobrazení.

Zapojení připojovacích svorek

V1+	Analogový vstup, kanál 1
V2+	Analogový vstup, kanál 2
V-	Společná svorka pro kanál 1 a kanál 2

Připojení vstupních signálů

Č.

Č.	Popis
1	Stíněné 2vodičové vedení se stočenými páry
2	Uzemnění (trída D, odporník uzemnění 100 Ω)

POZNÁMKA

- „V□+“ na horním obrázku označuje svorku pro daný kanál (např. V1+).
- K připojení analogových signálů používejte stíněné vodiče se stočenými páry. Tyto vodiče pokládejte odlišně od vedení, které vedou vysoká napětí nebo např. vysokofrekvenční signály pro servopohony.
- U kanálů, který se nepoužívá k měření analogových signálů, spojte svorku V□+ se svorkou V-.

FX3S Serisi Ana Modüllerinin Kurulum Kılavuzu

Ürün No: 272691 TR, Sürüm B, 05052014

Güvenlik Bilgileri

Yalnızca uzman personelin kullanımı için

Bu kılavuz, sadece otomasyon teknünün güvenlik standartları hakkında bilgi sahibi ve gerekli eğitimi almış, bu konuda uzman personel için hazırlanmıştır. Sistem tasarımları, kurulumu, yapılandırılması, bakımını, onarımı ve testi de dahil burada anlatılan cihazlarla gerçekleştirilecek her türlü çalışma, sadece otomasyon teknünün güvenlik standartları hakkında bilgi sahibi ve gerekli eğitimi almış, bu konuda uzman personel tarafından yapılmalıdır.

Amaca uygun kullanım

MELSEC FX3S serisi programlanabilir lojik kontrolörler sadece bu kılavuzda ve aşağıda listelenen kılavuzlarda belirtilen kullanım alanları için öngörmektedir. Kılavuzda anlatılan tüm kurulum ve çalışma şartlarına uymaya dikkat edin. Tüm ürünler güvenlik düzenlemelerine uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır, üretilmiş, test edilmiş ve belgelendirilmiştir. Bu kılavuzdaki veya ürünün üzerindeki yazılı güvenlik uyarıları göz ardı edilemeyecektir. Herhangi bir değişiklik, kişilerin kaza geçirmesine, cihazın zarar görmesine veya başka hasarlarla neden olabilir. Yalnızca MITSUBISHI ELECTRIC tarafından özel olarak önerilen aksesuarlar ve ek cihazlar kullanılabilir. Bunun dışındaki her türlü kullanım, amacına uygun olmayan kullanım olarak kabul edilir.

İlgili güvenlik yönetmelikleri

Bu ürünlerle ilgili sistem tasarımları, kurulum, yapılandırma, bakım, onarım ve test işlemleri sırasında uygulanması özgü tüm güvenlik ve kaza önleme direktiflerine uymanız gereklidir.

Bu kılavuzda ürünlerin doğru ve güvenli kullanılmışına ilişkin özel uyarılar açık bir şekilde aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

TEHLİKE:

Kullanıcı sağlık ve yaralanma uyarıları.
Bu işaretle birlikte verilen güvenlik önleminin alınmaması kullanıcı sağlığını ciddi şekilde tehlkiye düşmesine ve kullanımının yaralanmasına neden olabilir.

DİKKAT:

Ekipman ve diğer maddi hasar uyarıları.
Bu işaretle birlikte verilen güvenlik önlemlerinin alınmaması cihazın zarar görmesine veya başka hasarlara neden olabilir.

Diger Bilgiler

Aşağıdaki kılavuzlar modüllere ilişkin detaylı bilgiler içermektedir:

- FX3S Serisi Kullanım Kılavuzu – Donanım Sürümü
- MELSEC FX3G/FX3U Serisi çeşitli modüller için Kullanım Kılavuzları
- FX3s/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC Serisi Programlama Kılavuzu
- FX3s/FX3G/FX3GC/FX3U/FX3UC Serisi Kullanım Kılavuzu – Analog Kontrol Sürümü

Bu kılavuzlar ücretsiz olarak internet üzerinden indirilebilir (<https://eu3a.mitsubishielectric.com>).

Bu kılavuzda anlatılan cihazın kurulumu, yapılandırılması ya da çalıştırılması ile ilgili bir sorunuz varsa lütfen ilgili satış ofisi ya da bölüm ile iletişime geçin.

Özellikler

Genel özellikler

Özellik	Değer
Ortam sıcaklığı depolamada	0 ile 55 °C arası -25 ile 75 °C arası
Çalışma sırasında ortam nemi	%5 ile %95 arası (yoğunlaşmasız)
Çalışma hava ortamı	Aşındırıcı veya yanıcı gaz ve aşırı iletken tozlarından arındırılmış

Diğer genel özellikler MELSEC FX3S serisi Donanım Kılavuzunda bulunabilir.

Ana modülün güç kaynağı özellikleri

AC gücü ana modüller

Özellik	Değer
Güç kaynağı gerilimi	100 ile 240 V AC arası, 50/60 Hz
Izin verilen besleme gerilimi aralığı	85 ile 264 V AC arası, 50/60 Hz
Izin verilen anlık elektrik kesintisi süresi ^①	10 msn
Güç sigortası	250 V/1 A
İlk akım	maks. 15 A ≤ 5 msn, 100 V AC'de maks. 28 A ≤ 5 msn, 200 V AC'de
Güç tüketimi ^②	FX3s-10M□/E□ 19 W FX3s-14M□/E□ 19 W FX3s-20M□/E□ 20 W FX3s-30M□/E□ 21 W
Dahili güç kaynağı ^③	24 V DC/400 mA

① Elektrik kesintisi 10 msn'den daha uzun olduğunda, PLC çalışmasını durdurur.

② Ana module bağlanabilen tüm 24 V DC dahili güç kaynaklarının kullanılması durumundaki maksimum yapılandırma değerini gösterir (nokta başına 5 veya 7 mA).

③ Dahili güç, "24V" ve "0V" terminalerinden temin edilir ve PLC giriş terminalerine bağlı anahatlar ve sensörlerin beslenmesinde kullanılabilir.

DC gücü ana modüller

Özellik	Değer
Güç kaynağı gerilimi	24 V DC
Izin verilen besleme gerilimi aralığı	20,4–26,4 V DC
Izin verilen anlık elektrik kesintisi süresi ^①	5 msn
Güç sigortası	250 V/1,6 A
İlk akım	maks. 20 A ≤ 1 msn, 24 V DC'de
Güç tüketimi ^②	FX3s-10M□/D□ 6 W FX3s-14M□/D□ 6,5 W FX3s-20M□/D□ 7 W FX3s-30M□/D□ 8,5 W
Dahili güç kaynağı	—

① Elektrik kesintisi 5 msn'den daha uzun olduğunda, PLC çalışmasını durdurur.

② Bu güç tüketim değerleri, tüm genişletme ekipmanları ve giriş akımına ilişkin tüketim dahil edilmiş (nokta başına 5 veya 7 mA) maksimum um değerlerdir.

Giriş özellikler

Giriş özellikleri

Özellik	Değer
Giriş noktası sayısı	FX3s-10M□/□□ 6 FX3s-14M□/□□ 8 FX3s-20M□/□□ 12 FX3s-30M□/□□ 16
Giriş devresi izolasyonu	Optokuplör yalıtımı
Giriş şekli	Pozitif ya da negatif lojik
Giriş sinyali gerilimi	24 V DC (+10%/-10%)
Giriş empedansı	X000-X007 3,3 kΩ X010 ve üzeri ^① 4,3 kΩ
Giriş sinyali akımı	X000-X007 7 mA (24 V DC'de) X010 ve üzeri ^① 5 mA (24 V DC'de)
ACIK giriş hassasiyeti akımı	X000-X007 ≥4,5 mA X010 ve üzeri ^① ≥3,5 mA
KAPALI giriş hassasiyeti akımı	≤1,5 mA
Cıkış yanıt süresi	Yaklaşık 10 msn
Giriş sinyali	Gerilimsiz kontaklar • Negatif lojik giriş: NPN transistör açık kollektör • Pozitif lojik giriş: PNP transistör açık kollektör
Giriş işlemi göstergesi	Fotokuplör sürüldüğünde panel üzerindeki LED ışıkları yanar
Giriş bağlantı tipi	Sabit terminal bloğu (M3 vidalarla)

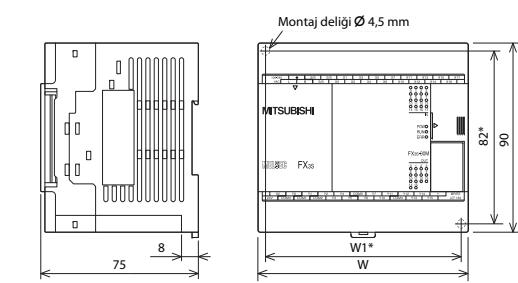
① FX3s-10M□/□□ ve FX3s-14M□/□□ için değil

Transistor çıkışlı ana modüller

Özellik	Değer
Cıkış noktası sayısı	FX3s-10MT/□□ 4 FX3s-14MT/□□ 6 FX3s-20MT/□□ 8 FX3s-30MT/□□ 14
Devre izolasyonu	Mekanik izolasyon
Cıkış şekli	FX3s-□MT/□□ Transistor (negatif lojik) FX3s-□MT/□SS Transistor (pozitif lojik)
Harici güç kaynağı	5 ile 30 V DC
Maks. yük	Direnç yükü Cıkış başına 0,5 A 4 çıkışla grup başına 0,8 A Endüktif yük Cıkış başına 12 W (24 V DC) 4 çıkışla grup başına 19,2 W
Yanıt süresi	KAPALI → ACIK Y000 ve Y001: ≤ 5 µs, 10 mA veya fazlaşılı (5 ile 24 V DC) ACIK → KAPALI ^① Y002 veya daha da: ≤ 0,2 µs, 200 mA veya fazlaşılı (24 V DC)
Cıkış bağlantı tipi	Cıkış sürüldüğünde LED ışıkları yanar
Çıkış bağlantı tipi	Sabit terminal bloğu (M3 vidalarla)
Ortak terminal başına çıkış grubu ve çıkış noktalarının sayısı	FX3s-10MT/□□ Her biri için bir çıkışla 4 grup FX3s-14MT/□□ Her biri için bir çıkışla 2 grup 4 çıkışlı 1 grup FX3s-20MT/□□ Her biri için bir çıkışla 4 grup 4 çıkışlı 1 grup FX3s-30MT/□□ Her biri için bir çıkışla 2 grup Her biri için 4 çıkışlı 3 grup

① Transistor KAPALI süresi daha hafif yüklerde daha uzundur. Örneğin, 24 V DC'de 40 mA'lık bir yük ile tepki süresi yaklaşık 0,3 msn. Hafif yüklerde tepki performansı gerekli olduğunda, çıkış yükünü artırarak için yük paralel bir direnç bağlayın.

Dış boyutlar ve ağırlık

* Montaj deliği yükseklikleri

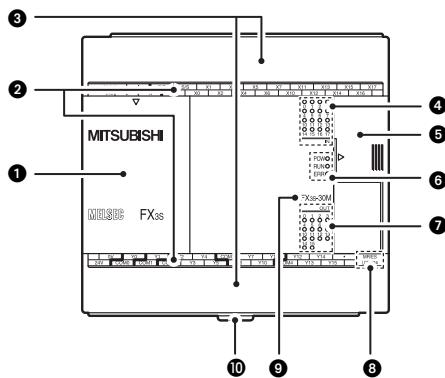
Model tanımı	En (E)	En (E1)	Ağırlık
FX3s-10M□/□□	60 mm	52 mm	0,30 kg
FX3s-14M□/□□	75 mm	67 mm	0,40 kg
FX3s-20M□/□□	100 mm	92 mm	0,45 kg
FX3s-30M□/□□			

İlgili Standart

MELSEC FX3S serisi modüller EC Direktifine (EMC Direktifi) ve UL standartlarına (UL, cUL) uygundur.

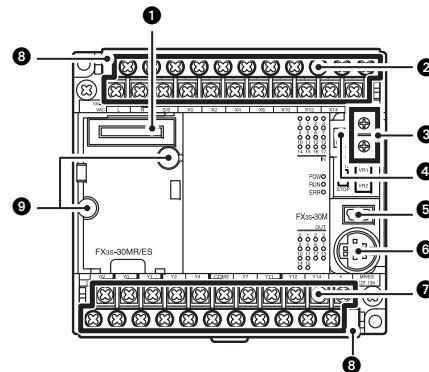
① Ünite CE, UL veya cUL standartlarına uymadığında Maks. 250 V AC.

Parçaların Adları ve Fonksiyonları

●: LED AÇIK, ◆: LED yanıp sönen, ○: LED KAPALI

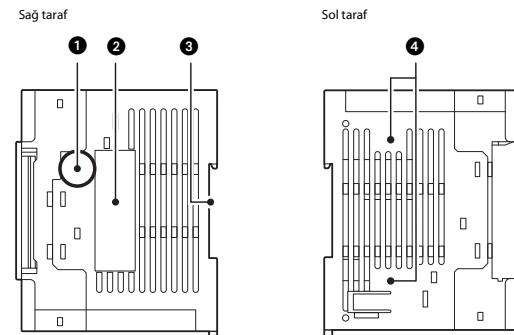
Kapaklar çıkartıldığında görünüm

No. Açıklama

No.	Açıklama
1	Opsiyonel ekipman konnektörü kapağı
2	Terminal adları
3	Klemens blok kapağı
4	Giriş göstergeleri
5	Çevre ekipmanları, analog potansiyometreler ve RUN/STOP anahtarı konnektörü kapağı
6	Durum LED'leri
7	Çıkış göstergeleri
8	Üretim yıl ve ayı
9	Model tanımı (kısaltma)
10	DIN ray montaj kancası

Yan Taraflar

No. Açıklama

1	Orjinal ürün etiketi Orjinal ürün etiketi olmayan ana üniteler, garanti kapsamında değildir.
2	İsim plakası
3	DIN ray montajlığı (DIN ray: DIN 46277)
4	FX3s-CNVA-ADP konnektör dönüştürme adaptörü için vida delikleri

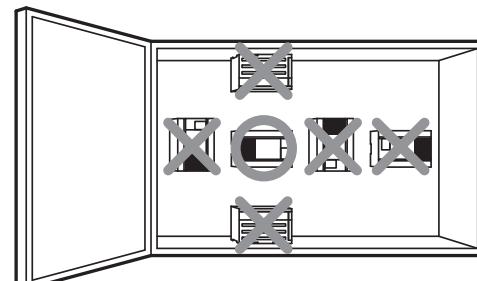
Kurulum ve Kablolama

- Ürünü MELSEC FX3S serisi donanım kalavuzunda belirtilen genel özelliklere sahip bir ortamda kullanın. Ürünü asla tozun, yağ bulutunun, iletken tozların, asındırıcı veya yanıcı gazların, titreşimlerin veya darbelerin bulunduğu yerlerde kullanmayın veya yüksek sıcaklıkta, yoğuşmaya, rüzgarla veya yağmurla maruz bırakmayın. Ürünün yukarıda bahsedilen bir ortamda kullanılması elektrik çarpmasına, yanına, arzaya, hasara veya ürünün bozuk çalışmasına neden olabilir.
- Vida delikleri delerek ya da kablolama sırasında, delme işlemi ve kablo kırıntıları havalandırma aralıklarına girmemelidir. Böyle bir kaza yanına, arzaya ya da yanlış çalışmaya yol açabilir.
- Kurulum çalışmaları tamamlandığında PLC'nin havalandırma portundan toz geçirmez örtüyü kaldırıldıktan emin olun. Bunun yapılmaması yanın, ekipmanda arza ve hatalı çalışmaya neden olabilir.
- Ürünün iletken kısımlarına doğrudan dokunmayın.
- Ürünün montajını, DIN rayı veya vida kullanarak güvenli bir şekilde gerçekleştirin.
- Ürünün montajını büklümesini önlemek için düz bir yüzeye gerçekleştirin.
- Güvenli bir şekilde bellek kartınızı ve genişleme kartını atanmış konnektörlerine takın. Gevşek bağlantılar arızalarına neden olabilir.
- Aşağıdaki cihazları takmadan veya sökümeden önce PLC gücünü kapatın. Bunun yapılmaması cihaz arızaları veya hatalı çalışmaya neden olabilir.
– Çevre ekipmanları, genişleme kartları, özel adaptörler, bellek kartı

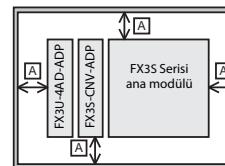
Montaj yeri

Ana modüle doğrudan temas sağlanabilecek şekilde ön paneli açılabilen kapılı bir panoya uygun bir yer seçin. Pano yerel ve ulusal yönetmeliklere uygun olarak seçilmeli ve monte edilmelidir. Sicaklığa öncelik için, PLC'yi zemin veya tavana dikey yönde monte etmeyin. Aşağıda gösterildiği gibi duvar üzerinde yataş monte edin.

Pano alanı

Genişleme ekipmanları PLC ana modülün sol tarafına bağlanırlar. Gelecekte genişleme ekipmanları eklemek istiyorsanız, sol tarafa gerekli boşluklar bırakın. Sicaklığa öncelik için, modül ana gövdesi, diğer cihazlar ve yapı arasında 50 mm boşluk bırakmak gereklidir.

[A] ≥50 mm

Ana modülün montajı

MELSEC FX ailesi PLC'ler DIN ray üzerine veya doğrudan düz bir yüzeye monte edilebilir (örneğin pano arkası gibi).

DIN ray üzerine montaj prosedürü

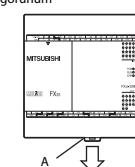
Ana modülün arkası tarafında bir DIN ray montajlığı bulunur. Bu şekilde ana modül güvenli bir şekilde (35 mm genişliğindedi) DIN 46277 rayına monte edilebilir.

① Ana üniteye, FX3s-CNVA-ADP konnektör dönüştürme adaptörünü ve özel adaptörleri takın.

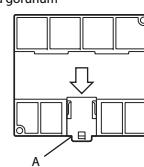
Kurulumdan sonra, ana üniteye genişleme kartları ve bellek kartlarını takılabilir.

② DIN ray montaj kancalarını dışarı itin (aşağıdaki şekilde "A").

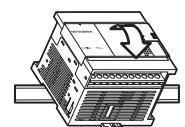
Ön görünüm

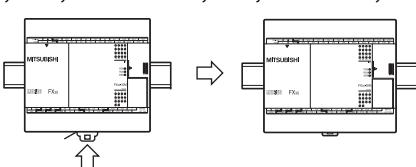
Arka görünüm

③ DIN ray montaj olgunun üst ucunu DIN rayına yerleştirin.

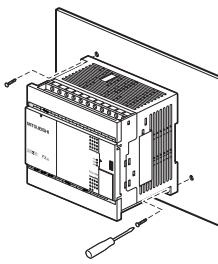
④ PLC'yi DIN rayına bastırarak DIN ray montaj kancalarını kilitleyin.

Doğrudan Montaj

- Montaj yüzeyine montaj delikleri açın. Ana modülü için ürün montaj deliği aralıkları yukarıda verilmiştir. Diğer modüllerin ürün montaj deliği uzaklıklar için ilgili kılavuzlara bakın. FX serisinin diğer ürünlerini de montaj etmek istiyorsanız delik konumlarını, ürünler arasında 1–2 mm'lik boşluk olacak şekilde belirleyin.

- Ana modülü deliklere göre yerleştirin ve M4 vidalarla sabitleyin.

Kablolama

TEHLIKE

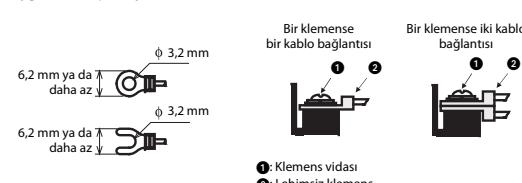
- Röle veya transistör çıkış cihazında bir arıza oluştuğunda çıkışlar doğru atanamayabilir. Harici devreleri ve sistemleri, böyle bir durumda makinede işlemlerin güvenli yürütmesini sağlayacak şekilde tasarlayın.**
- Harici bir güç kaynağı arızası veya PLC'nin hatalı çalışması tanımlanmamış durumlarda neden olabilir. Güvenliği sağlamak için PLC'nin dışında bir güvenli sistemi (örneğin acil durdurma sistemi, koruma sistemi, kilitleme sistemi vb.) oluşturun.**

Elektrik şebeke sistemleri ve diğer gürültü kaynaklarının neden olduğu etkileri önlemek için uyarılar:

- AC besleme hatlarının kablolarını, DC besleme hatlarının kablolarından uzakta tutun.
- Sinyal kablolarını şebeke elektriği, yüksek gerilim hatları ve yük hatlarının ızağından geçirin. Aksi durumda gürültü veya aşırı gerilim induksiyon etkileri olabilir. Kablolama yukarıdan en az 100 mm güvenlik mesafesi bırakın.
- Analog sinyallerin aktarımı için ekranlı kablo kullanın.
- Elektrik kablolarını klemensler ve elektrik kablolarının bağlantı kısımları üzerinde doğrudan tansiyon oluşturmayacak şekilde sabitleyin.

Klemensle bağlanı

Güç kaynağı bağlantısı ve giriş/çıkışlar için piyasada bulunan M3 vidalarla uygun kablo pabuçları kullanın.

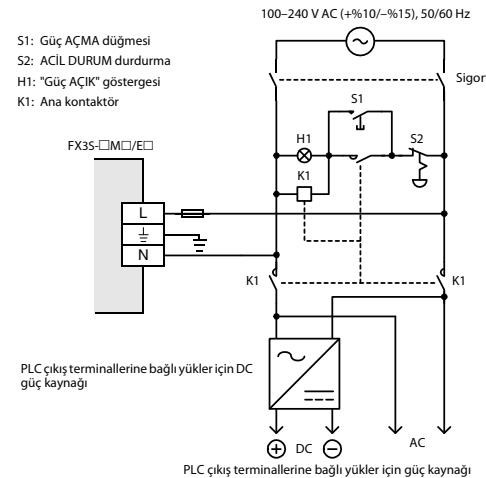

Klemens vidalarını 0,5–0,8 Nm tork ile sıkın.

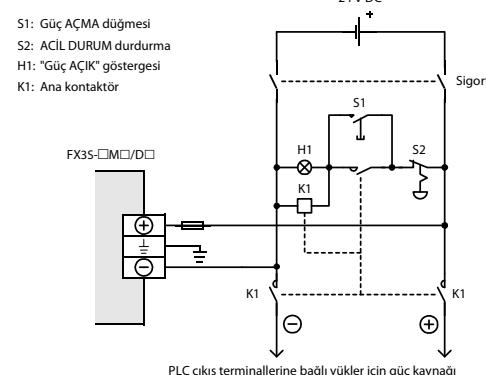
NOT

"*" terminalerini bağlamadan bırakın.

Güç Kaynağı Kablolaması AC güçli ana modülerin bağlantıları

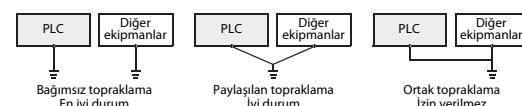

DC güçli ana modülerin bağlantıları

Topraklama

- Topraklama direnci 100 Ω veya daha az olmalıdır.
- Topraklama kablosunun uzunluğunu azaltmak için topraklama noktasını mümkün olduğunda PLC'ye yakın yerleştirin.
- Topraklama kablosunun kesit alanı en az 2 mm² olmalıdır.
- Mükemmel PLC'yi bağımsız olarak topraklayın. Bağımsız topraklama yapılmadığında topraklamayı aşağıda gösterildiği gibi paylaşın.

Giriş kablolaması

Pozitif veya negatif lojik yapısı cihazların bağlanması

FX3 serisi ana modüller pozitif veya negatif lojik anahtarlama yapısındaki cihazlar ile kullanılabilirler. Anahtarlama yapısı "S/S" terminaline yapılan farklı bağlantılar belirler.

Negatif giriş tipi durumda, S/S terminali dahili güç kaynağının 24 V terminaline bağlanır ya da bir DC güçli ana modül kullanıldığında güç kaynağının pozitif kutubuna bağlanır.

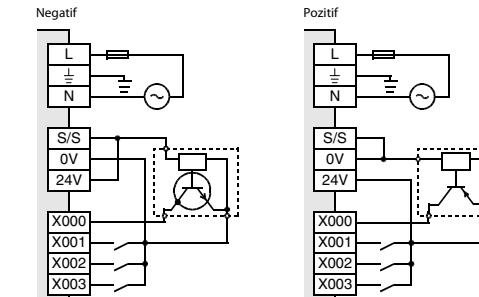
Negatif lojik giriş; girişe (X) bir kontak bağlanması veya açık kollektörlü NPN transistor çıkışına sahip bir sensörün PLC girişi ile güç kaynağının negatif kutubu arasında anahtarlama yapmasını ifade eder.

Pozitif giriş tipi durumda, S/S terminali dahili güç kaynağının 0V terminaline bağlanır ya da bir DC güçli ana modül kullanıldığında güç kaynağının negatif kutubuna bağlanır.

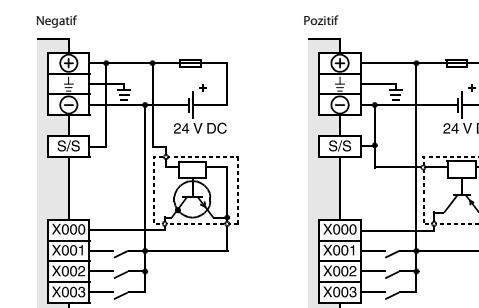
Pozitif lojik giriş; girişe (X) bir kontak bağlanması veya açık kollektörlü PNP transistor çıkışına sahip bir sensörün PLC girişi ile güç kaynağının pozitif kutubu arasında anahtarlama yapmasını ifade eder.

Giriş tipi örnekleri

- AC güçli ana modüller

- DC güçli ana modüller

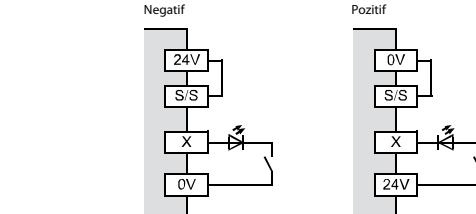
Giriş aygıtlarının bağlanmasına yönelik bilgiler

- Kontakların seçimi

PLC'nin giriş akımı 24 V DC için 5–7 mA arasındadır. Bu anlık akıma uygun giriş aygıtları kullanın. Büyük akıma uygun gerilimsiz kontaklar (anahtarlar) kullanılması halinde kontakt arızası olasılığı.

- Dahili seri diyođlu giriş cihazlarının bağlantısı

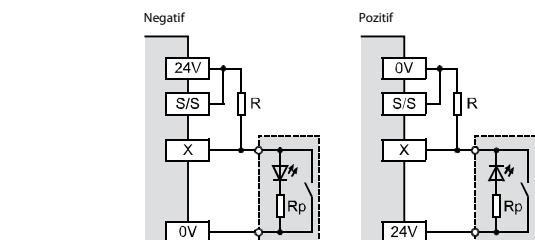
Seri diyođlu gerilim düşüşü yaklaşık 4 V veya daha az olmalıdır. Seri LED'e sahip anahtarlar kullanıldığında, seri olarak en fazla iki anahtar bağlanabilir. Ayrıca anahtarlar AÇIK (1) olduğunda giriş akımının giriş algılama seviyesinin üzerinde olduğunu emin olun.

Dahili paralel dirençli giriş cihazlarının bağlantısı

Rp paralel direnci 15 kΩ veya daha fazla olan bir cihaz kullanın. Direnç 15 kΩ'dan az ise aşağıdaki formüle belirlenen bir R boşaltma direnci bağlayın:

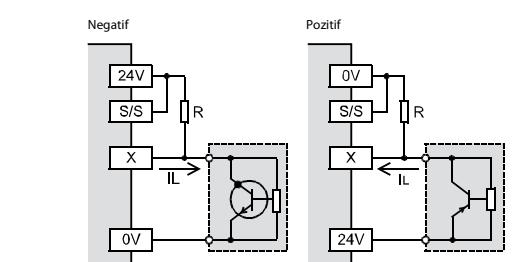
$$R \leq \frac{4Rp}{15-Rp} [\text{k}\Omega]$$

2 telliproximity anahtarlarının bağlantısı

Anahtar kapalı (0) olduğunda kaçak akımı IL 1,5 mA veya daha az olan bir iki telli yaklaşımlı anahtarı kullanın. Akım 1,5 mA ya da daha fazla olduğu zaman, aşağıdaki formüle belirlenen bir R boşaltma direnci bağlayın:

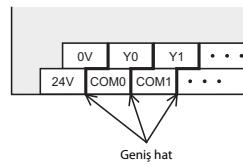
$$R \leq \frac{6}{IL-1,5} [\text{k}\Omega]$$

Cıkış kabloları

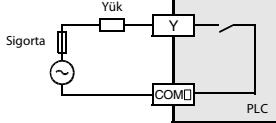
FX3 serisi ana modüllerinin çıkışları 1 çıkış ya da veya 4 çıkış kapsayan gruplar halinde toplanmıştır.
Her grupta yük gerilimi için ortak bir kontak bulunur. Bu terminaler negatif lojik tipi röle çıkışlarına veya transistör çıkışlarına sahip ana uniteerde "COM", pozitif lojik tipi transistor çıkışlarına sahip ana uniteerde "+VI" şeklinde işaretlenir. "VI" çıkış grubu numarasına karşılık gelir, örn. "COM1".

Ana modülde gruplar geniş bir hat ile ayrırlar. Çıkış terminalerinin bölmeleri, aynı ortak terminal (COM veya +V) bağlı çıkış aralığını gösterir.

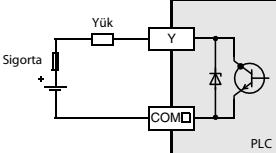

Cıkış kabloları örneği

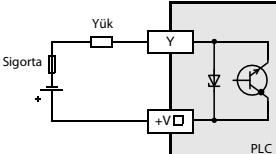
Röle çıkışı

Transistor çıkış (negatif)

Transistor çıkış (pozitif)

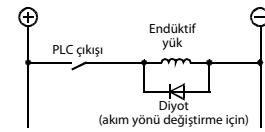

Cıkış kabloları için bilgi

- Harici güç kaynağı
  - Röle çıkışları
Yükler içi yoke uygun harici 30 V DC veya daha az gerilimde bir güç kaynağı veya 240 V AC veya daha az gerilimde bir besleme kullanın.
  - Transistör çıkışları
Yükü sürebilmek için yük devresine bağlı sigortanın nominal akımından iki kat veya fazla çıkış akımı sağlayabilecek 5–30 V DC aralığında bir güç kaynağı kullanın.
  - Gerilim düşümü
Çıkış transistörü AKTİF olduğunda gerilim düşümü yaklaşık 1,5 V'tur. Bir yarıletken eleman sürüren, elemanın giriş gerilimi karakteristiklerini dikkatli bir şekilde kontrol edin.

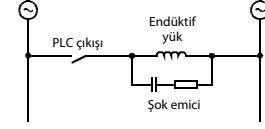
Cıkışların korunması

- Yük kısa devre koruma devresi
Çıkış terminaline bağlanan yük kısa devre olduğunda baskılı devre kartı yanabilir.
- Çıkış devresine koruyucu bir sigorta takınız.
- Endüktif yük kullanıldığında kontak koruma devresi
Endüktif bir yük (örneğin bir röle veya solenoid) DC gerilimeye bağlılığında, yük paralel bir diyon bağlayın.

Aşağıdaki özelliklere sahip bir diyon (akım yönü değiştirme için) kullanın:
– Ters dielektrik gücü: yük geriliminin 5–10 katı
– İleri akım: Yük akımı ya da daha fazlası

Endüktif bir yük, röle ile AC gerilimi anahtarlandığında, yük paralel bir şok emici元件 (CR kompozit parça, örn. aşın akım giderici ve kivircim giderici) bağlayın.

Aşağıdaki özelliklere sahip bir şok emici kullanın:
– Nominal gerilim: 240 V AC
– Direnç değeri: 100–200 Ω
– Elektrostatik kapasite: yaklaşık 0,1 μF

Yerleşik Analog Girişler

FX3s-30MR/ES-2AD, FX3s-30MT/ES-2AD ve FX3s-30MT/ESS-2AD ana uniteler, iki yerleşik analog gerilim girişine sahiptir. Otomatik olarak dönüştürülen dijital değerler, PLC'nin özel data register'larına yazılır.

Performans özellikleri

Özellik	Değer				
Analog giriş aralığı	0 ile 10 V DC				
Giriş direnci	115,7 kΩ				
Minimum giriş	-0,5 V DC				
Maksimum giriş	15 V DC				
Dijital çıkış	10 Bit, ikili				
Dönüştürülmüş dijital değerlerin saklanması	CH1: D8270 CH2: D8271				
Çözünürlük	10 mV (10 V/1000)				
Hassasiyet	<table border="1"> <tr> <td>Ortam sıcaklığı 25 °C ± 5 °C</td><td>±1,0 % (±100 mV) 10 V tam ölçek için</td></tr> <tr> <td>Ortam sıcaklığı 0 °C ile 55 °C</td><td>±2,0 % (±200 mV) 10 V tam ölçek için</td></tr> </table>	Ortam sıcaklığı 25 °C ± 5 °C	±1,0 % (±100 mV) 10 V tam ölçek için	Ortam sıcaklığı 0 °C ile 55 °C	±2,0 % (±200 mV) 10 V tam ölçek için
Ortam sıcaklığı 25 °C ± 5 °C	±1,0 % (±100 mV) 10 V tam ölçek için				
Ortam sıcaklığı 0 °C ile 55 °C	±2,0 % (±200 mV) 10 V tam ölçek için				
A/D dönüştürme süresi	180 µsn. (PLC'nin her tarama süresinde veriler güncellenecektir.)				
Giriş karakteristikleri					
Yalıtım yöntemi	PLC kanalları arasında hiçbir yalıtım yoktur.				
Kullanılan nokta sayısı	0				

Kablolama

DİKKAT

- Sinyal kablolamaları şebeke elektriği, yüksek gerilim hatları ve yük hatlarının uzaklılarından geçmeyin. Aksi durumda gürültü veya aşırı gerilim inductiv etkileri oluşabilir. Kablolamada yukarıdan en az 100 mm güvenlik mesafesi bırakın.
- Analog giriş/çıkış kablosunun ekranını sinyal alma tarafındaki bir noktada topraklayın. Ancak, yoğun elektrik sistemleri ile ortak bir toplaklama noktası kullanmayın.
- Kablolama için aşağıdaki hususları gözlemlenin.
Bu hususların göz ardı edilmesi elektrik çarpması, kısa devre, kopukluk ya da ürünün zarar görmesine neden olabilir.
– Kablo pobucu boyutları bu kılavuzda açıklanan boyutlara uymalıdır.
– Çok damarlı kablolardan uçlarını bırakın ve saçaklı olan teller olmadıklarından emin olun.
– Elektrik kablo uçlarını lehim kaplamayın.
– Sadece yönetmeliklerde belirtilen boyutta elektrik kablolardan kullanın.
– Klemens vidalarının sıkılması sırasında aşağıda açıklanan tork değerlerine uyulmalıdır.
– Elektrik kablolardan klemensler ve elektrik kablolardan bağlantı kısımları üzerinde doğrudan tansiyon oluşturacak şekilde sabitleyin.

Kullanılabilir kablolar ve terminal torku

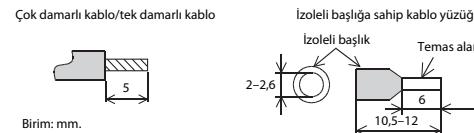
Yalnızca aşağıdaki tabloda verilen kesite sahip teller kullanın.

Terminal başına kablo sayısı	Kesit [mm ²]		
	Tek damarlı kablo	Çok damarlı kablo	Plastik başlıklı yükseltü rakor
1	0,14 ile 1,5	0,14 ile 1,0	0,25 ile 0,5
2	0,14 ile 0,5	0,14 ile 0,2	—

Sıkma torku 0,22 ile 0,25 Nm arasında olmalıdır.

Kablo ucu sonlandırma

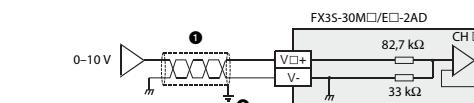
Bağlamanmadan önce çok damarlı kablonun izolasyonunu soyun ve telleri bükün, tek damarlı kablon ise izolasyonu soyun. İzoleli başlığa sahip kablo yüzüğünü kullanıldığında, dış boyutları aşağıdaki şekilde verilen ölçülerde uygun olmalıdır.

Terminal yerlesimi

V1+	Kanal 1 analog giriş
V2+	Kanal 2 analog giriş
V-	Kanal 1 ve Kanal 2 için ortak terminal

Giriş Sinyallerinin Bağlantısı

No. Açıklama

①	2 damarlı ekrani bükümlü tel çifti
②	Sınıf D Topraklama (100 Ω veya daha az)

NOTLAR

- Yukarıdaki şekilde "V□+" bir kanalın terminalini temsil etmektedir, örneğin V1+.
- Analog giriş hattı için 2 damarlı ekrani bükümlü tel çifti kullanımın ve analog girişleri diğer enerji hatalarından ve endüktif hatalardan ayırmalıdır.
- Bir kanal analog sinyal ölçümlü için kullanılmadığında, "V□+" terminalini "V-" terminalini birbirine bağlamayı unutmayın.